

Ya Madyaw na Ubat-ubat kan Jisu-Kristu na pigsulat ni Lukas

¹ Kay Tyupilo na to-o pagbasaān:

Madég ya utaw na migtibagseg migsulat sa manga kasampetanen sa manga nyatumana asini kanaten na manga pig-imō' ni Jisus.

² Pigsulat nilan ya pig-ubat-ubat kanilan na manga utaw na tengteng kyumita' sa kadégn na nya-imō' lekat pa idtu muna.

³ Kay Tyupilo, asuntu na to-o ku pigsadsadan ya kadégn na nya-imō' lekat pa na idtu muna, nyakabetang adti anenganeng ku na madyaw aw dayaw ku uman tapiden ya pagkasulat adti kanmu.

⁴ Ya tud ku pada to-o mu ka-edē-an na tengteng matinaw ya pig-ubat-ubat da kanmu.

Ya pagpa-edē' na un māutaw si Juan na Magbāutismuway

⁵ Dun ni manga allaw na si Hérodés ya mighari' sa banwa na Judiya, awun sambuk na magdadugsu-ay adti Témplo na Tyumanem na pigngalanan na Zakariyas. Nyaka-akup sakanan adti ugbungan na manga magdadugsu-ay na

pigdumalaān ni Abiyas asini muna. * Aw ya kaubayan nan na si Élisabét, buwadbuwad uman ni Aaron.

⁶ Na, si Zakariyas aw si Élisabét, nyatibulluk silan dyumalug sa pagkaliman na Tyumanem. Pigdalug nilan ya kadég na sugu' dun ni Uldin na pig-atag na Tyumanem asini muna.

⁷ Manang wala' ya ise' nilan kay dili' magpaka-ise' si Élisabét aw unud da alag ya ginawa nilan.

⁸ Na, dyumateng ya simana na kanan Zakariyas da uman ugbungan ya mag-imo' sa manga imo-unun dun ni Témplo na Tyumanem.*

⁹ Aw migbunutbunut silan kay yan ya katanem na manga magdadugsu-ay, aw si Zakariyas ya kyabunutan nilan na un magsunug sa inséndo adti seled na Tambi' na Pigtani adti Tyumanem.

¹⁰ Aw sa talana nan migsunug sa inséndo, awun madég to-o na manga utaw adti luwa' na nyanawagtawag adti Tyumanem.

¹¹ Aw migpakita' kan Zakariyas ya sambuk na anghil na Tyumanem na nyindieg apit adti kalintu na sunuganan sa inséndo.

¹² Pagkita' nan sa anghil, migteneb sakanan aw to-o nyallek.

¹³ Manang miglong kanan ya anghil, "Dili' kaw magkallek, kay Zakariyas, kay dyenget saba

* ^{1:5} 1:5 Asini muna, madég ya manga magdadugsu-ay adti Témplo na Tyumanem, aw pigtapidapid silan adti kaluwaān tag upat ya ugbungan na alag pigsulat adti 1 Kronikas 24:6-18. Aw magsayusayu ya manga ugbungan magtalabahu na tag sangka simana aw makaduwa seled na sangkaūmay. * ^{1:8} 1:8 Mabasa adti 1 Kronikas 23:28-31 kun unu ya manga imo-unun dun ni Témplo.

na Tyumanem ya panawagtawag mu. Aw ya kaubayan mu na si Élisabét, un mag-ise'sa eseg, aw Juan ya pagngalan mayu kanan.

14 To-o dakula' ya pagleya mu kanan, aw madég uman ya magleya sa pagkautaw nan.

15 Kay to-o matas ya imo-unun na un taligu kanan na Tyumanem. Ka-ilangan dili' sakanan mag-inem sa bino aw sa edep pa na inemenen na to-o magpakalangulangu. Matmu' sakanan na Ispiritu Santo pangkay adtu pa sakanan ni seled na buntit na ina nan.

16 Aw madég ya buwadbuwad ni Isra-él na un nan paliku-un adti Tyumanem na kanilan Pangulu.

17 Ya ise' mu, yan ya muna sa Kristu,* aw ya katulus na atag kanan na Ispiritu Santo, kasiling saba na kan Éliyas. Aw pa-iyuli-en nan ya manga ama aw kanilan manga mangayse', aw paliku-un nan ya manga utaw na wala' dalug sa pagkaliman na Tyumanem pada makaliku'silan dumalug kanan. Magi sa un nan imo-un, matagilan ya manga utaw sa pagdateng ni Kristu."

18 Aw piglongan ni Zakariyas ya anghil, "Unun ku ya pagka-edé' na matinaw ya piglong mu kanak? Bakleg da aku. Aw buyag da uman ya kaubayan ku."

19 Tyumubag kanan ya anghil, "Aku si Gabriyél na gayed mag-indeg adti asdangan na Tyumanem.

---

* **1:17** 1:17 Ya Kristu yan ya Misiyas na pigpakang na Tyumanem na un nan padala pada magpaluwa' sa manga utaw, aw yan ya gayed pigtagadan na manga utaw na Judiyu.

Pigsugu' aku adi sayid mu na un magpa-edé' sa madyaw na ubat-ubat yeiy.

²⁰ Manang asuntu na wala' mu pangintu-uwi ya kadég na piglong ku, na, ma-umù kaw menda' na matuman ya kadég na piglong ku kanmu. Aw matuman saba yeiy dun ni allaw na dadan da pigpamalli' na Tyumanem."

²¹ Na, ya manga utaw na tyumagad kan Zakkariyas adti luwa', nyabelengbeleng silan kun ananga' madugay sakanañ adti seled na Tambi' na Pigtani adti Tyumanem.

²² Aw sa pagluwa' da nan, dili' da sakanañ magpakapaglong manang gayed migpulingen kanilan pada pa-edé' na awun pigpakita' kanan adti seled.

²³ Aw sa pagkatigkas da na imo-unun nan dun ni Témple, nyuli' sakanañ adti kanan balay.

²⁴ Sa paglabay da na pilangallaw, nyabdes si Élisabét. Aw seled na limambulan wala' sakanañ luwa' adti balay nilan, aw miglong adti aneng-neng nan,

²⁵ "Pigkallatan aku na Tyumanem. Pigkamang nan adi kanak ya kamulamula ku adti manga utaw."

Ya pagpakita' na anghil kan Maria

²⁶ Na, sa enemembulan da na pagkabdes ni Élisabét, pigsugu' na Tyumanem ya anghil na si Gabriyél adti lunsud na Nazarit, sakup na Galilya,*

²⁷ na madtu ni sambuk na kāubayan na wala' pa ka-ilabeti na eseg. Ya ngalan nan si Maria. Ya

---

* ^{1:26} 1:26 Mig-iyawat to-o ya banwa na pig-eya-an ni Élisabét aw ya Nazarit na pig-eya-an ni Maria.

tawas nan si José na buwadbuwad ni Dabid na hari' asini muna.

²⁸ Aw sa pagdateng na anghil adti kan Maria, miglong sakanan, "Pagleya kaw kay ya Tyumanem to-o migpakadyaw kanmu, aw gayed kaw nan pig-agadan."

²⁹ Pagdengeg ni Maria seiy, to-o sakanan nyabelengbeleng kun unu ya kakawasan na piglong na anghil.

³⁰ Aw miglong ya anghil kanan, "Dili' kaw magkallek, kay Maria, kay kyatutukan ya Tyumanem kanmu.

³¹ Pakanyegi ya un ku paglongun kanmu: Dili' madugay, mabdes kaw aw mag-ise' sa eseg, aw ngalanan mu sakanan na Jisus.

³² Ma-imo' sakanan to-o dengganen, aw pagtawagen sakanan na Ise' na Tyumanem na To-o Matas, aw imo-un sakanan na Tyumanem hari' kasiling na tyugbulan nan na si Dabid.

³³ Aw maghari' sakanan sa manga buwadbuwad ni Jakub* na wala' ya tyamanan. Aw ya kasakupan na un nan hari-an, wala' ya katigkasan."

³⁴ Aw nyusip si Maria sa anghil, "Unun ya pagka-imo' na kadég yeiy na wala' pa ya eseg ku?"

³⁵ Aw tyumubag ya anghil, "Ya Ispiritu Santo un lumugsad dun ni kanmu aw kalandungan kaw na katulus na Tyumanem na To-o Matas. Yanagaw ya ise' na un māutaw dun ni kanmu, wala' ya sala'

---

* **1:33** 1:33 Si Jakub umpu ni Abraham asini muna, aw pigngalanan uman sakanan na Isra-él. Sampulu' tag duwa ya ise' nan na eseg na alag migbuwadbuwad na nya-imo' manga utaw na Isra-él.

dun ni kanan, aw pagtawagen sakanañ na Ise' na Tyumanem.

³⁶ Na, ya kadégan mu uman na si Élisabét, pangkay madég ya miglong na dili' sakanañ magpaka-ise', manang nyabdes da sakanañ sa ise' nan na eseg, aw enemembulan da ya kabdesan nan.

³⁷ Kay adti Tyumanem, wala' saba ya dili' nan mabatug."

³⁸ Aw miglong si Maria, "Sugu-anen aku saba na Tyumanem. Madyaw beg galu aw matuman ya piglong mu adi kanak." Pagkatigkas yan, pig-indegan sakanañ na anghil.

Ya paglaba' ni Maria adti kan Élisabét

³⁹ Na, wala' kadugay, nyanigpes si Maria aw nyaksay nyadtu ni lunsud adti kabuntudan dun ni banwa na Judiya.

⁴⁰ Pagdateng nan dun, syumeled sakanañ adti balay ni Zakariyas aw nyangumusta kan Élisabét.

⁴¹ Aw sa pagdengeg ni Élisabét sa pangumusta ni Maria, mig-inang ya ise' adti buntit nan. Aw nyatmu' si Élisabét na Ispiritu Santo

⁴² aw miglong sa mabagseg na tingeg, "Kay Maria, madyaw ya kanmu! Sa kadég na manga kaubayan, ikaw ya to-o pigpakadyaw na Tyumanem, aw maynan uman ya ise' na un māutaw dun ni kanmu.

⁴³ Ananga'aku tanawun na ina na kanak Pangulu?

⁴⁴ Kay pagdengeg ku sa pagpangumusta mu, mig-inang ya ise' adi buntit ku kay to-o sakanañ migleya.

45 Aw madyaw ya kanmu kay pyangintu-uwan mu na tumanen saba na Tyumanem ya kadég na piglong nan kanmu.”

Ya dalangan ni Maria sa pagdeyen nan sa Tyumanem

46 Aw miglong si Maria,

“Pigdeyen ku ya Tyumanem sa kadakula' na kanak ginawa aw kanak anenganeng,

47 aw dakula' uman ya kanak pagleya asuntu na Magpaluwa-ay sakanan.

48 Kay pig-anenganeng aku nan pangkay madalem aku na kanan sugu-anen.

Lekat adun na allaw, madég ya manga utaw na maglong, ‘To-o madyaw ya kan Maria,’

49 kay madég ya mangkadyaw na pigpan-imo' kanak na Tyumanem na To-o Matulus.

Aw wala' ya maka-unawa sa ngalan nan.

50 Aw kyallatan nan ya kadég na awun pagkallek kanan pangkay sa manga utaw adun aw sa manga buwadbuwad na dumadateng pa.

51 Pigpakita' na Tyumanem ya kanan katulus magi sa kadyaw na pig-imo' nan.

Ya manga migpatastas, pig-alilinan nan silan.

52 Pigpapanog nan ya manga hari' adti kanilan trunu.

Aw pigsuguk nan ya manga utaw na madalem.

53 Pigpabiyag nan ya manga utaw na nyang-agetem,
aw pig-alilinan nan ya manga mayaman na wala'
ya dyala.

54 Pigtabangan nan ya kanan manga utaw na yan
ya manga buwadbuwad ni Isra-él.

Wala' nan kalingawi ya kanan pakang na kallatan
nan ya manga utaw nan.

⁵⁵ Kay asini muna, pigpakangan nan ya kanaten
tyugbulan na si Abraham aw ya manga
buwadbuwad nan
na kallatan nan ya kadég tadun na wala' ya
katigkasan."

⁵⁶ Aw nyeya' pa si Maria dun ni tampid ni Élisabét
seled na tulumbulan, aw pagkatigkas yan, nyuli'
da sakanan adti balay nan.

Ya pagkāutaw ni Juan na Magbāutismuway

⁵⁷ Na, dyumateng ya allaw na kyāutawan da si
Élisabét, aw mig-ise' sakanan sa ise' na eseg.

⁵⁸ Sa pagpaketengen na manga sumbalay nan
aw kanan kadégan na to-o sakanan kyallatan
na Tyumanem, ya kadég nilan nyagad kanan
migleya.

⁵⁹ Aw sa walungallaw da na ise', nyadtu ya
kadégan nilan kay un patuli' ya ise'. Aw kaliman
nilan galu ngalanan ya ise' na si Zakariyas kasiling
na ngalan na ama nan.

⁶⁰ Manang wala' kalim si Élisabét, aw miglong
sakanan, "Si Juan ya pagngalan kanan!"

⁶¹ Aw miglong silan, "Wala' ya kadégan mayu na
maynan ya ngalan!"

⁶² Aw pigpulingenan nilan ya ama na ise' kun
unu ya kaliman nan pagngalan sa ise' nan.

⁶³ Aw migpulingen uman si Zakariyas na atagan
sakanan na sulatanan aw yan ya pigsulat nan:
"Juan ya pagngalan kanan." Aw nyabelengbeleng
ya kadég nilan.

64 Aw wala' nilan imanmana na nyakapaglong da si Zakariyas aw pigdeyen nan ya Tyumanem.

65 Aw yanagaw nyangkallek ya kadég na sumbalay nilan. Aw ya nyangka-imo' yeiy alag nyabekkal adti kadakula' na kabuntudan na Judiya.

66 Aw ya kadég na manga utaw na nyakadengg seiy, nyaka-usip silan adti kanilan anenganeng, law nilan, "Unu ya un datengan na ise' yeiy aw magkadakula' da sakanan?" Kay nyabangal da na awun ni kanan ya Tyumanem.

Ya pigpa-edē' ni Zakariyas

67 Aw si Zakariyas na ama ni Juan nyatmu' na Ispiritu Santo, aw ini ya pigpa-edē' nan:

68 "Deyen tadun ya Pangulu na yan ya Tyumanem na manga utaw na Isra-él!

Kay nyadi la sakanan aw pigpalekat da nan ya pagpaluwa' sa kanan manga utaw.

69 Migpadala sakanan sa Magpaluwa-ay na to-o matulus asini kanaten na lekat adti manga buwadbuwad ni Dabid na kanan sugu-anen,

70 kasiling na pigpa-edē' nan asini muna magi sa kanan manga propita.

71 Aw pigpakang nan na un nan kitadun paluwa-en lekat adti kanaten manga po-on aw adti pagdumala na kadég na migkalat kanaten sa ginawa.

72 Piglong nan uman na pakita' nan ya kanan kallat adti kanaten manga tyugbulan, aw dili' nan kalingawan ya pakang nan kanaten

73 na pigsapa' nan adti kan Abraham na tyugbulan tadun,

74 na un nan kitadun paluwa-en lekat adti kanaten manga po-on

pada mabatug da tadun ya pagsimba kanan na wala' ya kakallekan.

75 Aw taniyen kitadun adti kanan,

aw dalugun tadun ya kanan pagkaliman adti as-dangan nan

sa kadég na allaw na pag-eya' tadun asini tas na lupa'."

76 Pagkatigkas yan, miglong si Zakariyas adti ise' nan,

"Ikaw kay To', pagtawagen kaw na propita na Tyumanem na To-o Matas,

kay ikaw ya un muna sa Pangulu

pada tagilanen ya un nan agiyan.

77 Pa-edé-en mu ya kanan manga utaw na mabatug da silan paluwa-en

kun lanasen da ya manga sala' nilan

78 magi sa kallat na kanaten Tyumanem.

Aw ya Magpaluwa-ay na un nan padala,

kasiling na sega na bagu syumilat adti silatan

79 na un mag-atag sa kalalamdag adti kadég na nyeya' dun ni kangitngitan

aw sa manga kyalandungan na alung na kamatayen.

Aw yan ya magpalna-u kanaten sa dalan na un tadun agiyan pasinan adti kalinaw."

80 Aw ya ise' na si Juan tyumulin, aw migkabagseg ya ginawa nan aw migkasalig ya kanan

pagpangintu-u. Aw nyeya' sakanan adti kaligbinan menda' sa allaw na migpalekat sakanan migpalna-u sa manga utaw na Isra-él.

2

Ya pagkautaw ni Jisus

¹ Na, idtu na manga allaw yan, si César Agusto ya inspirador* na migdumala sa kadakula' na kasakupan na Roma. Mig-imo' sakanan sa bala-ud na ka-ilangan magpalista ya kadég na utaw magi sa sinsus. Ya sugu' yeiy pigbekkal adti kadakula' na kasakupan nan.

² Yeiy ya tagna' na pagpasinsus. Aw nya-imo' yeiy dengan na si Kuréniyo ya migdumala sa banwa na Sirya.

³ Yanagaw ya kadég na manga utaw migpansiuli' silan adti kanilan manga lunsud pada magpalista sa ngalan nilan.

⁴ Aw si José nyindeg uman lekat dun ni lunsud na Nazarit na sakup na Galilya aw nyadtu ni Bétlihém na sakup na Judiya. Na, ya lunsud na Bétlihém, yan ya pigkautawan ni Dabid na hari' asini muna. Yanagaw nyadtu si José kay buwad-buwad sakanan ni Dabid,

⁵ eped nan si Maria na kanan tawas na kautawanan da, pada magpalista uman silan.

⁶ Sa talana nilan adti Bétlihém, dyumateng ya udas na pyetesan da si Maria.

---

* **2:1** 2:1 Ya inspirador, to-o matas ya katundanan nan kay yan ya magpamalli' sa manga hari' aw manga gubirnador na un magdumala sa manga banwa dun ni kasakupan nan.

7 Aw kyautawan sa ise' nan na eseg na panggadan magulang, aw pigputus nan na téla ya ise' nan. Aw pigpakulang nan dun ni kakananan na ayep kay wala' da ya tambi' na un nilan kabantukan.

Ya pagpakita' na anghil adti manga magdadiyagaay sa manga karniro

8 Na, yan na gabi, awun manga magdadiyagaay na migtunggu' sa manga karniro nilan dun ni panabtabanan na dili' to-o mawat adti Bétlihém.

9 Aw tigkan migpakita' kanilan ya sambuk na anghil na Tyumanem, aw kya-ilawan silan na dakula' na kalalamdag na Tyumanem. Aw to-o silan nyallek.

10 Manang miglong ya anghil kanilan, "Dili' kamu magkallek! Pakanyegi mayu ya un ku paglongun: Awun ubat-ubat ku kamayu na to-o madyaw na makapaleya sa kadég na manga utaw.*

11 Kay adun na gabi yeiy, adti lunsud ni Dabid, nyautaw da ya Magpaluwa-ay na yan ya Kristu na Pangulu.

12 Aw yeiy ya pangilala na matinaw ya pigubat-ubat ku kamayu: Kita-en mayu ya tagbi' na ise' na pigputus na téla aw pigpakulang dun ni kakananan na manga ayep."

13 Pagkatigkas na anghil maglong, bigla' uman dyumateng ya madég na manga anghil na lekat

---

* **2:10** 2:10 Ya manga utaw na piglong asini birsikulu, yan ya manga buwadbuwad ni Isra-él na migtagad na to-o madugay sa pagdateng na Misiyas.

adti tas na langit. Aw ya kadég nilan migdeyen sa Tyumanem, law nilan,

14 “Deyen ya Tyumanem na awun ni tas na langit! Aw ya manga utaw asini tas na lupa' na nyakatutuk sa Tyumanem awun da kalinaw nilan.”

15 Sa pagliku' da na manga anghil adti tas na langit, migbalawbalaw ya manga magdadiyagaāay sa karniro, law nilan, “Na! Kitadun da madtu ni Béthléhem aw naten tanawun ya nya-imo' adtu na pigpa-edē' kanaten na Tyumanem.”

16 Yanagaw nyaksay silan nyadtu aw kyinita' nilan si Maria aw si José, aw pigkita' nilan uman ya ise' na pigpakulang adti kakananan na ayep.

17 Aw pagkatigkas nilan tanawun ya ise', pigubat-ubat nilan adti manga utaw ya piglong kanilan na anghil sa ise' yan.

18 Aw nyabelengbeleng ya kadég na nyakadengeg sa pig-ubat-ubat na manga magdadiyagay sa karniro.

19 Manang si Maria, pigtagu' nan adti kanan ginawa ya kadég na nyangka-imō' aw gayed nan pig-anenganeng kun unu ya kakawasan.

20 Aw lyumiku' ya manga magdadiyagaāay na migdeyen silan sa Tyumanem asuntu sa kadég na pigdengeg aw pigkita' nilan, kay alag saba matinaw ya kadég na piglong na anghil kanilan.

Ya panggalan sa ise'

21 Na, sa walungallaw da na ise', pigpatuli' nilan sakanan. Aw Jisus ya pigngalan nilan kanan, kay yan ya ngalan na piglong na anghil kanilan idtu muna sa wala' pa kabdes ya ina nan.

Ya pagdala kan Jisus adti Témplo

²² Na, dyumateng da ya allaw na un madtu si José aw si Maria adti Témplo dun ni Jérusalim pada tumanen ya sugu' dun ni Uldin na pigtagat kan Moysis sa paglinis sa kaübayan na bagu kyautawan. Aw pigdala nilan uman ya ise' pada taniyen adti Tyumanem,

²³ kay nyakasulat adti Uldin: "Ya kadég na ise' na eseg na panggadan magulang pagtaniyen adti Tyumanem." *

²⁴ Na, pada kalinisan si Maria, pigdalug nilan uman ya nyakasulat dun ni Uldin: "Dugsu' ya duwa ya tukmu, aw kun wala' yan, duwa baling ya impis na kalupati." *

Ya pagpa-edé' ni Simyon sa datengan na ise'

²⁵ Na, awun sambuk na utaw dun ni Jérusalim na pigngalanan na Simyon. Nyatibulluk ya ginawa nan dyumalug sa Uldin aw awun pagkallek nan sa Tyumanem. Madugay da nan pigtagadan na paluwa-en ya manga buwadbuwad ni Isra-él, aw ya Ispiritu Santo awun ni kanan.

²⁶ Aw pigpa-edé' da kanan na Ispiritu Santo na dili' pa sakanan matay menda' na kita-en nan ya Kristu na pigpakang na Tyumanem asini muna.

²⁷ Aw dun ni allaw yan, piggagad na Ispiritu Santo si Simyon na madtu ni Témplo. Aw dun da nan kita-a ya ise' na si Jisus na pigdala na mangkatikadeng nan adti Témplo na un tumanen ya sugu' dun ni Uldin.

* **2:23** 2:23 Mabasa adti Éxodo 13:2.
Libilitiko 12:2-8.

* **2:24** 2:24 Mabasa adti

28 Sa pagkita' ni Simyon sa ise', pigsipit nan aw pigdeyen nan ya Tyumanem, law nan,

29 "We... Tyumanem, tumbayan da na kamangen aku mu kay nyatingen da ya anenganeng ku,

asuntu na nyatuman da ya pigpakang mu kanak.

30 Kay pigkita' da na kanak mata ya magpaluwa-ay

31 na pigtgilan mu dadan pada magpaluwa' sa kadég na manga utaw.

32 Sakanan ya kalalamdag na mag-ilaw sa un agiyan na manga utaw na Héntil pada mangintu-u silan kanmu.

Aw magi kanan ka-atagan na dengeg ya manga utaw na Isra-él na yan ya kanmu manga utaw."

33 Pagdengeg na ama aw ina na ise' sa piglong ni Simyon, nya-enneng-enneng silan sa pigpa-edé' nan sa un datengan na ise'.

34 Aw tigkas yan, migsekat si Simyon adti Tyumanem na pakadyawun nan silan, aw piglongan pa nan uman si Maria, "Ya ise' ini, pigpadala na Tyumanem adti kadég na manga utaw na Isra-él aw ma-imó' sakanan pangilala adti kanilan. Manang madég kanilan ya kumele kanan, yanagaw ukuman nan silan. Manang madég uman kanilan ya dumawat kanan, aw paluwa-en nan silan.

35 Aw magi kanan kabukasan ya pigtagu' na manga utaw dun ni kanilan anenganeng. Manang ikaw kay Dé', asuntu na madég ya kumele sa ise' mu, magkalat ya kanmu ginawa kasiling na pigdugsang na lipang ya pusu' mu."

Ya pagleya ni Ana

36 Na, awun sambuk na kaübayan na balu aw propita sakanan na Tyumanem. Aw ya ngalan nan si Ana na ise' ni Panu-él na buwadbuwad ni Asir. To-o la sakanan buyag, aw olo' da pitungkaümay ya pagsambuk nilan ya eseg nan.

37 Nyabalu la sakanan, aw adun kawaluwan tag upat ya umay nan. Allaw aw gabi awun sakanan ni Témplo na gayed migsimba sa Tyumanem magi sa pagpuwasá aw pagpanawagtawag.

38 Aw sa talana pa ni José aw ni Maria adti Témplo, dyumulud si Ana kanilan. To-o sakanan migleya aw pigpasalamatan nan ya Tyumanem. Aw gayed nan pigkasampetan ya ise' adti kadég na manga utaw na migtagad sa pagpaluwa' na Tyumanem sa manga taga Isra-él.

Ya pag-uli' adti Nazarit

39 Sa abus da ni José aw si Maria katuman ya kadég na pigsugu' na umba' nilan imo-un na awun ni Uldin na Tyumanem, nyuli' silan adti Nazarit sakup na Galilya.

40 Aw ya ise' tyumulin aw gayed sakanan nyatmu' na katadeng aw grasya na alag lekat adti Tyumanem.

Ya pagpatagak ni Jisus adti Jérusalim

41 Na, kada umay magkadtu ya mangkatikadeng ni Jisus adti Jérusalim pada tumambung sa Pista na Paglabay na Anghil na Tyumanem.

42 Aw sa pagdateng da ni Jisus adti sampulu' tag duwa ya umay, nyadtu uman silan ni Pista kasiling na katanem nilan.

43 Pagkatigkas na manga allaw na Pista, nyanuli' da silan. Manang migpatagak baling si

Jesus adti Jérusalim. Aw wala' yeiy ka-edé-i na mangkatikadeng nan.

⁴⁴ Iman nilan aw nyaka-agad si Jesus sa kanilan ka-epedanan. Pagkatigkas na sangallaw na pagpanaw nilan, pigpaninaw nilan si Jesus dun ni kanilan kadégan aw manga ubaybay

⁴⁵ manang wala' nilan kita-a. Yanagaw lyumiku' silan adti Jérusalim pada paninawun sakanan.

⁴⁶ Sa pagkatlu la na allaw, pigkita' nilan si Jesus adti Témple na nyingkud dun ni tenga' na manga magpalna-uway sa Uldin. Migpakanyeg si Jesus aw nyusip kanilan.

⁴⁷ Aw ya kadég na dyumeneg kanan, nya-enneng-enneng silan asuntu sa kadakula' na kya-edé-an nan dun ni pagtubag nan sa kanilan manga usip.

⁴⁸ Aw sa pagkita' na mangkatikadeng nan kanan, to-o silan nyabelengbeleng, aw miglong ya ina nan, "Kay To', ananga' mu imo-un kanami yeiy? Tanawa! To-o kami nyaypeng kanmu! Gayed kaw nami ya ama mu pigpaninaw."

⁴⁹ Tyumubag si Jesus kanilan, "Kay Ne', ananga' kamu maninaw kanaken? Unu, wala'ka' mayu ka-edé-i na ka-ilangan na asini aku pag-eya' ni balay na Ama ku?"

⁵⁰ Manang wala' nilan kalabeti kun unu ya kakawasan na piglong nan.

⁵¹ Aw nyagad si Jesus kanilan nyuli' adti Nazarit. Aw kyaágadan nan ya kanan mangkatikadeng. Aw ya kadég na nya-imo', alag pigtagu' na ina nan adti kanan ginawa.

⁵² Aw tyumulin si Jesus aw kyadugangan pa to-o ya katadeng nan. Aw ya Tyumanem aw manga

utaw alag kyatutukan kanan.

3

Ya pag-ubat-ubat ni Juan na Magbautismuway

¹ Na, pagdateng da na sampulu' tag lima ka umay na pagdumala na impirador na si Tibériyo César sa kadakula' na kassakupan na Roma, dun ni umay yan, si Ponsyo Pilato uman ya gubirnador sa probinsiya na Judiya. Aw si Hérodés Antipas ya migdumala sa banwa na Galilya, aw ya mangud nan na si Pilipi yan ya migdumala sa manga banwa na Ituréya aw Trakonitis. Si Lisaniyas ya migdumala sa banwa na Abiléné.

² Aw si Anas aw si Kaypas, silan duwa ya manga pangulu na manga magdadugsu-ay sa manga utaw na Judiyu. Aw dun ni umay yan, dyumateng ya allaw na miglong ya Tyumanem adti ise' ni Zakariyas na si Juan talana nan nyeya' adti kaligbinan.

³ Yanagaw piglegeb nan ya manga banwa na malapit dun ni tubig na Jordan, aw pig-ubat-ubat nan na magpabautismu ya manga utaw aw magselsel silan pada lanasen na Tyumanem ya kanilan manga sala'.

⁴ Dun ni pigpan-imo' ni Juan, nyatuman ya pigsulat na propita na si Isayas asini muna:

“Awun utaw na magtatawag adti kaligbinan,
aw yeiy ya un nan paglongun:

‘Tagilana mayu ya un agiyan na kanaten Tyumanem!

Pakadyawa mayu ya dalan na un nan agiyan!*

⁵ Ya kadég na kalikuban un tabunan,
aw ya kadég na kabuludan alag pakalataganen,
aw ya manga dalan na kaliku-an pantuliden,
aw ya manga dalan na batubatuwun pan-
angginan.

⁶ Aw kita-en na kadég na manga utaw ya
Magpaluwa-ay na padala na Tyumanem
adti kanilan.”*

⁷ Yanagaw madég ya manga utaw na nyadtu
ni kan Juan pada magpabautismu kanan. Aw
miglong si Juan kanilan, “Kasiling kamu na
kamangayse-anan na kamugung!* Singalan ka'
ya miglong kamayu na makapalaguy kamu lekat
adti pa-emel-emel na Tyumanem na malapit da
dumateng?

⁸ Kun kaliman mayu makaluwa' dun ni pa-emel-
emel na Tyumanem, pakitaān mayu ya bunga
na kamayu pagselsel. Unu ka', mig-anenganeng
kamu na dili' kamu nan pa-emel-emelen asuntu
na buwadbuwad kamu ni Abraham? Paglongun
ta kamu: Mabatug saba na Tyumanem ya pag-
imo' sa manga batu ini na palangad mangayse' ni
Abraham na un pagsayu kamayu!

⁹ Aw pangkay adun pigtagilan da ya palakul na
un pagsakap sa manga kawuy na wala' pamunga
sa madyaw, aw agbel adti atulun.”

* **3:4** 3:4 Yan ya kakawasan na piglong ni Juan, na tagilanen nilan
ya kanilan anenganeng sa pagdateng na Misiyas. * **3:6** 3:6

Mabasa adti Isayas 40:3-5. * **3:7** 3:7 Ya pyalabet ni Juan asini
na kamangayse-anan na kamugung yan ya manga Parisiyo aw
Sadusiyoo kay wala' silan tengteng pagselsel aw migtallalingu silan.

10 Aw nyangusip ya madég na manga utaw kan Juan, “Kun maynan, unu ya madyaw nami imo-un?”

11 Aw tyumubag si Juan kanilan, “Kun singalan kamayu ya awun duwa ya sa-ul, madyaw pa na atag nan ya sambuk adti utaw na wala' ya sa-ul. Aw kun singalan uman kamayu ya awun kakan, atagan nan ya wala' ya pagkanen.”

12 Awun uman manga mangangublaāy sa buwis na nyadtu ni kan Juan pada magpabautismu. * Aw nyusip silan kanan, “Kay Magpalna-uway, unu uman ya imo-un nami?”

13 Aw tyumubag si Juan kanilan, “Dili' mayu pagpasoblaān ya pagpangubla sa buwis.”

14 Aw awun uman manga sundalu na nyangusip kanan, law nilan, “Aw kami uman, unu ya kanami imo-un?” Aw tyumubag si Juan kanilan, “Dili' mayu pag-alleken ya manga utaw aw pagtanem-taneman pada makakuwalta kamu. Dili' da kamu mag-alup sa dakula' na tandan.”

15 Sa pagpaketengen na manga utaw sa palna-u ni Juan, migpalekat silan mig-anenganeng pagaw si Juan ya Kristu na kanilan pigtagadan.

16 Manang miglong si Juan kanilan, “Aku ya migbautismu kamayu magi sa tubig. Manang awun sambuk na un pa dumateng na to-o pa matas kanak, aw dili' aku makatumbuk kanan. Pangkay ya eket na sandal nan dili' aku umba'

* **3:12** 3:12 Ya ananganeng na manga Judiyu, makasasala' ya manga mangangublaāy sa buwis asuntu na malat ya dengeg nilan dun ni manga allaw yan, kay madég kanilan ya maglalimbungay sa manga utaw.

mag-ubad. Aw yan ya magbautismu kamayu sa Ispiritu Santo aw atulun.

¹⁷ Dun ni pag-ukum nan, taniyen nan ya kanan manga utaw, kasiling saba na utaw na migbulus sa trigu. Magi dun ni pagbulus nan, matani ya tipig aw matani uman ya awun seled. Panimunun nan ya awun seled aw dayaw betang adti pul. Manang ya tipig, ubusun nan panimunun aw asag adti atulun na dili' pagkapatayan."

¹⁸ Madég pa uman ya piglong ni Juan na makapabagseg sa anenganeng na manga utaw magi dun ni pagpa-edé' nan sa Madyaw na Ubat-ubat adti kanilan.

¹⁹ Manang si Hérodés Antipas na migdumala sa banwa na Galilya, pigpikalabusu nan si Juan. Kay gayed sakanan pigsagda ni Juan asuntu na kymang nan si Hérodiyas na kabayan na mangud nan, aw asuntu na madég pa uman ya malatay na pig-imo' nan.

²⁰ Aw dun ni pagpikalabusu nan kan Juan, kyadugangan pa baling ya manga sala' nan!

Ya pagbautismu kan Jisus

²¹ Na, wala' pa si Juan kalabusuwa, pigpambahutismuwan nan ya madég na manga utaw. Aw pigbautismuwan nan uman si Jisus. Aw sa talana ni Jisus nyanawagtawag, nyabeka' ya langit

²² aw ya Ispiritu Santo lyumugsad adti kanan kasiling na kalupati. Aw awun tingeg na lekat adti tas na langit na miglong, "Ikaw ya Ise' ku na to-o ku pigginawaān, aw to-o aku kyatutukan kanmu."

Ya manga tyugbulan ni Jisus

²³ Sa pagpalekat ni Jisus migpalna-u, manga katluwan da ya umay nan. Aw adti anenganeng na manga utaw, ise' sakanan ni José. Na, si José, yan ya ise' ni Éli.

²⁴ Aw si Éli ya ise' ni Matat, aw si Matat ya ise' ni Libi. Si Libi ya ise' ni Mélki. Si Mélki ya ise' ni Janay, aw si Janay ya ise' ni José.

²⁵ Si José ya ise' ni Matatiyas, aw si Matatiyas ya ise' ni Amos. Si Amos ya ise' ni Nahum, aw si Nahum ya ise' ni Ésli. Si Ésli ya ise' ni Nagay,

²⁶ aw si Nagay ya ise' ni Ma-at. Si Ma-at ya ise' ni Matatiyas. Si Matatiyas ya ise' ni Sémé-in. Si Sémé-in ya ise' ni Josék. Si Josék ya ise' ni Joda.

²⁷ Si Joda ya ise' ni Jo-anan. Si Jo-anan ya ise' ni Résa. Si Résa ya ise' ni Zérubabél. Si Zérubabél ya ise' ni Salati-él, aw Salati-él ya ise' ni Néri.

²⁸ Si Néri ya ise' ni Mélki, aw si Mélki ya ise' ni Adi. Si Adi ya ise' Kosam, aw si Kosam ya ise' ni Élmadam. Si Élmadam ya ise' ni Ér, aw

²⁹ si Ér ya ise' ni Joswé. Si Joswé ya ise' ni Éliyézér, aw Éliyézér ya ise' ni Jorim. Si Jorim ya ise' ni Matat, aw Matat ya ise' ni Libi.

³⁰ Si Libi ya ise' ni Simyon, aw si Simyon ya ise' ni Juda. Si Juda ya ise' ni José. Si José ya ise' ni Jonam. Si Jonam ya ise' ni Éliyakim.

³¹ Si Éliyakim ya ise' ni Mélia, aw si Mélia ya ise' ni Ména. Si Ména ya ise' ni Matata, aw si Matata ya ise' ni Natan. Si Natan ya ise' ni Dabid,

³² aw si Dabid ya ise' ni Jési. Si Jési ya ise' ni Obéd, aw si Obéd ya ise' ni Boaz. Si Boaz ya ise' ni

Salmon, aw si Salmon ya ise' ni Na-asyon.

³³ Aw si Na-asyon ya ise' ni Aminadab, aw si Aminadab ya ise' ni Admin. Si Admin ya ise' ni Arni. Si Arni ya ise' ni Hézron, aw si Hézron ya ise' ni Paréz. Aw si Paréz ya ise' ni Juda,

³⁴ aw si Juda ya ise' ni Jakub. Si Jakub ya ise' ni Isaak, aw si Isaak ya ise' ni Abraham. Si Abraham ya ise' ni Téra. Si Téra ya ise' ni Nahor.

³⁵ Si Nahor ya ise' ni Sérug, aw si Sérug ya ise' ni Réyu. Si Réyu ya ise' ni Pélég, aw si Pélég ya ise' ni Hibir. Si Hibir ya ise' ni Syéla.

³⁶ Si Syéla ya ise' ni Ka-inan, aw si Ka-inan ya ise' ni Alpaksad. Si Alpaksad ya ise' ni Syém, aw si Syém ya ise' ni Nuwi. Si Nuwi ya ise' ni Lamék,

³⁷ aw si Lamék ya ise' ni Metuséla. Aw si Metuséla ya ise' ni Énok, aw si Énok ya ise' ni Jaréd. Aw si Jaréd ya ise' ni Mahalalél, aw Mahalalél ya ise' ni Kénan.

³⁸ Aw si Kénan ya ise' ni Énos, aw si Énos ya ise' ni Sét. Aw si Sét ya ise' ni Adan, aw si Adan yan ya ise' na Tyumanem.

4

Ya pagtanda' ni Satanas kan Jisus

¹ Na, nyatmu' si Jisus na Ispiritu Santo aw pig-indegan nan ya tubig na Jordan, aw pigpa-agad sakanan na Ispiritu adti kaligbinan.

² Seled na kapatan ya allaw wala' sakanan kan aw gayed pigtanda' ni Satanas. Aw pagkatigkas na pagpuwasa ni Jisus, to-o sakanan nyagetem.

3 Aw miglong kanan si Satanas, “Kun Ise' kaw na Tyumanem, na, paglonga ya manga batu ini na ma-imo' pan.”

4 Manang tyumubag si Jisus kanan, “Yeiy saba ya pigpasulat na Tyumanem: ‘Beke' olo' na kakan ya makamataw sa utaw.’ ” *

5 Pagkatigkas yan, pigpa-agad ni Satanas si Jisus adti matas na buntud aw pigpatandaw kanan dagawdagaw ya kadég na kasakupan asini tas na lupa'.

6 Aw piglongan nan si Jisus, “Ikaw ya un ku atagan sa katundanan magdumala sa kadég yeiy aw ya kanenggeya nilan. Kay pigtumbay da kanak ya kadég, aw mabatug ku atag adti pangkay singalan ya kaliman ku atagan.

7 Yanagaw, kun magsimba kaw kanak, atag ku kanmu ya kadég yeiy.”

8 Aw tyumubag si Jisus kanan, “Pigpasulat da saba: ‘Ya Tyumanem na kanmu Pangulu, yan olo' ya kanmu simbaen aw yan ya kanmu kaagadan.’ ” *

9 Pagkatigkas yan, pigpa-agad nan si Jisus adti syudad na Jérusalim aw pigpa-indeg nan adti katasan na Témple aw law nan, “Kun ikaw ya Ise' na Tyumanem, kawas kaw adti dalem,

10 kay yeiy ya pigpasulat asini muna: ‘Sugu-un na Tyumanem adti kanmu ya kanan manga anghil na un magtameng kanmu,’

* **4:4** 4:4 Yan ya piglekatan na piglong ni Jisus, ya Déutéronomiyo 8:3.   * **4:8** 4:8 Mabasa adti Déutéronomiyo 10:20.

11 aw 'Salu-un kaw nilan aw pangkay ya manga siki mu dili' kapali-an na manga batu.' " *

12 Aw tyumubag si Jisus, "Yeiy uman ya pigpasulat na Tyumanem: 'Dili' mu pagtanda-en ya Tyumanem na kanmu Pangulu.' " *

13 Pagkatigkas da na kadég na punganan na pagtanda' ni Satanas kan Jisus, pig-indegan pa nan dun aw migtagad na makaselat salut magtanda' kanan.

Ya pagpalekat ni Jisus migpalna-u

14 Na, nyuli' si Jisus adti banwa na Galilya. Aw awun ni kanan ya katulus na Ispiritu Santo, aw nyabekkal ya dengeg nan dun ni kadakula' na palibed na banwa yan.

15 Aw migpalna-u sakanan adti manga sinagoga nilan aw pigdeyen sakanan na manga utaw.*

Ya pag-uli' ni Jisus adti Nazarit

16 Aw pagkatigkas yan, nyuli' si Jisus adti lunsud na Nazarit na yan ya pigtulinan nan. Aw dun ni Allaw na Paglagdeng, nyadtu sakanan ni sinagoga, kay yan ya kanan kyanalaman. Aw nyindeg si Jisus na un magbasa sa pigpasulat na Tyumanem,

* **4:11** 4:11 Mabasa adti Salmo 91:11-12.

* **4:12** 4:12 Mabasa

adti Déutéronomiyo 6:16. * **4:15** 4:15 Ya manga sinagoga, yan ya katipunan na manga utaw na Judiyu adti tagsambuk na lunsud nilan. Dun ni seled pigdayaw ya kopiya sa Uldin na pig-atag na Tyumanem kan Moysis asini muna, aw ya manga kopiya sa manga pigsulat na manga propita. Kada Sabado, migkatipun dun ya manga Judiyu na un magsimba. Aw ya sinagoga, usayanan nilan uman.

17 aw pigdimil kanan ya pigsulat ni Propita Isayas. Pig-ulad ni Jisus aw kyinita' nan ya un nan basaen, aw pigpalekat nan ya pagbasa, law nan:

18 "Ini kanaken ya Ispiritu Santo,
kay pigpamalli' aku nan na un magpa-ed'e' sa
Madyaw na Ubat-ubat adti manga utaw na
tagitu'.

Pigpadala aku nan na un mag-ubat-ubat adti
manga pig-allang na mabatug da silan
paluwa-en.

Aw ya manga utaw na buta, kumita' da silan.

Aw ya manga utaw na pyamulayaman, paluwa-en
silan.

19 Aw piglongan aku nan na pa-ed'e-en ya manga
na utaw na dyumateng da ya allaw na
paluwa-en silan na Tyumanem."*

20 Pagkatigkas ni Jisus magbasa, piglulun nan ya
pigsulatan aw pig-uli' nan adti pagsaligan dun ni
sinagoga, aw nyinkud sakanan. Aw ya kadéng na
utaw dun nyinunu kanan.

21 Aw dun da si Jisus paglong kanilan, "Ya pigpa-
sulat ini na Tyumanem asini muna, nyatumana da
adun na allaw, aw pigpakyegan da mayu."

22 Ya kadéng na utaw dun migsaya' kanan aw nya-
belengbeleng silan sa mangkadyaw na piglong
nan. Aw miglong silan, "Enda', olo' saba sakanan
ise' ni José?"

23 Yanagaw miglong si Jisus kanilan, "Nya-ed'e'
aku na maynini ya pundinganan na un mayu
paglongun kanak: 'Kay Doktor, bulunga una ya
kanmu pagka-utawun.' Aw maglong kamu uman

* **4:19** 4:19 Mabasa yeiy adti 61:1-2.

kanak, 'Kay Magpalna-uway, dyenget nami ya kadég na pigpan-imo' mu adti lunsud na Kapirnamum. Na, imo-a la uman asini kanaten banwa.'

²⁴ Pagkatigkas yan, miglong pa uman si Jisus kanilan, "Matinaw saba ya un ku paglongun kāmayu: Wala' ya propita na pagdawaten dun ni kanan banwa.

²⁵ Anenganga mayu ya nya-imo' dun ni manga allaw ni propita Éliyas. Seled na tulungkāumay aw tenga' na wala' ya ulan, aw awun dakula' na getem asini banwa ini. Aw awun madég na kāubayan na nyabalu dun ni manga allaw yan.

²⁶ Manang wala' padalaān na Tyumanem si Éliyas adti pangkay sambuk kanilan. Adtu baling sakanan sugu-a adti sambuk na kāubayan na nyabalu na nyeya' adti Zarépta, sakup na Sidon.

²⁷ Aw awun uman madég na ibungun asini Israél dengan na manga allaw ni Propita Élisiyo. Manang wala' ya sambuk kanilan na kyalinisan sa ibung nilan. Si Na-aman olo' na taga Sirya ya kyalinisan."

²⁸ Pagpakadengeg na kadég na awun ni seled na sinagoga sa piglong ni Jisus, to-o silan nyangkadaman.

²⁹ Aw nyan-indeg silan aw pigdulus nilan si Jisus aw piggakgak adti luwa' na lunsud, adti ligad na pangpang na kyabetangan na lunsud nilan, kay un galu nilan tulud.

³⁰ Manang nyagi baling si Jisus dun ni tenga' na kadég na manga utaw aw nyanaw da sakanan.

Ya pagpaluwa' ni Jisus sa busaw na syumeled

adti utaw

³¹ Aw tyumubang si Jisus adti lunsud na Kapirna-um, sakup na Galilya. Pagdateng na Allaw na Paglagdeng, syumeled sakanan adti sinagoga aw migpalna-u sa manga utaw dun.

³² Aw ya manga utaw na nyakadengeg, nya-enneng-enneng silan kay awun katulus na kanan pagpalna-u.

³³ Na, dun ni sinagoga awun sambuk na eseg na pigseledan na busaw. Aw to-o sakanan mig-ulangag,

³⁴ law nan, “Kay Jisus na taga Nazarit, unu ya tud mu kanami? Unu, nyadi kaw na un apnasen ya kadég nami? Pigkilala ta kaw! Ikaw saba ya Pigpadala na Tyumanem!”

³⁵ Manang pigsagda ni Jisus ya busaw, law nan, “Katinep kaw aw luwa' kaw adti kanan!” Aw pigdakdak na busaw ya utaw dun ni asdangan na kadég nilan, aw lyumuwa' ya busaw adti kanan na wala' ka-unu ya utaw yan.

³⁶ Ya kadég na manga utaw dun, alag silan nya-enneng-enneng. Aw migpan-usip-usipay silan, law nilan, “Unu ya palabet seiy? Kay awun katulus nan magsugu' sa manga busaw aw lyumuwa' silan!”

³⁷ Aw nyabekkal ya dengeg ni Jisus dun ni kadakula' na palibed na banwa yan.

Ya pagpangguli' ni Jisus sa madég na utaw

³⁸ Pagkatigkas yan, nyindeg si Jisus lekat adti sinagoga, aw nyadtu sakanan ni balay ni Simon.

Na, ya ugangan ni Simon na kaübayan to-o migkapasu'. Yanagaw nyanginayu' silan kan Jisus na guli-en nan.

³⁹ Aw nyindeg si Jisus adti tampilid nan, aw pigsagda nan ya kapasu', aw dayaw pig-uwasan ya kaübayan sa kapasu-an nan, aw maksay migbangun aw migsanggila' kanilan.

⁴⁰ Pagsallep da na sega, pigpandala na manga utaw adti kan Jisus ya kadég na eped nilan na kyedelan. Pangkay unu ya magkedel nilan, pigpandungan ni Jisus na kanan palad ya tagsambuk-sambuk kanilan aw pyangkaguli-an silan.

⁴¹ Pig-alilinan nan ya manga busaw lekat adti madég na manga utaw, aw lyumuwa' silan na to-o mig-ulangag na miglong, "Ikaw ya Ise' na Tyumanem!" Manang pigsagda silan ni Jisus aw wala' nan tumbayan na maglong kay kya-edé-an nilan na si Jisus yan ya Kristu.

Ya pag-ubat-ubat ni Jisus adti Judiya

⁴² Sa pagkamaselem da, pig-indegan ni Jisus ya lunsud yan aw nyadtu sakanan ni kalibinan. Manang pigpaninaw sakanan na madég na manga utaw, aw sa pagkita' nilan kanan, nyanginayu' silan na dili' nan silan indegan.

⁴³ Manang miglong si Jisus kanilan, "Ka-ilangan na pa-edé' ku uman adti eped na manga lunsud ya Madyaw na Ubat-ubat sa Kasakupan na Pigharian na Tyumanem, kay yan ya du-an na pigpadala aku asini."

⁴⁴ Aw migpadeleg si Jisus mig-ubat-ubat adti manga sinagoga dun ni Judiya.

5

Ya pagtawag ni Jisus sa manga mangisda-ay

¹ Na, sambuk na allaw, nyindeg si Jisus adti baklayan na Danaw na Génésarét na migpalna-u sa manga utaw, aw mig-insekay silan migpalapit adti kanan kay kaliman nilan magpakanyeg sa tingeg na Tyumanem.

² Aw kyinita' ni Jisus ya duwa ya balangay adti ligad na danaw, manang ya manga mangisda-ay, nyanug pa silan pada mag-ugas sa kanilan manga pukut.

³ Yanagaw nyanik si Jisus adti sambuk na balangay ni Simon, aw piglongan nan na tulud tagbi' ya balangay adti ligad. Aw nyingkud si Jisus dun ni balangay aw pigpalna-uwan nan ya manga utaw.

⁴ Pagkatigkas da nan magpalna-u, piglongan nan si Simon, "Pagpalawud kamu aw tontona mayu ya manga pukut pada makakamang kamu sa isda'."

⁵ Aw tyumubag si Simon, "Kay Magpalna-uway, sanggabi pa nami ya nyamukut aw wala' ya nyakamang nami! Manang asuntu na ikaw ya miglong kanami, tontonun pa ku uman salut ya manga pukut."

⁶ Sa pagtonton da nilan sa kanilan manga pukut, madég to-o ya manga isda' na nyakamang nilan, aw nyangkakésé' da galu ya kanilan manga pukut.

⁷ Yanagaw pigkapay nilan ya manga eped nilan adti sambuk na balangay pada tumabang kanilan. Aw migpalapit ya manga eped nilan aw pig-atmu' nilan na isda' ya duwa ya balangay aw agpet da

galu malened asuntu sa dakula' na nyakamang nilan.

⁸ Pagkita' ni Simon sa nya-imo' yeiy, lyumuhud sakanan dun ni asdangan ni Jisus aw piglongan nan, "Kay Magpalna-uway, pagpa-awat kaw beg kanake' kay makasasala' aku!"

⁹ Piglong yeiy ni Simon kay nya-enneng-enneng sakanan aw ya kanan manga eped asuntu sa kadég na isda' na nyakamang nilan.

¹⁰ Aw ya manga eped ni Simon na si Santiago aw si Juan na alag mangayse' ni Zibidiyo nya-enneng-enneng uman silan. Aw miglong si Jisus kan Simon, "Dili' kaw magkallek. Lekat adun imoun da kaw mangisda-ay sa manga utaw."

¹¹ Pagkatigkas yan, pigguyud nilan ya kanilan manga balangay adti ligad na danaw aw pigayawan nilan ya kadég aw nyagad silan kan Jisus.

Ya pagpaguli' ni Jisus sa utaw na ibungun

¹² Talana ni Jisus adti sambuk na lunsud, awun dyumulud kanan na eseg na ibungun. Pagkita' nan kan Jisus, lyumuhud sakanan aw nyangi-nayu', law nan, "Kay Sir, kun malim kaw beg, gulia ya ibung ku, pada kalinisan da ya lawas ku."

¹³ Aw pig-awidan ni Jisus ya eseg aw piglongan nan, "Kalinan ku saba. Na, kalinisan da kaw!" Aw dayaw nyalanas ya ibung nan.

¹⁴ Aw piglongan ni Jisus ya utaw yan na dili' nan pag-ubat-ubat adti pangkay singalan utawa. Aw piglongan nan uman, "Kadtu kaw ni Témplo, aw patanawan ya lawas mu adti magdadugsu-ay, aw matinawun nan na kyaguli-an da kaw. Aw atag kaw kanan sa umba' mu pagdugsu' na pigsugu' ni

Moysis na yan ya magmatinaw adti manga utaw na kyalinisan da kaw."

¹⁵ Manang to-o pa baling nyabekkal ya ubat-ubat sa dengeg ni Jisus. Aw migkatipun adti kanan ya to-o madég na manga utaw pada magpakanyeg kanan aw pada pangguli-en ya manga magkedel nilan.

¹⁶ Manang malikit si Jisus magkadtu ni kalig-binan na sayda nan pada manawagtawag adti Tyumanem.

Ya pagpaguli' ni Jisus sa utaw na pulid

¹⁷ Na, sambuk na allaw, talana ni Jisus migpalna-u, awun manga Parisiyo aw manga magpalna-uway sa Uldin na manga Judiyu na nyingkud dun na lekat adti madég na lunsud dun ni banwa na Galilya aw Judiya aw syudad na Jérusalim. Aw awun ni kan Jisus ya katulus na Tyumanem sa pagguli' sa manga magkedel.

¹⁸ Na, awun manga eseg na dyumateng dun na migtingga sa pulid. Pigtibagsegan nilan na makaseled adti balay pada dalaen ya pulid adti asdangan ni Jisus.

¹⁹ Manang wala' silan pakaseled asuntu sa kadég na utaw. Yanagaw nyanik silan adti atep na balay aw piggawangan nilan ya atep, pagkatigkas yan pigtonton nilan adti dalem ya pigpakulangan sa pulid dun ni asdangan ni Jisus.

²⁰ Sa pagkita' ni Jisus sa kadakula' na pagpangintu-u nilan, miglong sakanan adti pulid, "Kay Lew, ya manga sala' mu adti Tyumanem, piglanas da."

21 Aw sa pagpaketengen na manga Parisiyo aw manga magpalna-uway sa Uldin sa piglong ni Jisus, mig-anenganeng silan, “Ananga' maglong sa maynan ya utaw yeiy? Migpa-unawa sakanan sa Tyumanem! Ya Tyumanem saba olo' ya makalanas sa manga sala!”

22 Manang kya-edé-an ni Jisus ya anenganeng nilan, yanagaw piglongan nan silan, “Ananga' kamu mag-anenganeng sa maynan?

23 Ayin ka' ya molas paglongun adti eseg na pulid, ‘Ya manga sala' mu piglanas da,’ aw kun paglongun sakanan, ‘Pagbangun kaw aw panaw da kaw?’

24 Manang matinawun ku adti kamayu na ya Ise' na Utaw awun katundanan nan asini tas na lupa' maglanas sa sala' na manga utaw.” Tigkas yan, miglong si Jisus adti eseg na pulid, “Pagbangun kaw! Dalaā ya pigtingga nilan kanmu aw uli' da kaw adti balay mu!” *

25 Aw maksay migbangun ya eseg na pulid dun ni asdangan na manga utaw aw dyala nan ya pigtingga kanan aw nyuli' adti balay nan na to-o migdeyen sa Tyumanem.

26 Aw ya kadég na manga utaw na kyumita' sa nya-imo', nya-enneng-enneng silan aw nyallek aw migdeyen silan sa Tyumanem. Aw miglong silan, “Wala' pa tadun kita-a ya maynini!”

* **5:24** 5:24 Mabasa adti Danyél 7:13, 14 ya tingeg “Ise' na Utaw.” Aw yeiy ya sambuk na ngalan na Misiyas na pigtagadan na manga utaw na Judiyu lekat pa asini muna. Yanagaw yan ya kakawasan na piglong ni Jisus, na Misiyas saba sakanan na pigpadala na Tyumanem asini tas na lupa'.

Ya pagtawag ni Jisus kan Libi

²⁷ Pagkatigkas yan, nyanaw si Jisus aw kyinita' nan si Libi na mangangublaay sa buwis na ny-
ingkud adti bayadanan sa buwis. Aw miglong si
Jisus kanan, "Agad kaw kanak."

²⁸ Aw nyindeg si Libi aw pig-ayawan nan ya
kadég aw nyagad kan Jisus.

²⁹ Wala' kadugay, migpa-imo' si Libi sa dakula'
na kakan adti balay nan pada mamasa kan Jisus.
Aw dun uman ya madég na manga mangan-
gublaay sa buwis aw eped na manga utaw na
nyagad kanilan kyuman.

³⁰ Manang miggumugmud ya manga Parisiyo
aw ya manga eped nilan na magpalna-uway sa
Uldin, aw migdiklamu silan adti manga uma-
gakan ni Jisus, law nilan, "Ananga' kamu sumam-
buk kuman aw minem sa manga mangangublaay
sa buwis aw manga makasasala'?"

³¹ Aw tyumubag si Jisus kanilan magi sa pundin-
ganan, "Ya manga utaw na mangkadyaw ya
lawas, dili' nilan ka-ilangan ya doktor. Manang ya
manga utaw na awun magkedel, silan ya awun ka-
ilangan sa doktor.

³² Ya pigkadi ku asini tas na lupa' yan ya
pagtawag sa manga utaw na nyaka-edé' sa sala'
nilan pada magselsel silan sa kanilan manga sala'.
Manang ya manga utaw na iman nilan aw wala'
ya kanilan sala', beke' nilan ya pigtawag ku."

Ya usip sa pagpuwasa

³³ Awun manga utaw dun na miglong
kan Jisus, "Ananga' malikit magpuwasa aw
magpanawagtawag ya umagakan ni Juan na

Magbautismuway aw ya umagakan na manga Parisiyo, manang ya kanmu umagakan, kyuman silan baling aw nyinem?"

³⁴ Aw tyumubag si Jisus kanilan magi sa pundinganan, "Enda', kun awun kasal, dili' magpuwasa ya manga utaw kun kenne' pa dun ni sayid nilan ya eseg na migpanamung.

³⁵ Manang dumateng ya allaw na kamangen sakanan lekat adti kanilan, aw dun ni manga allaw yan, magpuwasa la silan."

³⁶ Aw pig-ubatan pa uman silan ni Jisus sa pundinganan, law nan, "Kasiling uman na kadékgadég, wala' ya utaw na magtabas sa bagu aw pagleneb nan adti dadan. Kun imo-un nan yeiy, makisay baling ya bagu na kadékgadég aw dili' uman mag-unawa ya batek na pigleneb adti dadan na kadékgadég.

³⁷ Aw maynan uman, wala' ya mag-asag sa bagu na bino adti dadan na betanganan na pig-imo' lekat adti kindal na ayep. Kay kun imo-un nan yeiy, sumubuk ya bagu na bino aw mutu ya betanganan aw masapad baling ya bino aw magkalat uman ya betanganan.

³⁸ Manang ya bagu na bino, ka-ilangan asag adti bagu na betanganan.

³⁹ Aw ya manga utaw na nyaka-inem da sa dadan na bino dili' malim minem sa bagu, kay maglong silan, 'Madyaw pa ya dadan.' "

6

Ya piglong ni Jisus sa Allaw na Paglagdeng

¹ Na, sambuk na Allaw na Paglagdeng, nyanaw si Jisus aw ya kanan manga umagakan dun ni dalan na nyaka-agì adti tenga' na pawa' na awun trigu na agpet da aniyen. Aw nyanaplus ya manga umagakan nan sa trigu aw pigtebteb nilan.

² Manang awun manga Parisiyo na nyusip, "Ananga' mayu lakadan ya sugu' dun ni Uldin sa Allaw na Paglagdeng?"

³ Tyumubag si Jisus kanilan, "Unu ka', wala' mayu kabasa ya pigpasulat na Tyumanem sa pigimo' ni Dabid? Pagkagetem nan aw ya kanan manga edep,

⁴ syumeled sakanan adti Balay na Tyumanem, * aw pigkamang nan ya pan na pig-atag da adti Tyumanem aw kana nan, aw pig-atped-atped nan uman ya kanan manga edep, aw dun da nilan baling kalakadi ya Uldin kay yan saba olo' ya makakan ya manga magdadugsu-ay."

⁵ Aw miglong pa uman kanilan si Jisus, "Pig-atag da adti Ise' na Utaw ya pagbaya' sa unu ya madyaw imo-un sa Allaw na Paglagdeng."

Ya pagpaguli' ni Jisus sa utaw na kimay

⁶ Na, sambuk uman na Allaw na Paglagdeng, syumeled si Jisus adti sinagoga aw migpalna-u, aw dun ya sambuk na eseg na kimay ya kalintu na bekten nan.

⁷ Aw dun uman ya manga Parisiyo aw manga magpalna-uway sa Uldin na manga Judiyu na mibgantay sa un imo-un ni Jisus, kun guli-en nan

---

* **6:4** 6:4 Ya Balay na Tyumanem asini muna, yan ya Tabirnakulu. Mabasa ya kasampetanen sa pigimo' ni Dabid adti 1 Samwél 21:1-6.

ya bekten na utaw dun ni Allaw na Paglagdeng. Kay kaliman nilan na awun puliba maglimanda kanan.

⁸ Manang kya-edé-an ni Jisus ya adti aneng-neng nilan. Yanagaw pigtawag nan ya eseg na kimay, law nan, “Adi kaw aw indeg kaw asini asdangan na kadég na utaw.” Aw nyindeg ya utaw yan dun ni asdangan nilan.

⁹ Aw miglong si Jisus adti manga Parisiyo aw manga magpalna-uway, “Awun usip ku kamayu: Adti Uldin, unu ya pigtumbay na imo-un dun ni Allaw na Paglagdeng, ya pag-imo' sa madyaw aw ya pag-imo' sa malatay? Aw kun paluwa-en ya utaw lekat adti pagti-is aw kalaten baling sakanan?”

¹⁰ Pig-inunu ni Jisus ya kadég nilan, aw tigkas yan piglongan nan ya eseg na kimay, “Ulada ya bekten mu.” Aw pig-ulad nan ya kanan bekten, aw dayaw migkadyaw.

¹¹ Manang ya manga Parisiyo aw manga magpalna-uway sa Uldin, to-o silan nyadaman aw pigbalawbalawan nilan kun unu ya un nilan imo-un kan Jisus.

Ya pagpamalli' ni Jisus sa sampulu' tag duwa ya apostolés

¹² Na, dun ni manga allaw yan, tyumukud si Jisus adti buntud na un manawagtawag. Aw sang-gabi nan nyanawagtawag adti Tyumanem.

¹³ Aw sa pagkamaselem da, pigtawag ni Jisus adti kanan ya manga umagakan nan. Aw pig-pamalli' nan ya sampulu' tag duwa ya eseg aw pigngalanan nan silan na manga apostolés.

14 Ini ya manga pigpamalli' nan: Si Simon na pigngalanan ni Jisus na Pédro, aw ya inulug nan na si Andrés, aw si Santiago, si Juan, si Pilipi, si Bartolomi,

15 aw si Matiyo, * si Tomas, si Santiago na ise' ni Alpiyo, si Simon na Zéloti, *

16 si Judas na ise' ni Santiago, aw si Judas Iskariyoti na yan ya un maglubid kan Jisus.

Ya pagpalna-u ni Jisus aw ya pagpangguli' nan sa madég na utaw

17 Pagkatigkas yan, tyumubang si Jisus aw ya kanan manga umagakan adti kalatagan, kay tyumagad dun ya madég na dyumalug kanan. Aw dun uman pagkatipun ya madég pa to-o na manga utaw na lekat adti kadakula' na Judiya aw Jérusalim, aw awun uman lekat adti lunsud na Sidon aw Tiro na apit adti ligad na dagat.

18 Nyangkadtu silan ni kan Jisus na un magpakanyeg kanan aw pada guli-en ya manga magkedel nilan. Aw nyangkadtu uman ya manga utaw na syeledan na manga busaw, aw pyangkaguli-an silan.

19 Aw migtibagseg ya kadég na utaw na makaawid silan kan Jisus kay kya-edé-an nilan na awun katulus na magluwa' lekat adti kanan, aw alag silan kyaguli-an.

---

* **6:15** 6:15a Ya sambuk na ngalan ni Matiyo si Libi. * **6:15**
6:15b Ya manga Zéloti, yan ya sambuk na partido na manga Judiyu na wala' kalim kaāgad sa pagdumala na manga taga Roma kay kaliman nilan bawi-en ya banwa nilan na Isra-él. Pigngalanan silan uman na manga Kananiyo.

Ya pag-ubat-ubat ni Jisus sa manga utaw dun ni kalatagan

20 Aw pig-inunu ni Jisus ya kanan manga umagakan, aw miglong sakanan:

“Madyaw ya kamayu na nyaka-edé' na wala' ya mabatug mayu kun wala' ya Tyumanem. Kay nyaka-akup da kamu adti Kasakupan na Pighari-an na Tyumanem.

21 Madyaw ya kamayu na nyagetem adun, kay pakabiyagen kamu kagaya.

Madyaw ya kamayu na migsugaw adun, kay pakaganen ya ginawa mayu kagaya.

22 Madyaw ya kamayu kun dumutan kamu na edep asuntu sa pagdalug mayu sa Ise' na Utaw, pangkay keleán kamu nilan aw odoy-odoyun aw kalaten ya kamayu dengeg.

23 Pagleya kamu dun ni allaw yan kay dakula' saba ya madawat mayu na pigtagilan da adti tas na langit. Maynan saba ya pig-imo' na manga tyugbulan nilan adti manga propita na Tyumanem asini muna.

24 “Manang kamu na mangkayaman, malatay ya un mayu datengan

kay nyatagtun da mayu adun ya madyaw na pag-pakabetang.

25 Kamu na nyangkabiyag adun, malatay ya un mayu datengan

kay dumateng ya allaw na magetem kamu.

Kamu na na nyaka-ikel adun, malatay ya un mayu datengan

kay magkalat saba ya ginawa mayu kagaya aw too kamu magsugaw.

26 Kamu na pigsaya' adun na madég na utaw, malatay ya un mayu datengan. Maynan saba uman pigsaya' na manga tyugbulan nilan ya manga sallong kunu propita asini muna.

Ya pagginawa sa manga po-on

27 "Manang ini ya kanak paglongun kamayu na manga migpakanyeg: Ginawayi mayu ya kamayu manga po-on. Aw imo-a mayu ya mangkadyaw adti manga utaw na migdumut kamayu.

28 Pakadyawa ya manga migtullun kamayu aw panawagtawagi adti Tyumanem ya manga migpakalat kamayu.

29 Kun awun magsampal sa gya mu, pasam-palan uman kanan ya sangkilid. Aw kun awun magkamang sa sambuk na kadékgadégn mu, na, atagan kanan. Kun kamangen pa nan uman ya kanmu kamisita, atagan uman kanan.

30 Atagi mayu ya pangkay singalan na migsekat kamayu sa tabang. Aw kun awun utaw na kumamang sa kamayu pametang, dili' da mayu pagbawi-en.

31 Kun kaliman mayu pakadyawun na eped na utaw, na, unää mayu silan pakadyawa.

32 Kun yan olo' ya pigginawaān mayu ya manga gyuminawa kamayu, ayin da ya kadyaw na pig-imo' mayu? Pangkay ya manga makasasala', pigginawaān saba nilan ya manga gyuminawa kani-lan.

33 Aw kun yan olo' ya pakadyawun mayu ya manga utaw na mig-imo' kamayu sa madyaw,

ayin da ya kadyaw na pig-imó' mayu? Pangkay ya makasasala' mig-imó' uman sa maynan.

³⁴ Aw kun yan olo' ya pabelesen mayu ya eped na pig-iman mayu na makasayu kamayu, ayin da ya kadyaw na pig-imó' mayu? Pangkay ya manga makasasala' migpabeles saba adti manga eped nilan na makasasala', aw pig-iman nilan na makasayu ya nyeles adti kanilan.

³⁵ Manang ginawayi mayu baling ya kamayu manga po-on. Aw imo-a mayu ya madyaw adti kanilan. Pabelesa mayu silan na wala' ya pag-iman na sayuwán kamu nilan. Kay kun imo-un mayu ya kadégi yeiy, dakula' saba ya madawat mayu aw ma-imó' kamu mangayse' na Tyumanem na To-o Matas. Kay ya Tyumanem magkallat saba, pangkay sa manga utaw na dili' magpasalamat kanan aw pangkay sa manga utaw na malatay ya bet.

³⁶ Yanagaw pagkallatan mayu ya kadégi, kasiling na pagkallat na Tyumanem na kamayu Ama.

Ya pag-ukum sa manga eped

³⁷ "Dili' kamu mag-ukum sa eped na utaw, pada dili kamu uman ukuman na Tyumanem. Dili' mayu pagpasala-en ya eped, pada dili' kamu uman pasala-en na Tyumanem. Pasinsiyayi mayu ya eped na utaw, aw lanasen saba na Tyumanem ya manga sala' mayu.

³⁸ Atagi mayu ya manga eped aw atagan kamu uman na Tyumanem. Kay pangkay sangunu ya kadakula' na pig-atag mayu, maynan uman ya atag kamayu na Tyumanem na dayaw pa nan

daseken aw eyengen aw dugangan pa menda' na to-o lumapya."

³⁹ Pagkatigkas yan, miglong pa uman si Jisus adti umagakan nan sa pundinganan, law nan "Dili' mabatug na buta ya pagguyud sa edep nan na buta, kay alag silan molug adti gawang.

⁴⁰ Ya pigpalna-uwan dili' matas sa migpalna-u kanan. Umba' da sa pigpalna-uwan ya magkatadeng kasiling na migpalna-u kanan.

⁴¹ Ananga' kaw magtulli' sa puling na awun ni mata na kanmu edep manang pigpabaya-an mu baling ya dakula' na batang na nyakabalabag dun ni kanmu mata?

⁴² Ananga' kaw maglong sa edep mu, 'Nate' kamangen ya kanmu puling" manang wala' mu kita-a ya kanmu puling na kasiling na batang ya kadakula'? Migtallalingu kaw! Unaā saba kamanga ya puling mu pada mabangal da ya paginunu mu aw mabatug da mu ya pagkamang sa puling na kanmu edep.

Ya kawuy pagka-edé-an adti bunga nan

⁴³ Aw migpadeleg si Jisus miglong, "Ya madyaw na kawuy dili' mamunga sa malat, aw ya malat na kawuy dili' mamunga sa madyaw.

⁴⁴ Kay ya tagsambuksambuk na kawuy ka-edé-an magi sa bunga nan. Dili' kaw maka-ipu' sa madyaw na bunga na igira adti kawuy na suk-sukun, aw dili' kaw uman maka-ipu' sa bunga na paras adti sampinit.

⁴⁵ Aw maynan uman ya utaw. Pangkay unu ya awun ni anenganeng nan, yan uman ya kanan paglongun. Kun gayed madyaw ya pig-anenganeng

na utaw, madyaw uman ya imo-unun nan. Manang kun malatay ya pig-anenganeng nan, malatay uman ya paglongun nan.

Ya duwaya utaw na migtulluk sa balay

⁴⁶ “Ananga' aku mayu pagtawagen na ‘Pangulu’ manang wala' mayu daluga ya palna-u ku?

⁴⁷ Pangkay singalan ya dumulud kanak aw mag-pakanyeg sa palna-u ku aw dalugun nan, kasiling sakanan na utaw asini pundinganan

⁴⁸ na migtulluk sa balay nan. Una sakanan migkutkut menda' na dyumateng adti batu na sumalem aw dun sakanan pagtulluk sa balay. Aw pagbuntul na ba', pigtuluy ya balay yan manang wala' kalukad, kay to-o masalig ya kyatullukan.

⁴⁹ Manang ya utaw na dyumeneg sa palna-u ku aw wala' nan daluga, kasiling uman sakanan na utaw na migtulluk sa balay dun ni tullukanan na dili' masalig. Aw pagbuntul na ba', pigtuluy ya balay yan aw dayaw nyalukad aw to-o migkalat.”

7

Ya pagguli' ni Jisus sa sugu-anen na kapitan na manga sundalu

¹ Pagkatigkas ni Jisus magpalna-u adti manga utaw, nyadtu sakanan adti lunsud na Kapirnaum.

² Na, dun ni Kapirna-um pag-eya' ya sambuk na kapitan sa manga sundalu aw awun kanan suguanen na to-o nan pigginawaāān, manang kyedelan ya sugu-anen nan aw pakamatayenen da.

³ Pagdenggeg na kapitan na awun si Jisus ni lunsud, pyakadtu nan ya manga magdadumalaāay

sa manga Judiyu dun ni lunsud, aw piglongan nan silan na manginayu' kan Jisus na madtu ni balay pada guli-en ya sugu-anen nan.

⁴ Pagdateng nilan adti kan Jisus, nyanginayu' silan to-o kanan, law nilan, "Ya utaw yeiy umba' mu sakanañ tabangan,

⁵ kay pigginaawaan nan ya kadégi tadun na manga Judiyu aw migpatulluk sakanañ kanaten sa sinagoga!"

⁶ Yanagaw nyagad si Jisus kanilan. Sa malapit da silan adti balay, pigsugu' na kapitan ya manga ubaybay nan na sungunun nilan si Jisus aw paglongun sakanañ, "Kay Sir, yeiy ya piglong kanmu na kapitan: 'Dili' da kaw maglos, * kay dili' aku saba makatumbuk magpapanik kanmu adti kanak balay.

⁷ Yeiy ya du-an na beke' ku ya nyangay kanmu. Manang pangkay olo' da mu paglongun na kagulinan sakanañ, kagulin-an saba ya sugu-anen ku.

⁸ Kay sambuk aku uman na magkaāgad sa matas pa kanak ya katundanan aw awun uman katundanan ku sa manga sundalu na madalem pa kanak. Kun sugu-un ku ya sambuk na "Kadtu kaw!" maksay sakanañ madtu. Aw kun paglongun ku uman ya sambuk na "Kadi kaw!" madi sakanañ. Aw pangkay unu ya sugu-an ku sa kanak sugu-anen, kaagadan nan saba.' "

⁹ Sa pagdengeg ni Jisus sa piglong na kapitan, law nan, "Tay sa kadakula' na pangpangintu-u na utaw yeiy!" Aw miglong sakanañ adti manga

---

* **7:6** 7:6 Ya katanem na manga Judiyu, dili' silan magsambuk sa manga utaw na Héntil adti balay nilan.

utaw na nyagad kanan, “Paglongun ta kamu: Ya eseg ini pangkay Héntil sakanan, manang wala' pa ku kita-a asini manga utaw na Isra-él ya maynini na pagpangintu-u.”

¹⁰ Aw sa pagliku' da na manga pigsugu' na kapitan adti balay, kyinita' nilan na kyaguli-an da ya sugu-anen.

Ya pagmataw ni Jisus sa ise' na balu

¹¹ Na, wala' kadugay, nyadtu si Jisus ni lunsud na pigngalanan na Na-in. Aw nyagad uman kanan ya manga umagakan nan aw ya madég to-o na manga utaw.

¹² Sa malapit da silan dumateng adti suwangan na lunsud, awun kyinita' nilan na manga utaw na lyumuwa' dun na migtingga sa lawas na nyatay kay un nilan lebeng. Aw ya nyatay, tamisa na ise' na eseg na sambuk na kaubayan na balu. Aw madég to-o ya nyagad sa balu.

¹³ Aw sa pagkita' ni Jisus sa balu, to-o sakanan nyallat. Aw piglongan nan, “Dili' kaw magsugaw.”

¹⁴ Aw pigpalapitan nan ya lungun aw pigawidan nan, aw tyumeneng ya manga migtingga. Aw piglongan ni Jisus ya nyatay, “Kay To', pagbangun kaw!”

¹⁵ Aw migbangun ya nyatay aw miglong da, aw pigliku' ni Jisus adti ina nan.

¹⁶ Aw to-o nyallek ya kadég na utaw sa pigkita' nilan. Aw pigdeyen nilan ya Tyumanem, law nilan, “Dyumateng da asini kanaten ya sambuk na propita na to-o matulus!” Aw miglong silan uman, “Pigtanaw da na Tyumanem ya manga utaw nan!”

17 Aw ya ubat-ubat sa pig-imo' ni Jisus nyabekkal adti kadakula' na probinsiya na Judiya aw dun ni manga banwa na nyakapalibed.

Ya usip na umagakan ni Juan na Magbautismuway

18 Na, ya kadégiyei na pigpan-imo' ni Jisus, pig-ubat-ubat kan Juan na manga umagakan nan.

19 Yanagaw pigtawag ni Juan ya duwa ya umagakan nan, aw pigpakadtu nan silan adti kan Jisus * pada usipen kun sakanan ya pigpakang na Tyumanem asini muna aw kun awun pa tagadan nilan na eped.

20 Aw sa pagdateng nilan adti kan Jisus, miglong silan, "Pigsugu' kami ni Juan na Magbautismuway pada musip kanmu kun ikaw ya pigpakang na Tyumanem asini muna na un madi aw kun awun pa eped na tagadan nami?"

21 Na, dun ni udas yan, pigpangguli' ni Jisus ya madégi na pyangkedelan aw manga utaw na syeledan na busaw aw madégi uman na buta.

22 Yanagaw pigtubag ni Jisus ya manga pigsugu' ni Juan, law nan, "Liku' kamu adti kan Juan aw ubat-ubati mayu sakanan sa manga dyenget mayu aw sa manga kyinita' mayu: Ya manga buta, kyumita' da. Ya manga pulid, nyakapanaw da. Ya manga ibungun, pyangkaguli-an aw malinis da. Ya manga bengel, dyumenget da. Awun manga nyangkamatay na nyataw da. Ya manga tagitu' na utaw, kya-ubatan da sa Madyaw na Ubat-ubat.*

---

* **7:19** 7:19 Wala' si Juan pakakadtu kay pyakalabusu sakanan ni Hérodés Antipas.   * **7:22** 7:22 Mabasa uman adti Isayas 29:18 aw 35:5 aw 61:1.

23 Aw madyaw ya kana manga utaw na wala' pagduwaduwa na aku ya Pigpadala na Tyumanem."

Ya piglong ni Jisus kun singalan si Juan na Magbautismuway

24 Sa pagpanaw da na manga pigsugu' ni Juan, pigpalekat ni Jisus ya pagkasampet kan Juan adti manga utaw na migkatipun, law nan, "Sa pagkadtu mayu adti kan Juan dun ni kaligbinan idtu muna, unu ka' ya kamayu pig-iman na du-an mayu sakanan pyaninaw? Pagaw nyadtu kamu na olo' magtandawtandaw sa utaw na kasiling na tibaw na pig-eyeng-eyeng na samet. Beke' saba na maynan si Juan!

25 Manang ananga' kamu madtu ni kaligbinan? Pagaw iman mayu aw kumita' kamu sa utaw na syumut sa kadékgadég na mayaman. Ya utaw na maynan, adtu sakanan pagkita-en ni palasyo. Manang beke' saba uman na maynan si Juan!

26 Yanagaw unu ka' ya pig-iman mayu na un mayu kita-en dun ni kaligbinan? Pig-iman gya mayu na kumita' sa propita. Paglongun ta kamu na si Juan beke' olo' na propita manang matas pa sakanan sa manga muna propita.

27 Aw si Juan yeiy, yan ya pigkasampetan dadan dun ni pigpasulat na Tyumanem asini muna: 'Punaen ku kanmu ya kanak mag-ubat-ubatay pada tagilanen nan ya un mu agiyan.' *

---

* **7:27** 7:27 Mabasa adti Malakiyas 3:1 aw adti Isayas 40:3.

28 Paglongun ta kamu: Ya kadég na utaw na nyautaw asini tas na lupa', wala' ya pangkay sambuk na matas pa kan Juan na Magbautismuway. Manang ya to-o madalem na utaw na nyaka-akup adti Kasakupan na Pighari-an na Tyumanem, matas pa sakanan kan Juan."

29 Na, pagdengeg da na kadég na manga utaw sa piglong ni Jisus, tyumande' silan na matinaw saba ya pigpa-edé' na Tyumanem magi kan Juan. Kay idtu muna sa pag-ubat-ubat pa ni Juan, migpabautismu silan kanan, dala ya manga manggublaay sa buwis.

30 Manang awun madég na manga Parisiyo aw manga magpalna-uway sa Uldin na wala' nilan daluga ya tud na Tyumanem kanilan kay wala' silan pagpabautismu kan Juan.

31 Migpadeleg si Jisus miglong, "Unu ya un ku kapa-unawaan sa manga utaw adun na gayed kyumele sa palna-u na dyen geg nilan?

32 Kasiling silan na mangayse' na nyan-ingkud adti pamanag na palingki. Dili' silan malim magad magdanga pangkay pigtatawag silan na kanilan manga eped na maglong: 'Naten magdanga! Migpasonata kami sa pangkasal, manang wala' kamu sayaw! Aw migpansi-engge' kami manang wala' kamu pagsugaw.'

33 Maynan saba uman kamu. Kay dyumateng si Juan aw migpuwasa sakanan aw wala' inem sa bino. Aw miglong kamu, 'Syeledan sakanan na busaw!'

34 Tigkas yan, dyumateng ya Ise' na Utaw. Kyinita' mayu sakanan kyuman aw nyinem eped nan ya

madég na manga utaw. Manang miglong kamu baling, 'Tanawa mayu ya utaw yeiy! To-o sakanan kyuman aw to-o nyinem sa bino, aw mig-ubaybay sakanan sa manga mangangublaāy sa buwis aw manga makasasala'!

³⁵ Pangkay maynan ya piglong mayu, manang ya palna-u ku aw palna-u ni Juan, alag saba pigmatinaw dun ni manga pigpan-imō' na kadég na utaw na dyumalug sa palna-u nami."

Ya pag-asag na kāubayan sa manimbo' adti siki ni Jisus

³⁶ Na, awun sambuk na Parisiyo na pigngalanán na si Simon, aw piglongan nan si Jisus na kuman adti tampid nan. Yanagaw nyadtu si Jisus adti balay ni Simon aw kyuman dun ni lamisa.*

³⁷ Na, dun uman ni lunsud yan, awun sambuk na kāubayan na makasasala'. Pagdengeg nan na kyuman si Jisus adti balay na Parisiyo, nyadtu sakanan aw dyumala sa tagbi' na sabuy na pig-imō' lekāt adti batu na alabastro aw awun seled na manimbo'.

³⁸ Aw dyumulud apit adti bagakwang ni Jisus aw gayed migsugaw. Aw nyangkataktak ya manga luwa' nan dun ni manga siki ni Jisus, yanagaw piggalisan nan na kanan lugay aw pigalekan nan ya manga siki aw dayaw nan asagi na manimbo'.

³⁹ Manang ya Parisiyo na migpilit kan Jisus, kyinita' nan ya pig-imō' na kāubayan yan, aw

---

* **7:36** 7:36 Dun ni kanilan banwa, madana' ya lamisa, aw kun awun katipun, yan ya kanilan katanem na magpantakilid silan aw magpangillawid aw madugay silan to-o magkan.

miglong sakanan adti anenganeng nan, “Kun tengteng propita ya utaw ini, ka-edé-an nan galu kun singalan kāubayana ya nyawid kanan, kay ya kāubayan iyan makasasala' saba.”

⁴⁰ Manang kya-edé-an ni Jisus kun unu ya adti anenganeng nan aw yanagaw miglong sakanan, “Kay Simon, awun paglongun ku kanmu.” Aw tyumubag si Simon, “Unu yan, kay Magpalnauway?”

⁴¹ Aw miglong si Jisus sa pundinganan, law nan, “Awun sambuk na utaw na migpabeles sa kuwalta adti duwa ya utaw. Ya sambuk, nyeles sa limang gatus ka dinariyo * aw ya sambuk uman nyeles olo' sa kalimaān.

⁴² Aw asuntu na dili' nilan mabatug bayadan ya kanilan beles, yanagaw wala' da silan pabayada na migpabeles kanilan. Na, singalan sa duwa ya to-o gyuminawa sa utaw na migpabeles kanilan?”

⁴³ Aw tyumubag si Simon, “Idtu na dakula' ya beles.” Aw miglong si Jisus kanan, “Matinaw saba ya tubag mu.”

⁴⁴ Aw piglingi' nan ya kāubayan aw piglongan nan si Simon, “Kyinita' da mu ya pig-imo' na kāubayan ini. Pagseled ku asini balay mu, wala' aku mu atagi na tubig pada pag-ugas sa manga siki ku.* Manang ya kāubayan ini, pig-ugasan nan baling ya manga siki ku na luwa' nan, aw piggalisan nan na kanan lugay.

---

* ^{7:41} 7:41 Ya sangka dinariyo, yan ya tandan sa sambuk na utaw na migtalabahu na sangallaw. * ^{7:44} 7:44 Ya katanem na manga Judiyu, kun awun utaw na makalaba' adti kanilan, pag-atagan nilan na tubig na un pag-ugas sa siki nilan.

45 Aw wala' aku mu aleki kasiling na katanem tadun sa pagpangumusta. Manang ya kaübayan ini, lekat pa na pagdateng nan asini gayed nan pigalekan ya manga siki ku.

46 Aw wala' mu asagi na lana na olibo ya kanak ulu, manang pig-asagan nan baling ya manga siki ku na manimbo'.

47 Yangaw paglongun ta kaw: Madég saba ya manga sala' na kaübayan yeiy, manang piglanas da kay dakula' ya ginawa nan kanak. Manang ya utaw na tabay ya manga sala' nan na un ku lanasen, tagbi' ya pagginawa nan kanak."

48 Aw miglong si Jisus adti kaübayan, "Piglanas da ya manga sala' mu."

49 Aw ya manga utaw na kyuman eped ni Jisus, miglong silan adti kanilan anenganeng, "Singalan ka' utawa yeiy na makalanas sa manga sala'?"

50 Manang miglong si Jisus adti kaübayan, "Ya pagpangintu-u mu, yan ya nyakapaluwa' kanmu. Yanagaw uli' da kaw na awun da kalinaw na kanmu anenganeng."

8

Ya manga kaübayan na gayed tyumabang kan Jisus

1 Lyumabay da ya pilangallaw aw nyanaw da uman si Jisus aw nyapit adti madég na manga lunsud aw manga baranggay. Aw pigpa-edé' nan ya Madyaw na Ubat-ubat sa Kasakupan na Pigharian na Tyumanem. Aw nyagad kanan ya sampulu' tag duwa ya umagakan nan.

² Aw awun uman nyagad kanilan na manga kaübayan. Ya eped kanilan pigguli' da dadan ni Jisus ya magkedel nilan aw ya eped uman pigalilinan da nan sa manga busaw. Ya sambuk kanilan yan si Maria na taga lunsud na Magdala na pigalilinan ni Jisus idtu muna sa pitu ya busaw.

³ Aw nyagad uman si Susana aw si Jo-ana aw eped pa na manga kaübayan. Ya manga kaübayan yeiy kyumamang silan lekat adti kanilan pagkamangan aw pigtabang nilan kan Jisus aw kanan manga umagakan. Na, ya eseg ni Jo-ana na si Kusa, yan ya sambuk na pagsaligan ni Hérodés Antipas.

Ya pundinganan sa utaw na migsabug sa bini'

⁴ Aw sa migkatipun da adti tampid ni Jisus ya madég to-o na manga utaw na lyumekat adti madég na lunsud, piglongan nan silan magi sa pundinganan,

⁵ law nan: "Awun sambuk na utaw na nyadtu ni pawa' nan na un magsabug sa manga bini'. Sa pagsabug nan sa manga bini', ya eped nyakasabug adti kilid na dalan aw kyataguna-an, aw pyanubug na manga langgam na tyumugpa' dun.

⁶ Ya eped na manga bini' nyakasabug adti kabatuwan aw maksay gyumiti'. Manang nyalanes ya manga tanem kay magdang to-o ya lupa'.

⁷ Ya eped na manga bini' nyakasabug adti magalet na suksukun. Gyumiti' ya manga bini', manang asuntu na tyumulin uman ya magalet, nyalemes baling ya manga tanem.

8 Aw ya eped na manga bini' nyakasabug adti mataba' na lupa', tyumulin aw nyamunga na tag sanggatus." Aw miglong pa si Jisus kanilan, "Magpakatadeng kamu na dili' mayu pagpalipaslipasan ya pigdengeg mayu."

Ya kakawasan na pundinganan

9 Aw nyusip kan Jisus ya kanan manga umagakan kun unu ya kakawasan na pundinganan yeiy.

10 Aw tyumubag sakanan kanilan, "Kamu ya pigtumbayan na Tyumanem na maka-ed'e' sa pigtagu' asini muna sa Kasakupan na Pighari-an nan. Manang awun manga eped na utaw na pangkay dyeneng da nilan ya manga pundinganan manang wala' tumbayan kanilan ya pagpikalabet sa kakawasan. Yanagaw pangkay gayed nilan inunuwun manang dili' nilan kita-en. Aw pangkay gayed nilan denegegen, manang dili' nilan kalaibetan ya kakawasan.*

11 "Na, yeiy ya kakawasan na pundinganan: Ya tingeg na Tyumanem yan ya kasiling na manga bini' na pigsabug.

12 "Ya kilid na dalan na kyasabugan sa manga bini', yan ya manga utaw na dyumenggeg da sa tingeg na Tyumanem manang dumateng si Satanas aw dampasen nan adti kanilan ya pigdengeg da nilan pada dili' silan mangintu-u aw dili' silan paluwa-en na Tyumanem.

---

* **8:10** 8:10 Lekat adti Isayas 6:9-10 ya piglong ni Jisus sa bet na manga Parisiyo aw manga eped na manga Judiyu na gayed kyumele sa pag-ubat-ubat nan.

Luke 8:13

liv

Luke 8:17

13 “Aw ya kabatuwan na kyasabugan sa manga bini', yan ya manga utaw na dyumengeg sa tingeg na Tyumanem aw pigdawat nilan na awun pagleya manang dili' to-o makadalid ya pagpangintu-u nilan. Pagdateng na manga kalugan aw manga pagpamulayam asuntu sa pagpangintu-u nilan, ayawan nilan ya kanilan pagpangintu-u.

14 “Aw ya magalet na sukusukun na kyasabugan uman sa manga bini', yan ya manga utaw na dyumeneg sa tingeg na Tyumanem aw nyangintu-u silan manang ya kanilan anenganeng nyatmu' na kakaypengan sa pagpakabetang nilan, aw sa pag-anenganeng na ma-imo' mayaman, aw sa manga pagkaliman nilan asini tas na lupa'. Aw ya sampetan yan, dili' makabunga ya kanilan pagpangintu-u.

15 “Manang ya mataba' na lupa' na kyasabugan sa manga bini', yan ya manga utaw na migpakanyeg sa tingeg na Tyumanem aw gayed nilan pigbetang adti kanilan malinis na anenganeng, aw magi sa pagpadeleg nilan, nyamunga na to-o madég.”

Ya pundinganan sa saleng

16 Miglong pa si Jisus kanilan, “Wala' ya utaw na magsulu' sa salengan pada sangkuban nan, aw maynan uman, dili' betang adti dalem na katri. Manang betang nan baling adti bantawanan pada ka-ilawan ya kadég na awun ni seled na balay.

17 Maynan uman, wala' ya nyatagu' adun na dili' kabukasan. Aw ya kadég na wala' pa kalabeti idtu

muna, dili' madugay alag da saba kalabetan aw mabangal ya kakawasan.

18 “Yanagaw to-o mayu pakanyegi ya piglong ku kamayu. Kay ya utaw na dyumalug sa pigpalna-u kanan sa kana Tyumanem, dugangan pa ya kyalabetan nan. Manang ya utaw na wala' dalug sa palna-u yan, kamangen baling adti kanan ya pangkay tagbi' na kyalabetan da nan.”

Ya ina ni Jisus aw manga inulug nan

19 Na, dyumateng ya ina ni Jisus aw manga inulug nan, manang wala' silan pakapalapit asuntu sa kadég na manga utaw na nyakapalibed kanan.

20 Aw awun miglong kan Jisus, “Awun ni luwa' ya ina mu aw manga inulug mu. Kaliman nilan magbalawbalaw kanmu.”

21 Tyumubag si Jisus kanilan, “Pangkay singalan ya dyumeneg sa tingeg na Tyumanem aw dyumalug sa dyenegg nilan, silan uman ya pigsiling ku na kanak manga inulug aw manga bubay aw ina ku.”

Ya pagpatangke' ni Jisus sa samet aw baled

22 Na, sambuk na allaw, miglong si Jisus adti kanan manga umagakan, “Naten tumalipag sa danaw.”* Yanagaw syumakay silan adti balangay aw syuminan adti dipag.

23 Talana nilan syumakay, nyakatulug si Jisus. Aw bigla' dyumateng ya to-o mabandes na samet, aw syalampawan na manga baled ya balangay

---

* **8:22** 8:22 Ya kalawig na Danaw na Galilya 23 ka kilomitro, aw ya kalakbang nan 11 ka kilomitro, aw ya kalalem nan 48 ka mitro.

nilan aw un da matmu' na tubig. Aw agpet da galu silan malened.

²⁴ Yanagaw, maksay dyumulud kan Jisus ya manga umagakan nan aw pigpukaw nilan na miglong, “Kay Magpalna-uway! Un da kitadun mangkamatay!” Aw migbangun si Jisus aw pigsagda nan ya samet aw baled, law nan, “Tangke' kamu!” Aw tyumangke' ya samet aw migkalinaw da ya danaw.

²⁵ Miglong si Jisus sa manga umagakan nan, “Ayin da saba ya pagsalig mayu kanak!” To-o silan nyallek aw nya-enneng-enneng aw migusip-usipay silan, “Singalan ka' ya utaw yeiy? Pangkay ya samet aw ya manga baled magkaagad kanan!”

Ya pag-alilin ni Jisus sa manga busaw na syumeled adti utaw

²⁶ Aw migpadeleg si Jisus aw manga umagakan nan syumakay sa balangay aw tyumalipag sa danaw, aw dyumateng silan adti banwa na pigeya-an na manga taga Girasa dun ni dipag na Galilya.

²⁷ Sa pagpanog ni Jisus lekat adti balangay, awun eseg na syumungun kanan. Na, ya eseg yeiy nyeya' idtu muna adti lunsud, manang pigseledan sakanan na madég na busaw yanagaw madugay na wala' da sut sa kadékgadég aw wala' uman sakanan pag-eya' adti balay, manang adtu baling pag-eya' ni ilib na paglebengan sa nyangkamatay.

²⁸ Sa pagkita' nan kan Jisus, mig-ulangag sakanan aw nyangillupung adti asdangan nan. Aw miglong sa mabagseg na tingeg, “Kay Jisus

na ise' na Tyumanem na To-o Matas, pabaya-i la aku! Nyanginayu' aku kanmu na dili' aku mu pagpati-isen!"

²⁹ Yan ya piglong nan kay tolobo pa ni Jisus pigsugu' ya busaw na lumuwa' dun ni utaw yan. Ya utaw yeiy madugay da sakanan pigseledan na manga busaw. Aw pangkay pigtunggu-an aw pigsangkali-an ya manga siki aw ya taklayan nan, manang dili' sakanan pagkatagenan. Pagpamugtu-un nan baling ya sangkali' aw pagbalukun nan ya putaw. Aw paggagaden sakanan na busaw adti kaligbinan.

³⁰ Tigkas yan, pig-usip sakanan ni Jisus, "Singalan ya ngalan mu?" Aw law nan, "Si Légion." Kay madég saba ya manga busaw na syumeled kanan.

³¹ Aw nyanginayu' pa silan kan Jisus na dili' nan silan pakawasen adti gawang na wala' ya katantanan.

³² Na, awun madég to-o na manga taku' na nyampangaliwad adti kakayaban na malapit dun. Yanagaw nyanginayu' kan Jisus ya manga busaw na tumbay galu kanilan na sumeled adti manga taku'. Aw pigtumbay silan ni Jisus.

³³ Aw ya kadég nilan lyumuwa' lekat adti eseg aw syumeled silan adti manga taku'. Tigkas yan, nyampamalaguy ya kadég na manga taku' dun ni kakayaban aw pyangkawasan nilan ya pangpang adti ligad na danaw aw ya kadég nilan nyabus nyangkalemes.

³⁴ Na, ya manga magdadiyagaāy sa manga taku', sa pagkita' nilan sa nya-imo', nyalaguy silan adti lunsud aw pig-ubat-ubatan nilan ya manga utaw dun ni lunsud aw ya nyakapalibed dun.

³⁵ Yanagaw nyangkadtu ya manga utaw na un nilan tanawun ya nya-imo'. Aw sa pagdateng da nilan adti kan Jisus, kyinita' nilan ya eseg na abus da ka-alilini sa madég na manga busaw, aw nyingkud da sakanan adti asdangan ni Jisus na awun da kadékgadég aw migkadyaw da ya kanan anenganeng, aw asuntu seiy, nyangkallek silan.

³⁶ Aw ya manga utaw na kyumita' sa kadég na nyangka-imo', pig-ubat-ubatan nilan ya manga utaw kun pig-unu ya pagpaguli' sa utaw na pigseledan na manga busaw.

³⁷ Pagkatigkas yan, ya kadég na nyeya' adti palibed na lunsud na Girasa, nyanginayu' silan kan Jisus na indegan nan ya banwa nilan, kay alag silan to-o nyangkallek. Aw sa pagsakay da ni Jisus adti balangay na un da galu mindeg,

³⁸ nyanginayu' kanan ya eseg na kya-alilinan da sa manga busaw, law nan, "Magad aku galu kanmu!" Manang pigpapanaw sakanan ni Jisus, aw piglongan nan,

³⁹ "Uli' da kaw adti kamayu aw ubati ya manga utaw sa kadakula' na pig-imo' kanmu na Tyumanem." Aw nyindeng ya eseg aw pig-ubat-ubatan nan ya kadég na awun ni lunsud sa kadakula' na pig-imo' kanan ni Jisus.

*Ya pagmataw sa ise' ni Jairus aw ya pagpaguli'
sa kāubayan*

⁴⁰ Sa pagliku' ni Jisus adti dipag na danaw, migleya to-o ya manga utaw dyumawat kanan kay ya kadég nilan tyumagad kanan.

⁴¹ Aw ya sambuk kanilan yan si Jairus na pagsaligan adti sinagoga. Dyumulud sakanan adti

kan Jisus aw lyumuhud adti asdangan nan, aw nyanginayu' na madtu ni balay nan

42 kay kamatayen'en da ya ise' nan na tamisa. Ya ise' nan yeiy dalagita la aw sampulu' pa tag duwa ya umay nan. Yanagaw nyagad si Jisus kanan. Sa pagpanaw da nilan, migpan-insek ya madég na manga utaw na nyakapalibed kan Jisus.

43 Na, dun ni teng'a' na kadég na manga utaw, awun sambuk na kaubayan na gayed pigdugudugu' seled da na sampulu' tag duwa ya umay.* Nyabus da ya kuwalta nan migpabulung aw wala' sakanan kaguli-i.

44 Yanagaw dyumulud ya kaubayan yan apit adti bagakwang ni Jisus aw pig-awidan nan ya pangaway na pigsut nan, aw dayaw tyumeneng ya kanan dugu'.

45 Aw nyusip si Jisus kanilan, "Singalan ya nyawid kanak?" Aw ya kadég na manga utaw alag miglong na wala' silan awid kanan. Aw miglong si Pédro, "Enda', kay Magpalna-uway, kyinita' da mu saba ya kadég na manga utaw na mig-insek kanmu."

46 Manang miglong si Jisus, "Awun nyawid kanak kay pigbati' ku na awun katulus na lymuwa' lekat adi kanak."

47 Pagka-ed'e' na kaubayan na dili' da nan matagu', lyumiku' sakanan adti kan Jisus na pig-takigan. Aw nyangillupung adti asdangan ni Jisus aw pig-ubat nan adti kadég na manga utaw kun

---

* **8:43** 8:43 Adti Uldin na manga Judiyu kun maynan ya bati-enen na kaubayan, malipa' sakanan aw dili' sakanan magpakasambuk sa madég na utaw. Mabasa adti Libilitiko 15:19-31.

unu ya du-an na pig-awidan nan ya pigsut ni Jisus aw ya pagpakaguli' kanan.

48 Aw miglong si Jisus kanan, “Kay Dé', asuntu sa pagpangintu-u mu kanak, yan ya nyakaguli' kanmu. Uli' kaw na awun da kalinaw na kanmu anenganeng.”

49 Sa wala' pa si Jisus katigkas paglong adti kāubayan yan, awun utaw na dyumateng lekat adti balay ni Jairus, aw law nan, “Nyapalus da beg ya ginawa na ise' mu, kay Sir! Dili' da mu pagpagudun ya Magpalna-uway.”

50 Pagdenggeg ni Jisus sa piglong na utaw yan, miglong sakanan kan Jairus, “Dili' kaw magkallek. Pangintu-u kaw olo' aw kaguli-an ya ise' mu.”

51 Sa pagdateng da ni Jisus adti balay ni Jairus, wala' sakanan kalim agadi na manga utaw adti seled. Yan olo' ya pigpa-agad nan si Pédro aw si Juan aw si Santiago, aw ya ama aw ina na ise'.

52 Aw ya manga utaw adti luwa', alag silan migpansisugaw aw migpansimatay. Manang miglong si Jisus kanilan, “Dili' kamu magsugaw kay wala' saba kamatay ya ise'. Nyakatulug olo' sakanan!”

53 Aw nyaka-ikel baling silan sa piglong nan kay kya-edé-an nilan na nyatay da ya ise'.

54 Manang pig-awidan ni Jisus ya bekten na ise' aw law nan, “Kay Dé', pagbangun kaw!”

55 Aw lyumiku' ya ginawa nan aw dayaw sakanan migbangun aw nyindeg. Aw migsugu' si Jisus na atagan nilan na kakan ya ise'.

56 To-o nya-enneng-enneng ya manga mangkatikadeng nan sa kyinita' nilan. Manang

piglongan silan ni Jisus, “Ya-i mayu pag-ubat-ubatan adti edped na utaw ya nya-imo.”

9

Ya pagsugu' ni Jisus sa sampulu' tag duwa ya apostolés

¹ Pagkatigkas yan, pigpatawag ni Jisus dun ni sayid nan ya sampulu' tag duwa ya kanan manga umagakan na dadan da nan pigpamalli', aw pigatagan nan silan na katulus na un mag-alilin sa kadég na manga busaw aw magguli' sa manga utaw na awun magkedel.

² Aw pigsugu' silan ni Jisus pada mag-ubat-ubat sa Kasakupan na Pighari-an na Tyumanem, aw mangguli' sa manga utaw na kyedelan.

³ Aw piglongan nan silan, “Dili' kamu magdala sa pangkay unu na manga pametang mayu. Dili' kamu magdala sa bangka', aw kabil, aw makan, aw kuwalta, aw manga ilisan.

⁴ Aw kun ayin ya balay na datengan mayu, dun da kamu pag-eya' menda' na indegan mayu ya lunsud yan.

⁵ Aw pangkay ayin na banwa ya kadtuwan mayu, kun dili' kamu dawaten na manga utaw dun, sa pag-indeg mayu dun ni lunsud yan, tap-tapa ya alikabuk na manga siki mayu. Kay yan ya pangilala na ukuman silan na Tyumanem adti kamoliyan na allaw.”

⁶ Aw nyindeg silan, aw pigkadtuwan nilan ya manga baranggay, aw gayed nilan pigpa-edé' ya Madyaw na Ubat-ubat. Aw pangkay ayin silan

kadtu, awun pigpangguli' nilan na manga utaw na kyedelan.

Ya pagkabelengbeleng ni Hérodés

⁷ Na, si Hérodés Antipas ya migdumala sa banwa na Galilya. Dyengeg nan ya kadég na pigpanimo' ni Jisus, aw nyabelengbeleng sakanan kay awun manga utaw na miglong na yan kunu si Juan na Magbautismuway na nyataw lekat adti pagkamatay.

⁸ Aw awun uman manga eped na miglong na lyumiku' da si Éliyas. * Aw miglong pa uman ya eped na nyataw da lekat adti nyangkamatay ya sambuk na propita na Tyumanem asini muna.

⁹ Manang miglong si Hérodés, "Pigpa-utudan da ku saba si Juan sa ulu nan! Singalan utawa yeiy na gayed ku pigdengeg na migpan-imo' sa maynan?" Yanagaw pigtibagsegan ni Hérodés na kita-en nan si Jisus.

Ya pagpakan ni Jisus sa limammalalan

¹⁰ Na, lyumiku' ya manga apostolés adti tampid ni Jisus aw pigdandan nilan kanan ya manga nyangka-imo' nilan. Aw pigpa-agad nan silan adti lunsud na Bétsayda na olo' silan.

¹¹ Manang pagka-edé' da na madég na manga utaw na nyindeg da silan, dyumalug silan kan Jisus. Pagdateng nilan dun, alag nan silan pigdawat aw piglongan sa Kasakupan na Pighari-an na Tyumanem, aw pigpangguli' nan ya manga awun magkedel.

* **9:8** 9:8 Pigbasa na manga Judiyu adti Malakiyas 4:5-6 na un lumiku' ya propita na si Éliyas.

¹² Na, pagkaāmbung da, dyumulud kan Jisus ya sampulu' tag duwa ya umagakan nan aw miglong kanan, "Ayin ya madyaw kun papanawun da ya manga utaw adti manga baranggay na malapit asini, pada makabayad silan sa un nilan makan aw makapaninaw silan sa balay na kabantukan nilan. Kay kaligbinan ya banwa ini."

¹³ Manang tyumubag si Jisus kanilan, "Kamu baling ya matag sa un nilan makan." Aw miglong silan kanan, "Ya asini kanami olo' da limallapid ya pan aw duwambulus ya isda'. Kun malim kaw, manaw pa kami aw mayad sa makan na makaumba' kanilan."

¹⁴ Na, ya kadég na manga eseg dun, manga limammalalan silan. * Aw piglongan ni Jisus ya kanan manga umagakan, "Pa-ingkuda mayu ya manga utaw na tag kaliman."

¹⁵ Aw pigtuman nilan ya piglong ni Jisus aw pigpa-ingkud nilan ya manga utaw.

¹⁶ Pagkatigkas yan, pigkamang ni Jisus ya limallapid ya pan aw duwambulus ya isda', aw lyumangad sakanan adti langit aw pigpasalamatnan adti Tyumanem. Aw tigkas yan, pigtengatenga' ni Jisus aw pig-atag nan adti kanan manga umagakan aw pig-atped-atped uman nilan adti kadég na manga utaw.

¹⁷ Kyuman ya kadég nilan aw alag silan nyangkabiyag. Aw pigpan-imun na manga umagakan nan ya nyangkasama', aw nyatmu' ya sampulu' tag duwa ya be-en.

---

* **9:14** 9:14 Kya-edé-an tadun adti Matiyo 14:21 na madég uman ya manga kāubayan aw manga mangayse' dun. Manang yan olo' ya pig-iyap nilan ya manga eseg.

Ya tubag ni Pédro na si Jisus ya Kristu

¹⁸ Sambuk na allaw, nyanawagtawag si Jisus na olo' nan sayda, aw malapit dun ni tampid nan ya kanan manga umagakan. Aw pig-usip nan silan, “Dun ni pagbalawbalaw na manga utaw, singalan kunu aku?”

¹⁹ Aw tyumubag silan, “Ya eped miglong na ikaw kunu si Juan na Magbāutismuway. Aw awun eped na miglong na ikaw kunu si Éliyas, aw awun pa uman eped na miglong na ikaw ya sambuk na propita asini muna na nyataw da.”

²⁰ Aw pig-usip pa silan ni Jisus, “Manang adti kamayu, singalan aku?” Aw tyumubag si Pédro, “Ikaw saba ya Kristu na Pigpadala na Tyumanem.”

²¹ Aw piglongan silan ni Jisus na dili' nilan yeiy pagpa-edé' adti pangkay singalan utawa.

²² Aw miglong pa si Jisus kanilan, “Aku na Ise' na Utaw ka-ilangan magti-is aw keleān na manga magdadumalaāy sa manga Judiyu aw manga mangkatas na magdadugsu-ay aw manga magpalna-uway sa Uldin. Aw papatay nilan, manang pagkatlu na allaw mataw aku.”

Ya madawat na utaw na dumalug sa palna-u ni Jisus

²³ Aw miglong si Jisus adti kadég nilan, “Pangkay singalan ya malim ma-imó' kanak umagakan, ka-ilangan ayawan nan ya kanan pagkaliman aw pisanen nan ya kanan krus kada allaw aw dumalug kanak.

²⁴ Pangkay singalan ya gyuminawa sa pagka-utawun nan asini tas na lupa', kalagakan baling sa

ginawa nan. Manang kun singalan ya magtibul-luk dumalug kanak pangkay pa adti pagkamatay, yan ya un makatagtun sa ginawa na wala' ya katigkasan.

25 Unu ka' ya un ma-untung na utaw kun matagtun nan ya kadakula' na banwa manang kala-gakan baling sa ginawa nan?

26 Pangkay singalan ya mamulamula asuntu kanak na Ise' na Utaw aw sa palna-u ku, kamulamula ku uman ya utaw yan dun ni allaw na pagliku' ku asini tas na lupa'. Aw dun ni pagliku' ku, kita-en ya kanak kalalamdag aw ya kalalamdag uman na kanak Ama aw manga anghil na lekat adti tas na langit.

27 Matinaw saba ya un ku paglongun kamayu: Awun edep asini kamayu na dili' nilan apeten ya pagkamatay menda' na kita-en nilan ya paghari' na Tyumanem."

Ya pagka-uman na gya ni Jisus

28 Na, paglabay da na walungallaw lekat na paglong ni Jisus sa kadég yeiy, tyumukud sakanan adti sambuk na buntud na un manawagtawag adti Tyumanem. Aw pigpa-agad nan si Pédro aw si Juan aw si Santiago.

29 Talana ni Jisus nyanawagtawag, nya-uman ya gya nan, aw ya kadékgadég nan to-o maputi' aw masilang.

30 Aw tigkan migpakita' ya duwa ya utaw na si Moysis aw si Éliyas, aw migbalawbalaw silan si Jisus.

31 Aw kya-ilawan uman silan na kalalamdag. Aw yan ya pigbalawbalawan nilan ya pagkamatay ni Jisus na agpet da matuman adti Jérusalim.

32 Na, si Pédro aw manga eped nan to-o silan nyakatulug. Manang sa pagmata nilan, kyinita' nilan ya dakula' na kalalamdag na pagka Tyumanem ni Jisus, aw kyinita' nilan uman ya duwa ya eped nan na nyindeg dun ni sayid nan.

33 Aw sa un da manaw ya duwa ya utaw yeiy, miglong si Pédro kan Jisus, "Kay Magpalna-uway, madyaw kay ini kami. Magtulluk kami sa tulu ya layag, sambuk ya kanmu, sambuk ya kan Moysis aw sambuk uman ya kan Éliyas." Manang wala' ni Pédro ka-edé-i kun unu ya piglong nan.

34 Sa talana pa nan miglong, awun labun na tyumakleb kanílan, aw to-o silan nyallek.

35 Aw awun tingeg na lekat adti labun na miglong, "Yeiy ya kanak Ise' na pigpadala ku. Pakanyegi mayu sakanan!"

36 Aw sa pagteneng da na tingeg, pigkita' nilan na dakman olo' si Jisus ya nyasama'. Aw ya kadég na pigkita' nilan dun ni allaw yan, wala' nilan ubatan adti pangkay singalan.

Ya pag-alilin ni Jisus sa busaw na syumeled adti ise'

37 Na, salut na allaw, sa pagtubang nilan lekat adti buntud, madég ya manga utaw na syumungun kan Jisus.

38 Aw dun ni kadég nilan, awun sambuk na eseg na miglong sa mabagseg na tingeg, law nan, "Kay Magpalna-uway, tanawa beg ya ise' ku na eseg, kay yeiy ya ise' ku na tamisa.

39 Malikit sakanan pagseledan na busaw aw tigkan sakanan mag-ulangag aw pagtakigan menda' na magsula' ya baka' nan. Gayed sakanan pagpati-isen na busaw na syumeled kanan aw dili' da malim lumuwa' ya busaw lekat adti kanan.

40 Nyanginayu' da aku sa manga umagakan mu na alilinan nilan ya busaw adti kanan, manang wala' nilan kabatug."

41 Aw miglong si Jisus, "Tay sa manga utaw adun na manga allaw yeiy na baluk ya anenganeng aw wala' ya pagpangintu-u! Sangunu ka' ya kadugay na mati-is ku ya pag-iyagad kamayu?" Aw piglong-gan ni Jisus ya ama na ise', "Pa-agadan adi sayid ku ya ise' mu."

42 Aw sa pagpa-agad da sa ise' adti kanan, piglag-pes na busaw ya ise' dun ni lupa' aw to-o pigtakigan. Manang pigsagda ni Jisus ya busaw aw dayaw kyaguli-an ya ise', aw pigliku' ni Jisus adti ama nan.

43 Aw ya kadég na kyumita' sa nya-imo', nya-enneng-enneng silan sa kadakula' na katulus na Tyumanem.

Ya kadwa na pagpa-edé' ni Jisus sa pagkamatay nan

Aw sa talana pa nya-enneng-enneng ya manga utaw sa kadég na nya-imo' ni Jisus, miglong sakanan adti manga umagakan nan,

44 "Pakanyegi mayu to-o ya un ku paglongun kamayu: Aku na Ise' na Utaw agpet da tumbay adti manga utaw na un magpatay kanak."

45 Manang wala' nilan kalabeti ya kakawasan na piglong ni Jisus kay pigtagu' pa adti kanilan

pada dili' nilan ka-edé-an. Aw nyallek silan nyusip sa piglong nan.

Ya utaw na to-o matas dun ni kasakupan na Tyumanem

⁴⁶ Aw migpan-ayil ya manga umagakan ni Jisus kun singalan kanilan ya to-o matas.

⁴⁷ Manang kya-edé-an ni Jisus ya kanilan anenganeng. Yanagaw kyumamang sakanan sa tagbi' na ise' aw pigpa-indeg nan dun ni tampilan.

⁴⁸ Aw miglong si Jisus kanilan, "Pangkay singalan kamayu ya dumawat sa utaw na madalem kasiling na ise' ini asuntu sa pagdalug mayu kanak, dun da aku nan uman dawata. Aw pangkay singalan ya dumawat kanak, dun da nan uman dawata ya Ama na migpadala kanak. Kay kun singalan ya magpadalem, yan baling ya to-o matas."

⁴⁹ Aw miglong si Juan kan Jisus, "Kay Magpalnauway, kyinita' nami ya sambuk na utaw na migalilin sa manga busaw dun ni kanmu ngalan, aw miglong kami kanan na botonan nan ya pigpanimo' nan kay beke' saba sakanan na eped tadun!"

⁵⁰ Manang miglong si Jisus kanilan, "Ya-i mayu sakanan pagtageni! Kay kun singalan ya wala' pagbalabag kamayu, yan ya syumambuk ka-mayu."

Ya pagkele kan Jisus adti sambuk na baranggay na sakup na Samariya

⁵¹ Na, sa malapit da dumateng ya manga allaw na ma-engat si Jisus adti tas na langit, pigbetang nan adti kanan ginawa ya pagkadtu adti Jérusalim.

52 Aw awun manga utaw na pigpa-una nan adtu ni sambuk na baranggay sakup na Samariya pada tagilanen nilan ya kanan kabantukan.

53 Manang ya manga utaw na nyeya' dun ni baranggay yan, dili' silan malim dumawat kan Jisus kay kya-edé-an nilan na un sakanan madtu ni Jérusalim.*

54 Aw sa pagkita' na manga umagakan nan na wala' sakanan dawata, miglong si Santiago aw si Juan kan Jisus, "Kay Magpalna-uway, unu, kali-man mu magsekat kami adti Tyumanem na pa-ulanan nan ya kadég nilan na atulun pada mabus silan masangab?"

55 Manang piglingi' silan ni Jisus aw pigsagda nan silan.

56 Aw migpadeleg silan nyanaw pasinan adti eped na baranggay.

Ya manga utaw na malim galu magad kan Jisus

57 Talana nilan nyanaw, awun sambuk na utaw na miglong kan Jisus, "Kay Magpalna-uway, magad aku kanmu pangkay ayin kaw pasinan."

58 Aw miglong si Jisus kanan, "Ya manga mile' awun pugala' na kanilan pagka-eya-an, aw ya manga langgam awun kanilan pugad. Manang ya Ise' na Utaw, wala' ya balay na un nan kabantukan."

59 Aw miglong pa uman si Jisus adti eped na utaw, "Agad kaw kanak!" Manang tyumubag kanan ya utaw, "Kay Magpalna-uway, tumbayan

---

* **9:53** 9:53 Ya manga Samariyanen aw ya manga Judiyu mata-lapo-on silan. Asini muna ya manga Samariyanen dili' silan malim na adti Jérusalim tullukan ya Témplo na Tyumanem.

pa una kanak na muli' aku adti kanami pada maglebeng sa ama ku."

⁶⁰ Manang tyumubag si Jisus kanan, "Pabayaan da sa manga utaw na wala' pangintu-u ya paglebeng sa nyatay. Manang ikaw, panaw da kaw aw ubat-ubatan ya Kasakupan na Pighari-an na Tyumanem."

⁶¹ Aw awun pa uman eped na utaw na miglong kan Jisus, "Kay Magpalna-uway, dumalug aku kanmu, manang tumbayan pa una kanak na muli' aku adti kanami kay un pa ku sabiyen ya kanak pamilya."

⁶² Manang tyumubag si Jisus kanan, "Ya utaw na migdaru na gayed maglingi-lingi', makasuway ya agi na daru nan. Maynan uman ya utaw na wala' katibulluk ya kanan anenganeng adti pagdalug kanak. Dili' sakanan umba' maka-akup adti Kasakupan na Pighari-an na Tyumanem.

10

Ya pagpapanaw ni Jisus sa kapituwan tag duwa ya pigsugu'nan

¹ Pagkatigkas na kadég yeiy, nyamalli' pa uman si Jisus sa kapituwan tag duwa ya utaw. Aw pigsugu' nan silan na tag duwaduwa pada muna kanan adti manga lunsud aw kadég na manga banwa na un nan kadtuwan.

² Aw sa wala' pa silan indeg, miglong sakanan kanilan, "Dakula' to-o ya aniyenen, manang tabay ya mag-aniyay. Yanagaw panawagtawag kamu adti Tyumanem na yan ya tagtun sa palangad aniyenen na magpadala sakanan sa manga mag-aniyay."

³ Na, panaw kamu. Manang pakanyegi ya un ku kamayu paglongun: Padala ta kamu adti manga utaw na mangkalatay ya bet. Kasiling kamu saba na manga nati na karniro na nyadtu ni manga malyaw na idu' na to-o mangkabulut.

⁴ Dili' kamu magdala sa pu-ut, aw kabil, aw sandal. Dili' kamu magteneng dun ni dalan na un mangumusta sa utaw, pada dili' kamu masalang.

⁵ Pangkay kanyan balay ya datengan mayu, maynini ya una mayu paglongun kanilan: ‘Atagan na Tyumanem na kalinaw ya kadég na asini balay ini.’

⁶ Aw kun kaliman nilan dumawat sa kalinaw na piglong mayu, atagan saba silan na Tyumanem na kalinaw. Manang kun dili' silan dumawat, dili' uman silan atagan.

⁷ Aw kun mamaasa silan kamayu, dun da kamu pag-eya' aw dili' kamu mag-alin-alin. Sumambuk kamu kanilan kuman aw minem. Aw pangkay unu ya pakan aw pa-inem nilan kamayu, dawata mayu kay ya utaw na migtalabahu umba' saba sakanan tandanan.

⁸ Kun dumateng kamu adti sambuk na lunsud aw dawaten kamu nilan, pangkay unu ya pakan nilan kamayu, kana mayu.

⁹ Pangguli-a mayu ya magkedel na manga utaw dun ni lunsud aw paglonga mayu silan, ‘Malapit da adti kamayu ya Paghari’ na Tyumanem sa Kasakupan nan.’

¹⁰ Manang pangkay kinunu kamu dateng adti sambuk na lunsud aw dili' kamu nilan dawaten, na, kadtu kamu baling ni manga dalan adti lunsud yan aw paglonga mayu silan,

11 ‘Pangkay ya alikabuk na lunsud mayu na dyumeket asini siki nami, un nami taptapen na yan ya pangilala na ukuman kamu na Tyumanem. Manang anenganenga mayu ya ini: Malapit da ya Paghari' na Tyumanem sa Kasakupan nan.’ ”

12 Aw miglong pa uman si Jisus kanilan, “Pag-longun ta kamu, dun ni allaw na pag-ukum na Tyumanem kagaya, to-o pa mabegat ya pa-emel-emel nan sa manga lunsud na dili' dumawat ka-mayu kay sa pagpa-emel-emel nan sa manga utaw adti Sodoma!”

Ya manga utaw na dili' malim magselsel

13 Aw miglong pa uman si Jisus, “Kadég mayu na taga lunsud na Korazin aw Bétsayda, malatay ya un mayu datengan! Kay kyinita' da mayu ya manga milagru na pig-imo' ku, manang tabay kamayu ya migselsel. Kun pig-imo' pa ku yeiy adti manga lunsud na Tiro aw Sidon, madugay da galu silan magselsel aw mangawak sa kalapeng aw magsabug sa abu adti ulu nilan na yan ya pangilala sa kanilan pagselsel.

14 Dun ni allaw na pag-ukum, to-o pa mabegat ya pa-emel-emel na Tyumanem adti manga lunsud na Korazin aw Bétsayda kay sa Tiro aw Sidon.

15 “Aw kamu na nyeya' dun ni Kapirna-um, unu, iman mayu aw ya pagkadengganen mayu dyumateng adti tas na langit? Manang dalaen kamu baling adti banwa na Kaludukan.”*

* **10:15** 10:15 Ya banwa na Kaludukan, yan ya banwa na manga nyangkamatay, aw pigngalanen adti tingeg ni Grigo na Hades.

¹⁶ Pagkatigkas yan, miglong si Jisus adti manga umagakan nan, "Ya magpakanyeg kamayu, kasiling na aku ya pigpakanyegan nilan. Aw ya kumele kamayu, kasiling na aku ya pigkeleān nilan. Aw ya kyumele kanak, kyumele uman sa migpadala kanak."

Ya pagliku' na kapituwan tag duwa na pigsugu' ni Jisus

¹⁷ Na, lyumiku' da ya kapituwan tag duwa ya pigsugu' ni Jisus, aw to-o silan migleya. Aw miglong silan, "Kay Magpalna-uway, pangkay ya manga busaw pigkaāgadan kami nilan dun ni pag-alilin nami magi sa kanmu ngalan!"

¹⁸ Aw miglong si Jisus kanilan, "Kyinita' ku saba si Satanas na bigla' nyolug lekat adti langit kasiling na kilat.

¹⁹ Na, pakanyegi ya un ku kamayu paglongun: Pig-atagan ku kamu sa katundanan pada degen ya katulus ni Satanas, aw pangkay kun makagina' kamu sa manga ulud aw manga sangalan, dili' kamu ma-unu.

²⁰ Manang dili' mayu pagleyaan na pigkaāgadan kamu na manga busaw, yan baling ya pagleyaan mayu na nyasulat da ya kamayu manga ngalan adti tas na langit."

Ya pagleya ni Jisus

²¹ Na, idtu na udas yan, to-o migleya si Jisus sa manga pigpan-imo' na Ispiritu Santo, aw nyanawagtawag sakanan, law nan, "Kay Ma', ikaw ya tagtun sa kadégi na awun ni tas na langit aw asini kadakula' na banwa. Pigpasalamat ta

kaw kay pigtagu' mu ya kanmu palpa lekat adti manga utaw na matas kunu ya katadeng manang pigbukasan mu baling adti manga utaw na tagbi' ya katadeng kasiling na tagbi' na ise'. Yeiy saba kay Ma' ya kanmu pagkaliman."

²² Pagkatigkas yan, miglong si Jisus adti manga umagakan nan, "Pigtumbay da na Ama adi kanak ya kadég. Aw ya kanaken Ama, yan olo' ya nyaka-edé' kanak. Aw aku olo' ya nyaka-edé' kanan, aw pangkay singalan uman na tumbay ku na maka-edé' sa Ama."

²³ Aw nyatubang si Jisus adti manga umagakan nan, aw miglong kanilan, "Madyaw ya kamayu kay kyinita' da mayu ya pigpan-imo' ku!"

²⁴ Paglongun ta kamu na awun madég na manga propita na Tyumanem aw manga hari' asini muna na kaliman nilan galu kita-en ya kyinita' da mayu, aw kaliman nilan galu dengegen ya dyen geg da mayu, manang wala' nilan kita-a aw wala' nilan dengega."

Ya pundinganan sa madyaw na utaw na Samariyanen

²⁵ Na, ya sambuk na magpalna-uway sa Uldin, kaliman nan tanda-en si Jisus magi sa usip. Yanagaw nyindeg sakanan aw miglong, "Kay Magpalna-uway, unu ya ka-ilangan ku imo-un pada matagtun ku ya ginawa na wala' ya katigkasan?"

²⁶ Aw tyumubag si Jisus kanan, "Unu ya awun ni Uldin na pigpasulat na Tyumanem? Unu ya kyalabetan mu lekat adti pigbasa mu?"

27 Aw tyumubag ya magpalna-uway, “Yan ya nyakasulat dun ni Uldin na ‘Ginawaān mu ya kanmu Tyumanem sa kadakula’ na pagka-utawun mu, aw sa kadakula’ na ginawa mu, aw sa kadakula’ na kabagseg mu, aw sa kadakula’ na anenganeng mu’, * aw ‘Ginawayi ya eped mu na utaw kasiling na pagginawa mu sa kanmu pagka-utawun.’ ”*

28 Aw miglong si Jisus kanan, “Matinaw saba ya tubag mu. Kun imo-un mu yeiy, matagtun mu ya ginawa na wala’ ya katigkasan.”

29 Manang dili’ malim ya magpalna-uway na mamulamula sakanan, yanagaw pig-usip pa nan uman si Jisus, “Singalan ya eped ku na un ku ginawaān?”

30 Aw tyumubag si Jisus magi sa pundinganan, “Awun sambuk na utaw na Judiyu na tyumubang lekat adti Jérusalim na migpasinan adti Jériko. Talana nan nyanaw, byanganan sakanan na manga mangkatakaw. Pigpalluwasan nilan sa kadékgadég aw pyangamang nilan ya manga pametang nan. Aw tigkas yan, pigbadasan nilan pyamunalan aw pig-ayawan nilan na dakman tag sambuk ya ginawa.

31 Yan uman na udas, nyaka-agì dun ya sambuk na magdadugsu-ay na lekat adti Témple na Tyumanem. Sa pagkita’ nan sa utaw na nyakakulang adti ligad na dalan, pig-aliwes nan baling aw nyagi adti sangkilid na dalan.

32 Maynan uman ya sambuk na buwadbuwad ni

---

* **10:27** 10:27a Mabasa adti Déutéronomiyo 6:4-5.   * **10:27** 10:27b Mabasa uman adti Libilitiko 19:18

Libi na magtabang sa imo-unun adti Témplo. Sa pagkita' nan sa utaw na nyakakulang dun ni ligad na dalan, pig-aliwes nan uman.

³³ Manang awun uman sambuk na utaw na Samariyanen* na nyaka-agì dun ni dalan. Aw sa pagkita' nan sa utaw na nyakakulang, to-o sakanan nyallat.

³⁴ Yanagaw, pigdulud nan ya utaw aw pigbulung nan. Pig-asagan nan na bino aw lana ya manga pali' aw dayaw nan bedbedi. Tigkas yan, syagupu nan aw pigpasakay adti kanan asnu aw pigdala nan adti balay na bantukanan aw to-o nan pigdiyagaan.

³⁵ Pagkasalut da na allaw, pig-atagan nan ya tagtun sa balay na duwangka dinariyo ya kuwalta aw law nan, 'Dayaw kanak diyagayi ya utaw ini. Aw kun dili' pa maka-umba' ya pigbayad ku kanmu, sa pagliku' ku asini dugangan da ku.' "

³⁶ Pagkatigkas ni Jisus maglong sa pundinganan, pig-usip nan ya magpalna-uway sa Uldin, "Na, dun ni kanmu anenganeng, sa tulu silan, ayin kanilan ya tengteng gyuminawa sa utaw na byanganan dun ni dalan?"

³⁷ Aw tyumubag ya magpalna-uway, "Ya idtu na nyallat kanan." Aw miglong si Jisus, "Yanagaw, imo-a uman ya maynan."

Ya paglaba' ni Jisus adti kan Marta aw kan

* **10:33** 10:33 Ya manga Samariyanen, beke' silan na tengteng utaw na Judiyu, kay asini muna migpan-ikamangay ya manga Héntil aw ya manga Judiyu, aw ya buwadbuwad nilan nya-imò' manga Samariyanen. Yanagaw ya manga Judiyu dili' silan magkalim pagsambukan na manga Samariyanen.

Maria

³⁸ Migpadeleg si Jisus nyanaw aw ya kanan manga umagakan aw dyumateng silan adti sambuk na baranggay. Awun sambuk na kāubayan na nyamasa kan Jisus adti balay nan, aw ya ngalan nan si Marta.

³⁹ Na, si Marta awun kaylug nan na si Maria. Aw si Maria, nyingkud sakanan malapit adti sayid ni Jisus aw to-o migpakanyeg sa palna-u nan.

⁴⁰ Manang si Marta, nyasagunut to-o ya kanan anenganeng asuntu sa kadéng na imo-unun nan sa pagsanggila' kanilan. Yanagaw dyumulud si Marta adti kan Jisus aw miglong, "Kay Magpalna-uway, unu, pabaya-an da mu gayed si Maria na dili' aku nan tabangan sa manga imo-unun ku?"

⁴¹ Manang tyumubag si Jisus kanan, "Kay Marta, tay sa kadéng na pig-anenganeng mu!"

⁴² Sambuk da saba olo' ya awun tengteng mauntung aw yan ya pigpamalli' ni Maria. Aw dili' saba makamang lekat adti kanan."

11*Ya palna-u ni Jisus sa pagpanawagtawag adti Tyumanem*

¹ Na, sambuk na allaw yan, pagkatigkas da ni Jisus manawagtawag, miglong kanan ya sambuk na umagakan nan, "Kay Magpalna-uway, si Juan na Magbāutismuway pigpalna-uwan nan ya manga umagakan nan sa pagpanawagtawag. Palna-uwi kami uman sa pagpanawagtawag adti Tyumanem."

² Yanagaw miglong si Jisus kanilan, "Sa kamayu pagpanawagtawag, maynini ya paglongun mayu:

‘Kay Ama, pagbasaān na kadég na utaw ya kanmu ngalan.

Migsekat kami na dumateng adi kanami ya Kasakupan na Pighari-an mu.

³ Sambata beg ya kanami pagkan adun na allaw yeiy.

⁴ Aw lanasa ya manga sala' nami, kay pigpasin-siyaān nami uman ya kadég na nyakasala' kanami,

aw dili' mu kami pagpabaya-an adti pagtanda' na dili' nami mabatug degen.’ ”

⁵ Aw miglong pa uman si Jisus adti kanilan, “Alimbawa' kun awun sambuk kamayu na madtu ni balay na ubaybay nan na magtenga' da ya gabi aw magtatawag na maglong, ‘We.... Lew, pabelesa aku beg na tulullapid ya mabakla' na pan,

⁶ kay awun ubaybay ku na bagu dyumateng lekat adti mawat aw wala' ya un ku pakan kanan!’

⁷ Aw tumubag sakanan lekat adti seled na balay, ‘Ya-i la aku paglinggala. Pigbalagsangan da ku ya tatakep aw kyumulang da ya kanak mangayse' asini tampilid ku, yanagaw dili' da aku maka-atag kanmu sa pangkay unu.’

⁸ “Paglongun ta kamu: Pangkay dili' sakanan malim magbangun aw matag adti ubaybay nan, manang asuntu na wala' kamulamula gyumelgel migsekat ya utaw yan, magbangun da sakanan aw matag sa pigsekat nan.

⁹ “Yanagaw paglongun ta kamu: Pagsekat kamu adti Tyumanem, aw atagan kamu nan. Tibagsegi mayu ya pagpaninaw, aw pakita' nan kamayu. Pagtatawag kamu adti kanan, aw uwangan kamu nan.

10 Kay ya kadég na magsekat adti kanan, un nan saba atagan. Aw ya kadég na maninaw, awun saba kita-en nilan. Aw ya kadég na magtatawag adti kanan, un nan saba silan uwangan.

11 Alimbawa', kamu na manga ama, kun magsekat ya ise' mayu sa isda', unu, atagan mayu baling na ulud? Dili' saba!

12 Aw kun magsekat silan sa ise' na manuk, atagan ka' mayu baling na sangalan? Dili' saba!

13 Yanagaw, pangkay makasasala' kamu, manang kya-edé-an mayu kun unu ya madyaw atag adti kamayu mangayse'. Na, to-o pa dun ya Ama mayu na adti tas na langit. Atag nan saba ya kanan Ispiritu adti kadég na magsekat kanan."

Si Jisus aw si Bilsibul

14 Na, sambuk na allaw, mig-alilin si Jisus sa busaw na syumeled adti utaw na nyakapa-umu kanan. Sa abus da ni Jisus alilini ya busaw, nyakapaglong da ya utaw yan. Aw to-o nya-enneng-enneng ya kadég na utaw.

15 Manang awun eped kanilan na miglong, "Ya kanan pag-alilin sa manga busaw, magi saba sa katulus ni Bilsibul na pangulu na manga busaw."

16 Aw awun uman eped kanilan na kaliman nilan tanda-en si Jisus. Yanagaw migsekat silan kanan sa pangilala na magmatinaw kun yan ya Pigpadala na Tyumanem.

17 Manang kya-edé-an ni Jisus ya adti aneng-ganeng nilan aw yanagaw piglongan nan silan, "Ya kasakupan na nyatenga-tenga', dili' yan mag-padeleg na madugay. Aw maynan uman ya ka-

epedanan dun ni balay na awun pagkatengatenga'.

¹⁸ Aw kun si Satanas ya mig-alilin sa manga sakup nan, na, kasiling na pigtanam nan ya kanan pagka-utawun, aw dun da baling sakanan dega. Miglong kamu na pig-alilinan ku ya manga busaw magi sa katulus ni Bilsibul na pangulu nilan. Manang kun maynan, kasiling na pigtanam nan ya kanan pagka-utawun.

¹⁹ Aw kun kan Bilsibul katulus ya kanak pag-alilin sa manga busaw, na, usipen ta kamu: Ya kamayu uman manga sakup na mag-alilin sa manga busaw, ayin ka' lekat ya katulus na pigatag kanilan? Silan saba ya magmatinaw na galu' ya piglong mayu!

²⁰ Manang kun magi sa katulus na Tyumanem ya pag-alilin ku sa manga busaw, na, dun da mayu ka-edé-i na asini la ni kamayu ya Pigpadala na Tyumanem na un mag-imó' sa kasakupan nan."

²¹ Yanagaw miglong pa uman si Jisus sa pundinganan, "Kun ya utaw na mabagseg awun madég na kinis nan na migtunggu' sa palasyo nan, matingen ya kanan anenganeng kay dili' ma-agaw ya manga nyatagtun nan.

²² Manang kun sulungun ya kanan palasyo na utaw na to-o pa mabagseg kanan, degen saba ya tagtun, aw ma-agaw ya manga kinis na pigsaligan nan, aw tenga-tenga-en uman ya ka-unan na nya-agaw lekat adti kanan."*

²³ Aw migpadeleg si Jisus miglong, "Ya utaw

* **11:22** 11:21-22 Asini pundinganan, ya mabagseg na utaw yan si Satanas, aw ya to-o pa mabagseg na utaw, yan si Jisus.

na wala' pagpasakup kanak, yan baling ya gayed migbalabag sa kanak manga imo-unun. Aw kun awun dili' tumabang maggagad sa manga utaw adi kanak, yan baling ya mig-ampang kanilan adti kanak kasakupan.

Ya pagliku' na busaw adti utaw na pigseledan nan idtu muna

²⁴ Na, kun awun busaw na lumuwa' adti utaw, maglegeblegeb yan adti kaligbinan na wala' ya tubig aw maninaw sa un nan ka-eya-an manang wala' ya kita-en nan dun. Yanagaw maglong adti anenganeng nan, 'Lumiku' aku baling adti muna pig-eya-an ku.'

²⁵ Aw sa pagliku' nan, kita-en nan na malinis da ya kanan pig-indegan idtu muna, kasiling na balay na dayaw da kyapamunasan aw nyatigpes.

²⁶ Pagkatigkas yan mangay sakanan sa pitu ya eped nan na to-o pa baling malatay kanan. Aw sumeled silan adti utaw yan, aw dun da silan pag-eya'. Aw to-o pa malatay ya kabetangan na utaw yan kay sa idtu muna."

²⁷ Sa kenne' pa ni Jisus miglong, awun kāubayan dun ni katipun na miglong kanan sa mabagseg na tingeg, law nan, "Madyaw saba ya kana kāubayan na migpakautaw kanmu aw migpasusu kanmu."

²⁸ Manang tyumubag si Jisus kanan, "To-o pa baling madyaw ya kana manga utaw na migpakanyeg sa tingeg na Tyumanem aw migtuman sa pigdengeg nilan."

Ya pagsekat na manga utaw sa pangilala

²⁹ Sa to-o pa migkadég ya manga utaw na migkatipun, migpadeleg si Jisus miglong, "Tay sa

kalatay na manga utaw adun na manga allaw yeiy. Migsekat silan sa pangilala, manang ya pangilala na un ku atag kanilan, yan olo' ya kasiling na nya-imo' kan Jonas.

³⁰ Kay si Jonas asini muna nya-imo' sakanan pangilala adti manga utaw dun ni syudad na Ninibé, maynan uman ya Ise' na Utaw, ma-imo' uman sakanan pangilala adti manga utaw adun na manga allaw yeiy. *

³¹ Aw dun ni allaw na pag-ukum, ya réyna na migdumala asini muna sa banwa na Syiba, selselen nan uman ya kadég mayu. Kay nyanaw sakanan lekat adti mawat na banwa pada mag-pakanyeg sa katadeng na hari' na si Solomon. Manang paglongun ta kamu na asini la ni tampil mayu ya to-o pa matas kan Solomon, manang wala' mayu baling sakanan pakanyegi.

³² Pagdateng na allaw na pag-ukum, ya manga utaw dun ni syudad na Ninibé selselen nilan ya kadég mayu. Kay sa pagpakanyeg nilan sa pag-ubat-ubat ni Jonas, migselsel silan sa kanilan manga sala'. Manang kamu, pangkay ini tampil mayu ya to-o pa matas kan Jonas, manang wala' mayu baling sakanan pangintu-uwi.

Ya kalamadag na asini kanaten

³³ Aw miglong pa uman si Jisus kanilan, "Wala' ya utaw na magsulu' sa salengan pada sangkuban nan. Manang betang nan baling adti bantawanan

---

* **11:30** 11:30 Si Jonas mig-ubat-ubat adti manga utaw na magselsel silan, aw maynan uman ya pigpalna-u ni Jisus. Tulungallaw ni Jonas adti seled na buntit na isda', aw tulungallaw uman ni Jisus adti lebeng. Mabasa adti Matiyo 12:40.

pada ya kadég na sumeled adti balay ka-ilawan silan na kalalamdag.

³⁴ Ya kanmu mata, yan ya kalalamdag na lawas mu. Yanagaw, kun madyaw ya pag-inunu mu, awun kalalamdag na maka-ilaw sa kanmu anenganeng. Manang kun masakiten ya kanmu mata, na, to-o dakula' ya kangitngit na awun ni kanmu.

³⁵ Yanagaw magpakatadeng kaw pagaw iman mu aw kya-ilawan da ya anenganeng mu manang kenne' kadi' na kangitngit.

³⁶ Kun ya anenganeng mu nyatmu' na kalalamdag aw wala' ya kangitngit dun, ka-ilawan saba ya kadakula' na pagka-utawun mu, kasiling na kya-ilawan kaw na saleng."

Ya pagsala' ni Jisus sa manga Parisiyo aw sa manga mangkalangkaw na manga Judiyu

³⁷ Pagkatigkas ni Jisus maglong, awun sambuk na Parisiyo na migpilit kanan na kuman adti balay nan. Yanagaw nyagad si Jisus kanan aw kyuman adti tampid nan.

³⁸ Sa pagkan da nilan, nyabelengbeleng ya Parisiyo sa pagkita' nan kan Jisus kyuman na wala' una pag-unaw.*

³⁹ Yanagaw miglong si Jisus kanan, "Kamu na manga Parisiyo, pag-ugasan mayu ya luwa' na lawas na tabu' aw ya salad na palatu manang kenne' pa baling na kalipa' na adti seled! Migtal-lalingu kamu, kay yan ya gayed adti anenganeng

---

* **11:38** 11:38 Ya katanem na manga Judiyu sa dili' pa silan kuman, una silan mag-unaw.

mayu ya pagkamang sa pangkay unu na pagkali-man mayu aw nyatmu' ya anenganeng mayu na malatay.

40 Ayin pakabetang ya anenganeng mayu? Enda', Tyumanem saba ya mig-imو' sa lawas mayu, aw yan uman ya mig-imو' sa adti seled na kamayu anenganeng?

41 Yanagaw unaā mayu linisi ya kamayu anen-ganeng pada kallatan mayu ya manga utaw na wala' ya pagkamangan. Aw kun yeiy ya imo-un mayu, na, dayaw kamu magkalinis.

42 "Kamu na manga Parisiyo, malatay ya un mayu datengan! Dayaw mayu pigdalug ya sugu' dun ni Uldin na atag adti Tyumanem ya kasam-pulu', pangkay ya mangkayantek na anagay na pigtanem mayu alag mayu pigkamangan. Man-ang pigpalipaslipasan mayu baling ya pag-usay na matulid aw ya pagginawa sa Tyumanem. Ka-ilangan saba mayu yeiy alag imo-un dala ya pag-atag sa kasampulu' adti Tyumanem.

43 "Kamu na manga Parisiyo, malatay ya un mayu datengan! Dun ni sinagoga kaliman mayu na mingkud adti ingkudanan na utaw na deng-ganen, aw pangkay adti manga palingki kaliman mayu uman basaan na manga utaw.

44 "Malatay ya un mayu datengan, kay kasil-ing kamu na manga lebeng na wala' pangilalayi. Pigpanggina-an na manga utaw na wala' nilan ka-ede-i na awun kadi' lebeng.* Aw maynan uman,

---

* **11:44** 11:44 Adti Uldin na pig-atag na Tyumanem kan Moysis, malipa' ya manga lebeng aw malipa' uman ya mag-awid sa lebeng. Mabasa adti Numiros 19:18.

iman na manga utaw aw matulid kamu manang wala' nilan ka-edé-i na malatay ya anenganeng mayu."

45 Na, awun sambuk na magpalna-uway sa Uldin na manga Judiyu na miglong kan Jisus, "Kay Magpalna-uway, dun ni manga piglong mu, pigsu-pla mu kami!"

46 Aw tyumubag si Jisus, "Kamu uman na manga magpalna-uway sa Uldin, malatay ya un mayu datengan! Kay gayed mayu pigdugangan ya manga sugu' na Tyumanem, aw piggelgel mayu ya manga utaw na dalugun nilan. Aw ya syampetan yan, to-o silan kyabegatan. Manang pigpabaya-an baling mayu silan aw pangkay tagbi' wala' kamu tabang pada matuman nilan ya pigsugu' mayu.

47 Malatay ya un mayu datengan! Kay migpa-indeg kamu sa manenggeya na batu adti tas na manga lebeng na manga propita na pigpatay na tyugbulan mayu asini muna.

48 Aw magi dun ni pigpan-imó' mayu, kasiling na tyumande' kamu sa pagpatay na kamayu tyugbulan sa manga propita, aw kamu ya pigpa-imó' sa manga lebeng nilan.

49 Yanagaw yeiy ya du-an na dadan miglong ya Tyumanem magi sa katadeng nan, law nan, 'Padalaān ku silan na manga propita aw manga apostolés. Manang ya manga eped pamatayen nilan aw ya manga eped pamulayaman.'

50 Yanagaw kamu na manga utaw adun na allaw yeiy, pa-emel-melen uman na Tyumanem asuntu sa pagpatay na kamayu tyugbulan sa manga propita nan, lekat pa asini muna na pag-imó' nan sa

kadakula' na banwa taman adun,

⁵¹ lekat pa kan Abel aw menda' adti pagpatay kan Zakariyas na ise' ni Barakiyas. Kay ya manga tyugbulan mayu, silan ya migpatay kan Zakariyas adti Témplo, dun ni teng'a' na Balay na Tyumanem aw dugsu-anan.* Paglongun ta kamu: Kamu na manga utaw adun na allaw ini, kamu saba ya pasala-en sa kadég na pig-imo' nilan idtu muna.

⁵² "Malatay ya un mayu datengan, kamu na manga magpalna-uway sa Uldin! Kay gayed mayu pigbalabagan ya agiyanan adti tengteng na pagkade'e' sa Tyumanem. Pangkay kamu dili' kamu malim sumeled. Aw pigbalabagan mayu uman ya manga eped na malim galu sumeled."

⁵³ Sa pag-indeg da ni Jisus adti balay na Parisiyo, dun da pagpalekat ya malatay na ginawa kanan na manga magpalna-uway sa Uldin na manga Judiyu aw manga Parisiyo. Aw gayed silan gyumelgel kanan magi sa madég na mangkalug na usip,

⁵⁴ kay yan ya tud nilan na kalitagan si Jisus magi dun ni paglong nan.

12

Ya pagtallalingu na manga Parisiyo

¹ Dun ni manga allaw yan, matag pilammalalan ya manga utaw na migpangkatipun na un mag-pakanyeg kan Jisus, aw gayed da silan mig-insek.

---

* **11:51** 11:51 Si Zakariyas asini birsikulu yeiy, beke' na ama ni Juan manang propita sakanan na Tyumanem asini muna.

Aw piglongan nan una ya kanan manga umagakan, law nan, "Magpakatadeng kamu sa patuliniy na manga Parisiyo na yan ya kanilan pagtalalingu pagaw katapunan kamu nilan.

² Kay wala' ya nyatagu' adun na dili' kagaya kabukasan, aw wala' ya pigtagu na utaw adti anenganeng nan na dili' ka-edé-an.

³ Yanagaw, pangkay unu ya piglong mayu dun ni mangitngit, dengegen da kagaya kun magkalalamdag da. Aw pangkay unu ya pigtumantuman mayu adti seled na tambi' na pigtakepan, ubat-ubat kagaya adti kadég na manga utaw."

Ya umba' kallekan

⁴ "Kamu na kanak manga ubaybay, paglongunta kamu: Dili' kamu magkallek sa manga utaw na makamatay sa lawas mayu, kay olo' lawas ya mabatug nilan patayen, aw tigkas yan wala' da ya mabatug nilan na malatay dun ni kamayu.

⁵ Manang ubat ku kamayu kun singalan ya umba' mayu kallekan: Kalleki mayu ya Tyumanem kay mabatug nan saba patayen ya lawas na utaw aw awun uman katulus nan mag-agbel sa utaw adti atulun na dili' pagkapatayan. Yan saba ya paglongun ku kamayu na Tyumanem olo' ya umba' mayu kallekan.

⁶ "Anenganenga mayu ya mangkayantek na langgam na maya. Kun bayadan na utaw ya lima ya maya, tagbi' to-o ya alaga' nilan, manang wala' ya pangkay sambuk kanilan na pigkalingawan na Tyumanem.

⁷ Aw to-o pa kamu dun, pangkay ya manga lugay mayu kya-edé-an saba na Tyumanem kun pila ya

kadég. Yanagaw dili' kamu magkallek kay to-o pa dakula' ya alaga' mayu kay sa madég na maya."

Ya pag-ubat-ubat kan Kristu adti manga eped

⁸ “Aw paglongun ta kamu: Pangkay singalan ya maglong adti asdangan na manga utaw na umagakan ku sakanan, aku na Ise' na utaw maglong uman adti asdangan na manga anghil na Tyumanem na umagakan ku ya utaw yan.

⁹ Manang pangkay singalan ya magbalyaw kanak adti asdangan na manga utaw, balyaw ku uman sakanan adti asdangan na manga anghil na Tyumanem.

¹⁰ Aw pangkay singalan ya maglong sa malatay adti Ise' na Utaw, mabatug lanasen na Tyumanem ya sala' nan. Manang ya utaw na maglong sa malatay adti Ispiritu Santo, dili' saba lanasen ya sala' na utaw yan.

¹¹ “Asuntu sa pagpangintu-u mayu kanak, awun manga utaw na maglimanda kamayu aw pa-agad kamu nilan adti mag-usayay dun ni sinagoga, aw adti asdangan na manga gubirnador aw manga migdumala. Manang dili' magkakamang ya ginawa mayu kun unu ya un mayu tubag kanilan,

¹² kay dun ni udas yan, ya Ispiritu Santo, yan ya magpalna-u kamayu kun unu ya madyaw mayu paglongun.”

Ya pundinganan sa utaw na syumalig sa manga ka-unan nan

¹³ Na, dun ni madég na manga utaw awun sambuk na miglong kan Jisus, “Kay Magpalna-uway, paglonga kanak ya magulang ku na eseg na bagian aku nan sa ayawan na ama nami.”

14 Manang tyumubag si Jisus kanan, “Kay Lew, singalan ka' ya nyatag kanake' sa katundanan sa pag-usay kamayu aw sa pagtenga' sa ayawanan yan?”

15 Tigkas yan, miglong pa si Jisus adti madég na utaw, “Magpakatanaw kamu pagaw wala' ya katantanan mayu maninaw sa kuwalta aw ka-unan. Kay ya kadyaw na pag-eya' na utaw dili' saba lumekat adti kadég na nyatagtun nan.”

16 Aw miglong si Jisus adti kanilan sa pundin-ganan: “Awun sambuk na makabatug na to-o dakula' ya aniyenen adti pawa' nan.

17 Yanagaw miglong sakanan adti anenganeng nan, ‘Unu ya un ku imo-un adun? Wala' da ya pul na kabetangan sa aniyenen ku!

18 Madyaw pa baling na agba-en ku ya kanak manga dadan na pul aw mag-imo' aku sa to-o pa dakula'. Aw dun ku luduka ya kadakula' na kanak ani aw ya kadég na manga pametang ku.

19 Aw tigkas yan, maglong aku, “To-o la madég ya pigtagilan ku sa dumadateng na manga umay. Maglagdeng aku, aw to-o kuman aw minem, aw imo-un ku ya pangkay unu na kaliman ku imo-un!”’

20 Manang miglong ya Tyumanem kanan, ‘Ayin pakabetang ya anenganeng mu? Adun na gabi kamangen ku ya ginawa mu. Yanagaw singalan pa ya makatagtun sa kuwalta aw ka-unan na pigluduk mu?’”

21 Aw miglong pa si Jisus, “Maynan saba ya ma-imo' sa utaw na migluduk sa manga ka-unan aw kuwalta pada ka-untungan olo' ya kanan pagka-utawun manang pigpalipaslipasan nan baling ya

pagkaliman na Tyumanem."

Ya palna-u na dili' magkaypeng sa pangkay unu

22 Pagkatigkas yan, miglong si Jisus adti manga umagakan nan, "Yanagaw paglongun ta kamu: Dili' magkakamang ya ginawa mayu sa kadég na kamayu kapelekan asini tas na lupa', kun unu ya un mayu makan aw unu ya un mayu sutun.

23 Kay ya pag-eya' na utaw asini tas na lupa', beke' olo' na makan aw beke' olo' na kadékgadégti.

24 Inunuwa mayu ya manga langgam. Wala' silan pagtanem, aw wala' silan uman pag-ani. Wala' ya pul na un nilan pagludukan sa kanilan makan, manang pigpakan silan saba na Tyumanem. Aw asuntu na to-o pa dakula' ya alaga' mayu kay kanilan, yanagaw atagan kamu nan sa kadég na kamayu kapelekan!

25 Singalan ka' kamayu ya makasugpat sa ginawa mayu asini tas na lupa' magi sa pagkaypeng mayu? Wala' saba.

26 Na, kun dili' mayu mabatug ya maynan, ananga' magkakamang ya ginawa mayu sa manga kapelekan?

27 Inunuwa mayu ya pagtulin na manga sagbet na magpamulak adti magalet. Wala' silan pagtalabahu aw wala' uman silan pagté'. Manang paglongun ta kamu: Si Solomon, to-o dengganen ya pagkahari' nan asini muna aw syumut sakanan sa kadékgadégti na to-o manenggeya, manang to-o pa dun manenggeya ya manga bulak yeiy.

28 Ya manga sagbet adti magalet mamulak adun aw pagkakunallaw malanes aw tigkas yan

sangaben. Aw pangkay tagbi' ya alaga' nilan, manang pigpakanenggeya to-o silan na Tyumanem. Aw to-o pa kamu dun kay atagan kamu nan saba sa un mayu sutun. Tay, sa katagbi' na pagpangintu-u mayu!

²⁹ Yanagaw dili' gayed magkakamang ya ginawa mayu kun unu ya un mayu kanen aw inemen.

³⁰ Ya kadég yeiy, gayed pigtibagsegan na matagtun na manga utaw na wala' pangintu-u sa Tyumanem. Manang kamu, wala' ya du-an na makamang ya ginawa mayu, kay kya-edé-an da saba na Ama mayu na awun ni tas na langit kun unu ya kamayu kapelekan.

³¹ Tibulluka mayu baling ya kamayu anenganeng adti kadég na awun ni Kasakupan na Pighari-an na Tyumanem. Kun maynan ya imo-un mayu, sambaten nan ya kadég na kamayu kapelekan.

Ya ka-unan na adti tas na langit

³² "Ya kadég mayu na kanaken manga umagakan, pangkay tabay kamu manang dili' kamu magkallek, kay yan ya pagkaliman na Ama mayu na awun ni tas na langit na atag kamayu ya kadég na awun ni kanan kasakupan.

³³ Yanagaw galina mayu ya kamayu nyatagtun, tigkas yan, atagi mayu ya manga utaw na wala' ya pagkamangan. Kun imo-un mayu yeiy, dun da kamu pagluduk sa palangad ka-unan adti tas na langit, kasiling na mig-imo' kamu sa pu-ut na dili' mabuslut. Ya pigluduk mayu adti tas na langit dili' saba magkalat aw wala' ya makatakaw, aw wala' ya mannanap na makakan.

³⁴ Kay kun ayin ya kanmu ka-unan, adtu uman ya kanmu anenganeng.

Ya sugu-anen na gayed nyakatagilan

³⁵ “Magpaketadeng kamu aw gayed mayu pasigaen̄ ya kamayu manga salengan pada dili' kamu kabitigla-an.

³⁶ Pagsiling kamu sa manga sugu-anen na gayed migtagad sa pag-ulî' na amu nilan lekat adti kasal, pada sa pagdateng nan aw sa pagtawag nan, mak-say nilan ka uwangan ya tatakep.

³⁷ Madyaw ya kana manga sugu-anen na nyakatagad sa pagliku' na amu nilan kay wala' silan pakatulug aw gayed silan mig-inap. Paglongun ta kamu na pa-ingkudun saba na amu ya kanan manga sugu-anen aw dayaw nan silan sanggila-en.

³⁸ To-o madyaw ya kanilan kun datengan silan na kanilan amu na mig-inap pangkay kun magtenga' da ya gabi aw kun pakaallawunun da.

³⁹ “Anenganenga mayu yeiy: Kun kya-edé-an pa na tagtun sa balay ya udas na pagseled na matakaw, pakatanawan nan saba ya kanan balay pada dili' makaseled ya matakaw.

⁴⁰ Yanagaw pagtagilan kamu kay pangkay unu udasa lumiku' ya Ise' na Utaw na dili' mayu pag-imanmanen.”

Ya sugu-anen na kasaligan aw ya dili' kasaligan

⁴¹ Aw nyusip si Pédro, “Kay Magpalna-uway, singalan ya pig-ubat-ubatan mu sa pundinganan yeiy, kami olo' aw ya kadég na manga utaw?”

⁴² Tyumubag si Jisus kanan, “Ya sugu-anen na kasaligan aw to-o matadeng, yan ya taliguwan na

amu nan sa manga eped nan na sugu-anen dun ni balay. Aw yan ya matag kanilan sa kakan na umba' sa allaw yan.

43 Madyaw ya kana sugu-anen yan kun sa paguli' na amu nan, kita-en na pigpakadyaw nan ya talabahu na pigtaligu kanan.

44 Matinaw ya un ku paglongun kamayu: Ya sugu-anen yeiy un saba taliguwan na amu nan sa kadakula' na kanan nyatagtun.

45 Manang ya sugu-anen na dili' kasaligan, sa pagpanaw da na amu nan, mag-anenganeng sakanan, 'Madugay pa muli' ya amu ku.' Yanagaw palekaten nan ya pagpanlabet sa manga eped nan na sugu-anen na eseg aw manga bubay, aw gayed sakanan kuman aw minem menda' na malangu-langu sakanan.

46 Manang dumateng ya kanan amu dun ni udas na wala' nan pag-imanmana, aw to-o saba sakanan pa-emel-emelen na amu nan. Aw pasambuk sakanan adti banwa na pagludukan sa manga utaw na dili' kasaligan.

47 ‘Na, ya sugu-anen yan, pangkay kya-edean nan ya pagkaliman na tagtun kanan manang wala' nan tumana aw wala' pagtagilan sa pagliku' nan, yanagaw to-o saba sakanan labeten.

48 Manang ya sugu-anen na wala' paka-ede' sa pagkaliman na amu nan aw wala' uman paka-ede' sa sala' na nya-imo' nan, pa-emel-emelen uman manang dili' to-o labeten. Na, ya utaw na pigatagan sa madég, madég uman ya imanen adti kanan. Aw ya utaw na pigtaliguwan sa madég na imo-unun, madég uman ya imanen adti kanan.”

Ya pagkatenga-tenga' na manga utaw asuntu kan Jisus

49 Aw miglong pa uman si Jisus kanilan, “Nyadi aku asini tas na lupa' na un dumala sa atulun, aw kaliman ku na maksay da yeiy lumaga.

50 Manang sa dili' pa yeiy ma-imo', madég pa ya manga pagti-is na un ku ka-agiyen. Aw dili' matingen ya kanak anenganeng menda' na matuman ya kadég yeiy.

51 Dili' kamu mag-anenganeng na nyadi aku pada dumala sa kalinaw asini tas na lupa'. Ya pagkadi ku, yan balig ya du-an na matenga-tenga' ya manga utaw.

52 Lekat adun, kun awun lima ya mig-eya' adti sambuk na balay, dili' da magkasambuk ya anenganeng nilan. Ya tulu, mag-italis sa duwa, aw maynan uman ya duwa adti tulu.

53 Ya ama mag-italis silan ya kanan ise' na eseg asuntu kanak. Aw ya ina mag-italis silan uman ya kanan ise' na kaübayan. Aw ya ugangan nan na bubay mag-italis silan ya makeye' nan na kaübayan.”

Ya pag-ubad sa manga pangilala

54 Aw miglong pa uman si Jisus adti madég na manga utaw, “Sa pagkita' mayu sa lugaytem adti sallepan, maglong kamu, ‘Mulan adun,’ aw mulan saba.

55 Aw kun tumambel ya samet lekat adti balabagan, maglong kamu uman, ‘Mapasu’ adun,’ aw mapasu’ saba.

56 Migtallalingu kamu! Matadeng kamu magubad sa timpo manang ananga' wala' mayu kabatug ya pag-ubad sa kakawasan na manga nyangka-imo' adun na manga allaw yeiy?

57 "Aw ananga' malug adti kamayu ya pagbaya' kun unu ya madyaw imo-un?

58 Kun awun maglimanda kanmu, tibagsegi na maksay kamu magkakadyaway talana mayu dun ni dalan pasinan adti usayanan, pagaw padakep kaw baling na mag-usayay aw dalaen kaw nan adti mag-ukumay, aw ya mag-ukumay yan ya magbaya' na pakalabusu kaw nan.

59 Paglongun ta kamu: Dili' kaw paluwa-en lekat adti kalabusuwanan menda' na dili' mu kabayadan ya kadakula' na beles mu."

13

Ya pagselsel sa manga sala'

1 Na, talana ni Jisus migpalna-u sa madég na utaw, awun manga dyumateng dun aw pigubatan nilan si Jisus sa nya-imo' sa manga taga Galilya na pigpapatay ni Pilato talana nilan migdugsu' sa manga ayep adti Tyumanem.

2 Aw nyusip si Jisus kanilan, "Unu, miganenganeng kamu na yan ya du-an na malatay ya kyagamakan nilan kay to-o pa silan makasasala' kay sa manga edep na taga Galilya?

3 Beke' saba! Manang paglongun ta kamu: Kun dili' mayu selselan ya kamayu manga sala', mabus kamu uman mangkamatay.

4 Na, unu ya anenganeng mayu sa sampulu' tag walu ya utaw na nyangkamatay asuntu na

kyagettanan silan na torré na Siloam? Pagaw mig-anenganeng kamu uman na to-o pa dakula' ya kanilan manga sala' kay sa kadég na manga eped na nyeya' dun ni seled na Jérusalim?

⁵ Dili' saba! Manang paglongun ta kamu: May-nan uman ya datengan mayu kun dili' kamu magselsel sa kamayu manga sala'."

Ya pundinganan sa kawuy na igira na wala' pamunga

⁶ Tigkas yan, miglong si Jisus kanilan sa pundinganan, "Awun sambuk na utaw na nyakatanem da sa kawuy na igira dun ni kanan parasan. Pag-dateng da na bulan na mamunga la, pigkadtuwan nan ya kawuy na igira na un nan tanawun. Manang wala' ya kyinita' nan na bunga.

⁷ Yanagaw piglongan nan ya utaw na pigtaliguwan nan migtalabahu dun ni kanan parasan, 'Seled da na tulungkaumay ya pagliku-liku' ku asini migtanaw kun nyamunga la igira ini, manang wala' ya kyinita' ku na bunga. Madyaw pa baling utudun da yeiy kay migsapadsapad olo' sa taba' na lupa'.'

⁸ Manang tyumubag ya utaw na pigtaluguwan nan, 'Kay Sir, pabaya-i pa adun na umay ini. Un pa ku palibedan na kutkut ya punu-an nan aw dayaw abunuwi.

⁹ Aw kun munga salut na umay, madyaw yan, manang kun dili', na, pa-utudan da.' "

Ya pagpaguli' ni Jisus sa kaubayan na nyasakung

¹⁰ Sambuk na Allaw na Paglagdeng, migpalna-u si Jisus adti sinagoga.

11 Aw awun kaübayan dun na nyasakung asuntu na pigpamulayaman na busaw seled da sampulu' tag walu ya umay aw dili' nan mabatug tuliden ya lawas nan.

12 Sa pagkita' ni Jisus kanan, pigtawag nan ya kaübayan aw piglongan nan, "Kaguli-an da kaw."

13 Aw pigpandungan ni Jisus na kanan palad ya ulu na kaübayan, aw dayaw nyatulid ya lawas nan aw to-o nan pigdeyen ya Tyumanem.

14 Manang nyadaman ya pagsaligan sa sinagoga, asuntu na migguli' si Jisus sa utaw dun ni Allaw na Paglagdeng. Yanagaw miglong ya pagsaligan adti manga utaw, "Seled na sangka simana, awun enemengallaw na pagtalabahu tadun. Aw yan galu ya manga allaw na pagkadi mayu kun malim kamu kaguli-an, manang dili' galu Allaw na Paglagdeng!"

15 Manang tyumubag si Jisus kanan, "Migtal-lalingu kamu! Enda', ya kamayu baka aw asnu, pigtumbay mayu saba na alinen aw pigguyud adti pa-inemanan pangkay Allaw na Paglagdeng.

16 Kun maynan ya pig-imo' mayu sa kamayu manga ayep, na, ananga' wala' mayu tumbayan na paluwa-en ya kaübayan ini sa pagti-is nan pangkay Allaw na Paglagdeng? Buwadbuwad saba sakanan ni Abraham, manang kasiling na pig-eketan sakanan ni Satanas seled na sampulu' tag walu ya umay."

17 Sa paglong ni Jisus seiy, nyamulamula ya manga mig-ampang kanan kay kyatinawan silan. Aw migleya ya kadég na manga utaw sa manga pigpan-imo' nan na to-o madyaw.

Ya pundinganan sa bini' na mustardo

18 Yanagaw miglong si Jisus, “Unu ya un tadun kapa-unawaān sa Kasakupan na Pighari-an na Tyumanem? Aw unu ya madyaw na pundinganan seiy?

19 Ya kasakupan na Tyumanem kasiling na sambuk na bini' na mustardo* na pigtanem na utaw dun ni tanemanan nan. Tyumulin aw migkatas kasiling na kawuy, aw pigpugadan na manga langgam ya manga sanga nan.”

Ya pundinganan sa patulinay sa pan

20 Aw miglong pa si Jisus, “Unu pa uman ya un tadun kapa-unawaān sa Kasakupan na Pighari-an na Tyumanem?

21 Ya kasakupan nan kasiling na tagbi' na patulinay na pigdali' na kāubayan adti dakula' na harina, aw pigtagadan nan na tumulin ya kadakula' na harina na pigmasa nan.”

Ya mapeyet na gisakan

22 Aw sa migpasinan si Jisus adti Jérusalim, migpalna-u sakanan adti manga lunsud aw manga baranggay na kya-agiyana nan.

23 Aw nyusip kan Jisus ya sambuk na utaw, “Kay Magpalna-uway, unu, tabay ka' olo' ya manga utaw na paluwa-en na Tyumanem?” Aw miglong si Jisus kanilan,

24 “Tibagsegi mayu ya pagseled magi sa suwangan na mapeyet na yan ya pasinan adti ginawa na wala' ya katigkasan talana awun pa selat.

* **13:19** 13:19 Tagbi' ya bini' na mustardo manang kun tanemen tumulin sa tulung ka mitro ya katas.

Madég galu ya malim sumeled manang dili' da makaseled.

²⁵ Kay paglongun ta kamu: Kun takepen da na tagtun ya tatakep, madég kamayu ya mindeg adti luwa' aw magtatawag na maglong, 'Kay Sir! Uwangi beg kami!' Manang tumubag sakanan kamayu, 'Wala' ta kamu kilalaa.'

²⁶ Pagkatigkas yan, magpalekat kamu maglong, 'Kay Sir, kami saba ya kyuman aw nyinem dun ni tampid mu. Aw migpalna-u kaw adti banwa nami.'

²⁷ Manang tumubag sakanan, 'Wala' ta kamu saba kilalaa. Aw wala' ku uman ka-edé-i kun ayin kamu lekat. Pagpakawat kamu kanak, kadég mayu na gayed mig-imó' sa malatay!'

²⁸ Aw kita-en mayu si Abraham aw si Isaak aw si Jakub, aw ya kadég na manga propita dun ni seled na Kasakupan na Pighari-an na Tyumanem. Aw to-o kamu magpansisugaw, aw magsipanguliteb ya unto mayu asuntu na wala' kamu paseleda.

²⁹ Aw awun madég na manga Héntil na lekat adti silatan aw adti sallepan aw adti balabagan, aw mingkud silan adti dakula' na katipun dun ni Kasakupan na Pighari-an na Tyumanem.

³⁰ Pakanyegi mayu: Awun manga utaw na nyakamoli adun manang maka-una silan kagaya. Aw awun uman manga nyaka-una adun manang makamoli silan kagaya." *

* **13:30** 13:30 Adti anenganeng na manga Judiyu, silan ya nyaka-una adti kasakupan na Tyumanem kay buwadbuwad silan ni Abraham. Manang tabay kanilan ya nyangintu-u kan Jisus. Aw ya manga Héntil silan ya nyakamoli pigpa-edé' sa Madyaw na Ubat-ubat kan Jisus aw madég kanilan ya nyangintu-u.

Ya pagkalat na ginawa ni Jisus sa syudad na Jérusalim

31 Na, dun ni udas yan, awun manga Parisiyo na dyumulud kan Jisus aw miglong kanan, “Kaksay kaw palaguy kay kaliman ni Hérodés Antipas na patayen kaw.”

32 Manang tyumubag si Jisus kanilan, “Kadtuwi mayu ya utaw yan na gayed maggaway aw mag-pakalat sa manga utaw. Paglonga mayu sakanan na padelegen ku ya pag-alilin sa manga busaw aw ya pagpangguli' sa manga kyedelan adun na allaw yeiy taman kunallaw. Aw sa katlu na allaw, matigkas ku ya kanak imo-unun.

33 Manang ka-ilangan ku padelegen ya kanak panaw adun aw kunallaw, aw sangkallaw. Kay dili' umba' patayen ya propita na Tyumanem adti eped na banwa, manang dun olo' ni Jérusalim.”

34 Aw migkalat ya ginawa ni Jisus asuntu sa manga nya-imo' dun ni Jérusalim. Yanagaw mig-long sakanan, “Kamu na taga Jérusalim, pigpatay mayu ya manga propita na Tyumanem, aw pig-pamintu mayu na batu ya manga pigsugu' nan adti kamayu. Malikit da aku galu magtameng ka-mayu kasiling na mins'a' na migtatawag sa manga unsuy nan na un nan tipunun adti dalem na manga panid nan, manang wala' kamu kalim!

35 Na, un da kamu na Tyumanem pabaya-an. Aw paglongun ta kamu: Dili' da aku mayu kita-en menda' na dumateng ya allaw na maglong kamu, ‘Ini la ya Pigpadala na Tyumanem dun ni kanan ngalan, aw umba' sakanan deyen!’ ”

14*Ya pagpaguli' ni Jisus sa utaw na nyabaga' ya lawas*

¹ Na, sambuk na Allaw na Paglagdeng, pigpilit si Jisus na kuman adti balay na sambuk na mag-dumalaāy sa manga Parisiyo. Aw sa talana nilan kyuman, to-o nilan pyakatanawan si Jisus kun unu ya un nan imo-un.

² Aw dun ni kanilan ya sambuk na utaw na nyangkabaga' ya kadakula' na lawas nan.

³ Aw nyusip si Jisus sa manga Parisiyo aw manga magpalna-uway sa Uldin na manga Judiyu, “Unu, pigtumbay na Uldin tadun ya pagguli' sa utaw dun ni Allaw na Paglagdeng?”

⁴ Manang wala' silan tubag. Yanagaw pig-awidan ni Jisus ya utaw aw dayaw nan guli-a, aw pigpapanaw nan.

⁵ Aw miglong si Jisus kanilan, “Kun awun ise' mayu aw pangkay baka na nyolug adti malalem na gawang na pagludukan sa tubig, unu ya imo-un mayu? Maksay mayu saba kamangen pangkay Allaw na Paglagdeng.”

⁶ Manang wala' silan pakatubag sa usip nan.

Ya palna-u ni Jisus na magpadalem

⁷ Na, kyinita' ni Jisus ya manga pyampamilit dun ni balay na Parisiyo na nyamalli' silan sa ingkudanan na dengganen na un nilan ingkudan. Yanagaw pigpalna-uwan nan silan, law nan,

⁸ “Kun piliten kaw dun ni pista na kasal, dili' kaw maksay mag-ingkud adti pagpa-ingkudan

sa manga dengganen pagaw awun utaw na dumateng na pigpilit uman na matas pa ya dengeg nan kanmu.

⁹ Aw ya utaw na nyamilit kamayu maglong baling kanmu, 'Dili' pa kaw dun. Kay ya ingkudanan yeiy pigtagilan da sa utaw ini.' Yanagaw mamulamula kaw baling aw adtu la kaw sa kanmu ingkud ni ligad.

¹⁰ Manang kun piliten kaw, pamalli-a ya pag-ingkudan na manga utaw na dili' dengganen. Yanagaw kun dumateng ya nyamilit aw maglong kanmu, 'Na, kay Lew, adi kaw ingkud ni pagpa-ingkudan sa manga dengganen,' magi dun saya' kaw adti asdangan na kadégnan pigpamilit.

¹¹ Kay pangkay singalan ya magpatastas, un saba sakanan padalemen. Aw ya utaw na magpadalem, un sakanan patasen.

¹² Pagkatigkas yan, miglong si Jisus adti utaw na nyamilit kanan, "Kun mag-imo' kaw sa dakula' na kakan, dili' mu pagpamiliten ya manga ubabay mu aw manga kaylug mu aw manga kadégan mu aw manga sumbalay mu na mayaman. Kay kun piliten mu silan, kasoli-an kaw nilan uman kagaya.

¹³ Manang kun mag-imo' kaw sa dakula' na kakan, yan baling ya madyaw mu pamiliten ya manga utaw na wala' ya pagkamangan, aw ya manga kimay, aw ya manga kapig, aw manga buta.

¹⁴ Aw madyaw ya kanmu, kay dili' silan makasoli' kanmu. Ya Tyumanem, yan saba ya makasoli' kanmu dun ni allaw na panmatawun nan ya manga utaw na dyumalug sa pagkaliman nan."

Ya pundinganan sa pista na kasal

¹⁵ Aw ya sambuk na utaw na kyuman dun ni sayid ni Jisus nyakadenggeg sa piglong nan, aw miglong adti kanan, "Madyaw ya kana utaw na kuman dun ni Kasakupan na Pighari-an na Tyumanem."

¹⁶ Pagkatigkas yan, miglong si Jisus adti kanan sa pundinganan: "Awun utaw na mig-imo' sa dakula' na pista, aw madég to-o ya pyamilit nan.

¹⁷ Aw pagdateng da na allaw na pista, pigsugu' nan ya kanan sugu-anen na tawagen da ya manga pigpamilit nan, 'Kadi la kamu, kay nyatagilan da ya kadég!'

¹⁸ Manang ya tagsambuksambuk kanilan miglong na dili' silan makakadtu. Ya sambuk miglong, 'Bagu aku nyakabayad sa lupa' aw ka-ilangan na tanawun ku. Yanagaw pasinsiyayi aku.'

¹⁹ Aw miglong uman ya sambuk, 'Bagu aku nyakabayad sa sampulu' ya baka aw tanawun ku silan kun madyaw silan magdaru. Yanagaw pasinsiyayi aku.'

²⁰ Aw miglong pa uman ya sambuk, 'Bagu pa aku nyangugnan aw yanagaw dili' aku makakadtu.'

²¹ "Yanagaw nyuli' ya sugu-anen adti kanan amu aw pigdandan nan ya kadég. Pagpakadenggeg na amu nan, to-o sakanan nyadaman, aw miglong adti sugu-anen nan, 'Kaksay kaw kadtu ni manga dalan aw manga agiyanan na syudad. Aw pagadan adi ya manga tagitu' na utaw aw ya manga kimay, aw ya manga buta, aw ya manga kapig.'

²² "Wala' kadugay, nyuli' ya sugu-anen aw miglong, 'Kay Sir, nyatuman da ya kadég na pig-

Luke 14:23

civ

Luke 14:29

sugu' mu kanak, manang wala' pa katmu' ya katipunanan.'

²³ Yanagaw miglong pa uman ya amu adti kanan, 'Kadtuwi ya manga balay na adti luwa' na syudad aw manga dalan na pasinan adti buntud, aw paglonga ya taman na kita-en mu na madi silan pada matmu' nilan ya kanak balay.

²⁴ Paglongun ta kamu: Wala' ya pangkay sambuk na utaw na muna ku pigpamilit na makakan sa pigtagilan ku.' "

Ya pag-ayaw sa kadég pada dumalug kan Jisus

²⁵ Talana ni Jisus migpadeleg nyanaw pasinan adti Jérusalim, madég to-o ya utaw na nyagad kanan. Aw nyatubang sakanan aw miglong kani-lan,

²⁶ "Kun awun sambuk kamayu na malim dumalug kanak, manang to-o pa nan pigginawaān ya kanan ama aw ina, aw kāubayan aw manga mangayse' nan, aw kanan manga inulug aw bubay, aw pangkay ya kanan pagka-utawun, aw kun tagbi' ya pagginawa nan kanak, dili' sakanan umba' ma-imō' kanak umagakan.

²⁷ Pangkay singalan ya dili' magpisan sa kanan krus aw dumalug kanak, dili' sakanan umba' ma-imō' kanak umagakan.

²⁸ Kun awun adti kamayu na malim magtulluk sa dakula' na balay, sa dili' pa nan tulluk ya balay, una nan anenganengen kun sangunu ya magastu aw kun maka-umba' ya kuwalta nan sa pagpa-imō' menda' na matigkas.

²⁹ Kay kun dili' nan yeiy una anenganengen, pagaw mapatal olo' aw mabus ya kuwalta nan aw

dili' matigkas. Yanagaw ikelan baling sakanan na manga utaw na kumita',

³⁰ aw maglong silan, 'Ya utaw yeiy kalama-lama' da migpa-imo' sa balay manang dili' nan mabatug tigkasen.'

³¹ "Aw kasiling uman sakanan na hari' na awun sampulu' ka malalan ya sundalu na un tumanam adti sambuk na hari'. Patawag nan una ya kanan manga hénéral aw magsekat sa palna-u kun mabatug degen na sampulu' ka malalan na kanan sundalu ya hari na awun kaluwaān ka malalan ya sundalu.

³² Kun adti kanan anenganeng dili' nan mabatug degen ya manga po-on nan, madyaw pa baling na sumugu' sakanan sa manga pigsaligan nan adti kanan po-on pada magpakang silan na dili' da magtanam.

³³ Maynan uman, kun singalan kamayu ya dumalug kanak, unaēn nan anenganengen kun mabatug nan ayawan ya kadakula' na pigginawaān nan asini tas na lupa'. Kay kun dili' nan mabatug, dili' sakanan umba' ma-imo' kanak umagakan."

Ya asin na kyalagakan sa kāasin nan

³⁴ Aw miglong pa uman si Jisus sa pundinganan, law nan, "Madyaw ya asin, manang kun kala-gakan sa nanam, dili' da makaliku' ya kāasin nan.

³⁵ Wala' da ya ma-untung, pangkay sagel pa adti malalipa' na ayep pada imo-un abunu. Yeiy ya du-an na salabel da. Magpaketadeng kamu na dili' mayu pagpalipaslipasan ya pigdengeg mayu."

15

Ya pundinganan sa karniro na nyalagak

¹ Na, ya manga mangangublaay sa buwis aw ya manga makasasala' alag silan migpalapit kan Jisus kay kaliman nilan pakanyegan ya palna-unan.

² Aw migpanggumudgumud ya manga Parisiyo aw manga magpalna-uway sa Uldin na manga Judiyu, law nilan, "Ya utaw ini, dyumawat sa manga makasasala' aw syumalu kanilan kuman."

³ Yanagaw pig-ubatan silan ni Jisus sa pundinganan:

⁴ "Kun awun utaw dun ni kamayu na tyumagtun sa sanggatus ya karniro, aw nyalagak ya sambuk kanilan, unu ya un nan imo-un? Enda', ayawan pa nan saba ya kasiyaman tag siyam dun ni panabtabanan aw paninawun nan ya sambuk na nyalagak menda' na kita-en nan.

⁵ Aw sa pagkita' da nan, to-o sakanan magleya aw pisanen nan ya karniro.

⁶ Aw sa pagdateng nan adti balay, tawagen nan ya kanan manga ubaybay aw manga sumbalay, aw maglong kanilan, 'Magleya kitadun kay pigkita' da ku ya kanak karniro na nyalagak.'

⁷ Aw maynan uman, dakula' pa saba ya pagleya na adti tas na langit asuntu sa sambuk na makasasala' na magselsel, kay sa kasiyaman tag siyam ya utaw na iman nilan aw matulid ya kanilan anenganeng aw dili' nilan ka-ilangan magselsel."

Ya pundinganan sa kuwalta na nyalagak

8 “Aw kun ya sambuk uman na kaübayan awun sampulu' ya drakma na kuwalta nan,* aw kyala-gakan sa sambuk, na, unu ya imo-un nan? Sulu-an nan saba ya kanan salengan aw pamunasan nan ya kanan balay. Aw to-o nan paninawun menda' na kita-en nan.

9 Aw sa pagkita' da nan, tawagen nan ya kanan manga ubaybay aw manga sumbalay, aw maglong sakanan kanilan, ‘Magleya kitadun kay kyinita' da ku ya kanak kuwalta na nyalagak.’

10 Maynan uman, dakula' saba ya pagleya na manga anghil na Tyumanem na awun ni tas na langit asuntu sa sambuk na makasasala' na migselsel.”

Ya pundinganan sa ise' na eseg na nyalagak

11 Aw awun pa uman pundinganan na pig-ubat kanilan ni Jisus, law nan, “Awun sambuk na utaw na duwa ya ise' nan na eseg.

12 Sambuk na allaw yan miglong ya mangud adti ama nan, ‘Kay Ma', atagan da kanak ya bagi' ku.' Yanagaw pigtenga' na ama nilan ya kanan ka-unan adti duwa ya ise' nan.

13 “Na, paglabay da na pilangallaw, piggalin na mangud ya kadég na pigbagi' kanan, aw tigkas yan, nyanaw sakanan adti mawat na banwa. Aw to-o nan pigdagwas ya kanan kuwalta adti pangkay unu na pagkaliman nan.

14 Pagkaabus da na kanan kuwalta, dyumateng uman ya dakula' na getem adti banwa yan. Aw dun da pagpalekat na to-o migkapelek sakanan.

---

* **15:8** 15:8 Ya sangka drakma yan ya pagtandan sa utaw na sangallaw magtalabahu.

15 Yanagaw nyaninaw sakanan sa talabahu, aw yan ya kyaseledan nan ya magpakan sa manga taku' adti pawa' na sambuk na utaw dun ni banwa yan.

16 Aw to-o sakanan nyagetem, yanagaw kaliman da nan galu kuman sa kakan na manga taku', kay wala' ya pangkay sambuk na nyatag kanan sa makan.

17 "Aw pigpalekat nan ya pag-anenganeng sa kyabetangan nan. Aw miglong adti kanan anenganeng, 'Ya kadég na magtalabahuway ni Ma', dakula' ya kanilan makan. Manang ya kanak ini, un da aku matay na ballus!"

18 Yanagaw miglong sakanan, 'Madyaw pa baling na muli' aku adti kan Ma' aw paglongun ku sakanan, "Kay Ma', nyakasala' aku adti Tyumanem aw adti kanmu.

19 Aw adun, dili' da aku umba' pagtawagen na ise' mu. Imo-a la aku baling sambuk na kanmu magtalabahuway!"'

20 "Yanagaw pig-indegan nan ya banwa yan aw nyuli' adti tampilid na ama nan. Aw sa mawat pa sakanan, pigkita' da na kanan ama aw to-o nan pigkallatan. Aw dyumalagan pasinan adti ise' nan, aw pigkepkep nan aw aleki.

21 Aw miglong kanan ya ise', 'Kay Ma', nyakasala' aku adti Tyumanem aw adti kanmu. Dili' da aku umba' pagtawagen na ise' mu.' *

22 "Manang miglong ya kanan ama adti manga sugu-anen nan, 'Maksay mayu dala adi ya to-o

---

* **15:21** 15:21 Dun ni manga eped na kopiya sa birsikulu yeiy, awun pigdugang na manga tingeg ini: "Imo-a la aku baling na sambuk na kanmu magtalabahuway."

manenggeya na kadékgadég aw pasutan kanan. Paningsingi mayu ya tullu' nan aw dayaw mayu sandali ya siki nan.

²³ Aw angaya mayu uman ya nati na baka na pigpataba', aw tumbaā mayu. Naten magpista,

²⁴ kay ya ise' ku ini kasiling na nyatay da, manang utaw pa sakanan! Nyalagak idtu muna manang nyuli' da adun.' Aw migpalekat silan migpista.

²⁵ "Na, wala' kadugay nyuli' ya ise' nan na magulang lekat adti pawa'. Aw sa malapit da sakanan adti balay, dyenget nan ya sunata aw pagsayaw.

²⁶ Yanagaw pigtawag nan ya sambuk na suguanen aw nyusip kanan, 'Unu ya pigleyaan nilan awun ni balay?'

²⁷ "Aw miglong kanan ya sugu-anen, 'Nyuli' da ya mangud mu! Pigtumbaān na ama mayu na nati na baka na pigpataba' kay nyuli' kunu ya ise' nan na madyaw ya lawas aw wala' ya kyagamakan nan!"

²⁸ "Manang pagdengeg nan seiy, nyadaman to-o sakanan, aw dili' malim sumeled adti balay. Yanagaw lyumuwa' ya ama nan aw nyanginayu' kanan na sumambuk kanilan.

²⁹ Manang tyumubag ya magulang sa ama nan, 'Kay Ma', anenganenga pagaw, gayed aku migtabahu kanmu seled da na pilangkaūmay. Aw wala' aku pagsuwayenen sa sugu' mu. Manang wala' ya pig-atag mu kanak pangkay da ise' na kambing na un ku pagpista eped na kanak manga ubaybay.

³⁰ Manang sa pag-uli' da na ise' mu na migdagwas sa kanmu ka-unan adti manga kāubayan na

miggalin sa pagka-utawun nilan, dayaw mu bal-ing pigtumbaān sa nati na baka na pigpataba'!'

³¹ "Aw miglong kanan ya ama nan, 'Kay To', ini kaw gayed ni sayid ku. Aw ya kadégi na nyatagtun ku alag saba kanmu.

³² Umba' saba kitadun magleya kay ya mangud mu ini la! Kasiling sakanan na nyatay da, manang utaw pa sakanan! Nyalagak idtu muna manang adun kyinita' da.' "

16

Ya pundinganan sa pagsaligan na dili' kasaligan

¹ Aw mig-ubat pa uman si Jisus sa pundinganan adti manga umagakan nan, law nan, "Awun sambuk na utaw na mayaman, aw pigtaligu nan adti kanan pagsaligan ya kanan manga ka-unan aw kuwalta. Manang awun manga utaw na migdiklamu adti mayaman na pigdagwas kunu na pagsaligan ya kuwalta nan.

² Yanagaw pigpatawag nan ya kanan pagsaligan, aw piglongan nan, 'Unu ya dyengeteg ku yeiy na diklamu kanmu? Atagan da kanak adun ya listahan sa kadégi na manga pigbayadan mu aw ya manga pigpabeles mu na kuwalta ku, kay lekat adun dili' da kaw magpadeleg sa talabahu mu.'

³ Yanagaw miglong ya pagsaligan adti aneng-neng nan, 'Unu la ya un ku imo-un na beke' da ku ya pagsaligan na amu ku? Dili' ku mabatug ya mabegat na talabahu kasiling na pagkutkut sa lupa', aw to-o aku magkamulamula magsekatenen adti manga edep.'

4 Aw pagkatigkas nan anenganengen ya puluglima nan, miglong adti anenganeng nan, ‘Ah... yeiy baling ya madyaw ku imo-un pada madég ya ubaybay ku na dumawat kanak adti balay nilan dun ni allaw na wala' da ya talabahu ku.’

5 Yanagaw pigpatawag na pagsaligan ya tagsambuksambuk na nyakabeles sa amu nan. Pig-usip nan ya sambuk, ‘Pila ya beles mu adti amu ku?’

6 Aw tyumubag ya utaw yan, ‘Sanggatus ka sibulan ya mantika' na olibo.’ * “Aw miglong kanan ya pagsaligan, ‘Ini la ya listahan sa beles mu. Ingkud kaw aw sulata na kalimāān da olo' ya kyabelesan mu.’

7 Aw tigkas yan, miglong da uman adti kadwa na nyakabeles, ‘Pila uman ya kanmu beles adti amu ku?’ Aw tyumubag ya utaw yan, ‘Sanggatus ka anes ya trigu.’ * Aw miglong ya pagsaligan, ‘Ini la ya listahan sa beles mu. Na, sulata na olo' da kawaluwan ka anes.’

8 Aw pigsaya' baling na amu nan ya kanan pagsaligan asuntu sa katadeng nan. Kay ya manga utaw asini tas na lupa' to-o pa baling madég ya kapandayan nilan sa pagbalikwat kay sa manga utaw na syumalig sa Tyumanem.

9 “Aw paglongun ta kamu: Dumateng ya allaw na wala' da ya pagkamangan mayu. Yana-

* **16:6** 16:6 Ya sanggatus ka sibulan ya mantika' na olibo, yan ya 3310 ka litro na pigkamang adti sanggatus aw kalimāān ya kawuy na olibo. Kun baligya', to-o dakula' ya alaga'. * **16:7** 16:7 Ya anes yan ya to-o dakula' na be-en na dili' mabatug dalaēn. Kun tanemen ya sanggatus ka anes ya trigu, yan ya maka-umba' sa kapatian aw teng'a' ya éktariya.

gaw pagkanimbet kamu adun pada ma-imo' ya pagkaliman na Tyumanem asini tas na lupa' magi sa kuwalta mayu. Aw ya manga utaw na pigtabangan mayu na nyakaseled adti Kasakupan na Pighari-an na Tyumanem, to-o silan magleya sa pagkita' nilan kamayu kagaya adti tas na langit.

Ya umba' imo-un sa kuwalta

¹⁰ Ya utaw na kasaligan sa tagbi', kasaligan uman sa dakula'. Aw ya utaw na dili' kasaligan sa tagbi', dili' uman kasaligan sa dakula'.

¹¹ Yanagaw kun dili' kamu kasaligan sa kuwalta aw ka-unan asini tas na lupa', singalan ka' ya un magtaligu kamayu sa tengteng ka-unan adti tas na langit?

¹² Aw kun dili' kamu kasaligan sa pigtaligu kamayu na eped na utaw, na, singalan pa ka' ya un matag kamayu sa ka-unan na nyakatagilan da pada kamayu?

¹³ "Wala' ya allang na makadalug sa duwa ya tagtun, kay pakalaten nan ya sambuk aw ginawaān nan ya sambuk. Maynan uman, dalugun nan ya sambuk aw palipaslipasan nan baling ya sambuk. Dili' saba mabatug na utaw pagdenganen ya pagginawa sa kuwalta aw ya pagdalug sa Tyumanem."

Ya eped pa na palna-u ni Jisus

¹⁴ Sa pagdengeg na manga Parisiyo sa palna-u ni Jisus, pig-odoy-odoy nilan sakanan kay to-o nilan pigginawaān ya kuwalta.

¹⁵ Manang miglong si Jisus adti kanilan, "Migpakita-kita' kamu adti asdangan na manga utaw na sallong kunu na wala' ya sala' mayu,

manang nya-edé' saba ya Tyumanem sa anenganeng mayu. Ya pigginawaān to-o na manga utaw asini tas na lupa, adti Tyumanem wala' ya ma-untung.

16 “Ya Uldin na pig-atag na Tyumanem kan Mosis aw ya manga pigsulat na manga propita, pigpa-edé' da menda' sa manga allaw ni Juan na Magbautismuway. Lekat dun ni allaw na pagdateng ni Juan, pigpa-edé' da adti manga utaw ya Madyaw na Ubat-ubat sa Kasakupan na Pigharian na Tyumanem. Aw madég ya migtibagseg na maka-akup dun.

17 Manang kenne' pa na awun ma-untung sa Uldin na pig-atag na Tyumanem. Molas pa malanas ya langit aw lupa' kay sa ma-uman ya pangkaytagbi' na kulis na pigpasulat dun ni Uldin.

18 “Kasiling uman na piglong dun ni Uldin sa mangugnanay: Kun awun eseg na ayawan nan ya kanan kaübayan, aw kun mangugnan sa eped na kaübayan, piglakadan da nan ya muna kaübayan nan. Aw ya eseg na mangugnan sa kaübayan na pig-ayawan da na eseg nan, miglakadenen uman sakanan.”

Ya pundinganan sa utaw na mayaman aw si Lazaró

19 Aw miglong pa uman si Jisus sa sambuk na pundinganan, law nan, “Awun utaw na mayaman na migkadékgadégi sa téla na linum aw téla na tapel ya batek na alag dakula' ya alaga’.* Aw

---

* **16:19** 16:19 Asini muna, ya tapel na batek, yan ya pigkadékgadégi na manga hari' aw manga eped na utaw na mangkalangkaw.

migpa-eyang sakanan kyuman sa mangkadyaw na kakan kada allaw.

²⁰ “Aw dun ni luwa' na suwangan na pamanag na balay nan pigpakulang dun ya sambuk na utaw na makalalat na pigngalan na si Lazaro.* Ya lawas nan nyatmu' na pegasa

²¹ aw kaliman nan galu kuman sa momu' na nyangkataktak lekat adti lamisa na mayaman. Aw gayed dyumulud adti kanan ya manga idu' aw pyan-ilasan nilan ya manga pegsa nan.

²² Na, sambuk na allaw nyatay si Lazaro, aw pya-agad sakanan na manga anghil adti tampilid ni Abraham. Ya utaw na mayaman nyatay uman aw piglebeng.

²³ Aw dun ni banwa na Kaludukan to-o sakanan migti-is, aw sa paglangad nan kyinita' nan ya kanan tyugbulan na si Abraham adti mawat aw dun ni tampilid nan si Lazaro.

²⁴ Yanagaw migtatawag ya mayaman, ‘We....kay Ma' na Abraham! Mallat kaw kanak. Sugu-a beg si Lazaro na tullak nan ya kanan tullu' adti tubig pada patagdu-an nan ya dila' ku. Kay to-o aku migti-is idi asuntu sa kapasu' na atulun!’

²⁵ Manang tyumubag si Abraham kanan, ‘Kay To', anenganenga pagaw, sa adtu pa kaw ni tas na lupa', madyaw ya kanmu pagpaketang, aw si Lazaro, malatay ya kanan pagpaketang. Manang adun, migleya sakanan idi, aw migti-is kaw sa kanmu.

²⁶ Aw dili' mabatug ya pigsekat mu, kay awun iyan ni tenga' tadun na gawang na to-o malalem

---

* **16:20** 16:20 Ya kakawasan na ngalan nan adti tingeg na Hibriyu: pigtabangan na Tyumanem.

na nyaka-elet kanaten. Aw pangkay singalan ya malim na madtu na lekat adi kanami, dili' nan mabatug ya pagkadtu, aw wala' uman ya lekat dun ni kamayu na makakadi.'

²⁷ Aw miglong pa uman ya mayaman, 'Nyanganayu' aku kanmu, kay Ma' na Abraham. Pakadtuwa si Lazaro adti balay na ama ku,

²⁸ kay awun pa lima ya inulug ku aw pa-edeen nan silan pada dili' silan makadalug kanak adi banwa idi na alag pagti-is.'

²⁹ Manang tyumubag si Abraham, 'Adtu la ni kanilan ya pigpansulat ni Moysis aw manga propita na Tyumanem. Ka-ilangan pakanyegan nilan aw dalugun nilan.'

³⁰ Aw miglong pa ya mayaman, 'Manang kay Ma' na Abraham, dili' silan mangintu-u, kantaw kun awun madtu na lekat adti nyangkamatay, yan ya magselsel silan.'

³¹ Manang miglong si Abraham kanan, 'Kun dili' silan mangintu-u sa pigpalna-u ni Moysis aw manga propita na Tyumanem, dili' silan uman mangintu-u pangkay kun awun pa sambuk na mataw lekat adti nyangkamatay na magpalna-u kanilan.' "

17

Ya piglong ni Jesus sa pagpakasala'

¹ Aw miglong si Jesus adti kanan manga umagakan, "Awun saba manga makapasungkul adti pag-imo' sa sala'. Manang to-o malatay ya datengan na utaw na maggagad sa eped nan adti pag-imo' sa sala'.

² Kun awun utaw na migpadalem na nyangintuu kanak aw kun buyuwun sakanan adti pag-pakasala', ya utaw na magbuyu madyaw pa baling kun tati-an ya liyeg nan na dakula' na gilingan na batu aw ulugun sakanan adti dagat.

³ Yanagaw magpaketadeng kamu! Kun awun inulug mu dun ni pagpangintu-u na makasala' kanmu, pagsagdaān sakanan. Aw kun magselsel, pasinsiyayi sakanan.

⁴ Aw kun makasala' adti kanmu pangkay sangallaw makapitu, aw makapitu uman liku' adti kanmu aw maglong sakanan, 'Migselsel da aku,' na, ka-ilangan pasinsiyaān mu sakanan."

Ya dakula' na pagpangintu-u

⁵ Pagkatigkas yan, miglong kanan ya manga apostolés, "Kay Pangulu, dugangi beg ya kanami pagpangintu-u!"

⁶ Aw tyumubag si Jisus kanilan, "Kun awun tengteng na pagpangintu-u mayu pangkay tagbi' kasiling na bini' na mustardo, mabatug mayu paglongun ya dakula' na kawuy yeiy, 'Na! Ka-akat kaw, aw ka-alin kaw adti dagat.' Aw kaāgadan saba na kawuy ya sugu' mu."

Ya imo-unun na sugu-anen

⁷ Aw miglong pa uman si Jisus adti kanilan, "Kun sambuk kamayu awun sugu-anen na migdaru aw kun beke' yan migtunggu' sa manga karniro, aw sa pag-uli' nan adti balay, enda', dili' kaw saba makapaglong kanan, 'Ingkud kaw aw kan kaw asini tampid ku?'

⁸ Dili' saba. Yan baling ya paglongun mu kanan, 'Maksay kaw kanak pag-imo' sa kakan. Pagkatigkas mu magsanggila' kanak, na, kan da kaw uman sa kanmu.' "

⁹ Aw dili' uman pasalamatan na amu ya suguanen nan kay ya sugu-anen olo' nan pigtuman ya pigsugu' kanan.

¹⁰ Aw maynan uman kamu. Pagkatigkas da mayu tumanen ya kadég na pigsugu' kamayu, maglong kamu, 'Olo' kami sugu-anen aw dili' umba' pasalamatan kay pig-imo' nami olo' ya kanami imo-unun.' "

Ya pagpaguli' ni Jisus sa sampulu' ya ibungun

¹¹ Talana ni Jisus migpasinan adti Jérusalim, nyagi sakanan dun ni eletanan na banwa na Samariya aw Galilya.

¹² Aw sa pagseled da nan adti sambuk na baranggay, syumungun kanan ya sampulu' ya ibungun, aw tyumeneng silan adti mawatawat

¹³ aw migtatawag silan, "Kay Jisus na Magpalnauway! Kallati beg kami."

¹⁴ Sa pagkita' ni Jisus kanilan, piglongan nan silan, "Kadtu kamu ni Témplo aw patanawan ya kamayu lawas adti manga magdadugsu-ay." Aw sa talana pa nilan migpasinan adti Jérusalim, pyangkalinisan da ya kanilan lawas.

¹⁵ Aw ya sambuk kanilan, sa pagkita' nan na kyaguli-an da sa ibung nan, lyumiku' sakanan adti kan Jisus na migdeyen sa Tyumanem sa mabagseg na tingeg.

16 Aw lyumuhud sakanan aw dyumukduk adti siki ni Jisus, aw to-o migpasalamat kanan. Na, ya utaw yeiy, Samariyanen sakanan.

17 Pagkatigkas yan, miglong si Jisus, “Enda', sampulu' kamu ya kyalinisan? Ayin da saba ya siyam?

18 Ananga' wala' liku' ya manga eped na un magdeyen sa Tyumanem, olo' baling utaw ini na beke' na tengteng Judiyu?”

19 Aw miglong si Jisus kanan, “Indeg kaw aw panaw da kaw. Ya kanmu pagpangintu-u, yan ya du-an na kyaguli-an kaw.”

Ya Paghari' na Tyumanem sa Kasakupan nan

20 Na, sambuk na allaw awun manga Parisiyo na nyusip kan Jisus, “Kinunu pagpalekat ya Paghari' na Tyumanem sa Kasakupan nan asini tas na lupa'?” Aw tyumubag si Jisus kanilan, “Sa pagpalekat na paghari' na Tyumanem wala' ya kita-en mayu na pangilala.

21 Yanagaw wala' ya makapaglong, ‘Tanawa! Ini la!’ Aw dili' uman makapaglong, ‘Awun da!’ Kay ya paghari' na Tyumanem awun da saba ni kamayu.”

22 Pagkatigkas yan, miglong si Jisus adti kanan manga umagakan, “Un saba dumateng ya manga allaw na kaliman mayu galu kumita' kanak na Ise' na Utaw pangkay kun olo' sangallaw, manang dili' da aku mayu kita-en.

23 Aw dengegen mayu ya ubat-ubat na manga utaw na maglong, ‘Tanawa! Ini la!’ Aw maglong ya sambuk, ‘Awun da sakanan!’ Manang dili'

kamu magka-agad-agad kanilan aw dili' da aku mayu pagpaninawun.

²⁴ Kay aku na Ise' na Utaw, dun ni kanak pagliku' kita-en saba na kadég, kasiling na kilat na magpaka-ilaw sa kadakula' na langit.

²⁵ Manang ka-ilangan ku una ka-agiyán ya madégn manga pagti-is aw keleán aku na manga utaw adun na manga allaw yeiy.

²⁶ "Aw kasiling na nya-imo' dun ni manga allaw ni Nuwi, maynan uman ya un ma-imo' dun ni allaw na pagliku' na Ise' na Utaw.

²⁷ Sa wala' pa dateng ya dakula' na lenep, migpadeleg ya manga utaw kyuman aw nyaninem, aw nyampangugnan, menda' sa allaw na syumeled si Nuwi adti arka. Aw dyumateng ya dakula' na lenep aw nyabus silan nyangkalemes.

²⁸ "Maynan uman ya nya-imo' dun ni manga allaw ni Lot. Ya manga utaw, gayed silan kyuman aw nyaninem aw nyampamalit aw nyampamali-gya', aw gayed silan nyampananem aw migpantulluk sa manga balay.

²⁹ Manang dun ni allaw na pagpakaluwa' ni Lot adti syudad na Sodoma, aw pigpa-ulanan na Tyumanem ya syudad na atulun aw asupri. Aw nyabus silan nyangkamatay.

³⁰ Aw maynan uman ya ma-imo' sa lumiku' ya Ise' na Utaw.

³¹ "Dun ni allaw yan, ya utaw na adti luwa' na balay, dili' da sakanan magliku' adti seled na un pa kumamang sa pangkay unu. Aw kun awun utaw na magtalabahu adti pawa' nan, dili' da sakanan mag-uli'.

32 Anenganenga mayu ya kyagamakan na kaubayan ni Lot.

33 Pangkay singalan ya gyuminawa sa pagkautawun nan asini tas na lupa', kalagakan baling sa ginawa nan. Manang kun singalan ya magtibul-luk dumalug kanak pangkay pa adti pagkamatay, yan ya un makatagtun sa ginawa na wala' ya katigkasan.

34 Paglongun ta kamu: Sa pagliku' ku, kun awun duwa ya utaw na nyakatulug adti tambi', ya sambuk kamangen aw ya sambuk ka-ayawan.

35 Aw maynan uman kun awun duwa ya kaubayan na miggiling, ya sambuk kamangen aw ya sambuk ka-ayawan.

36 [Aw kun awun duwa ya eseg na migtalabahu adti pawa', ya sambuk kamangen aw ya sambuk ka-ayawan.]

37 Aw nyusip kanan ya manga umagakan nan, law nilan, "Kay Magpalna-uway, ayin yeiy apit ka-imo'?" Aw tyumubag si Jisus kanilan magi sa pundinganan, "Kya-edé-an mayu na kun ayin ya lawas na nyatay da, adtu uman pagkatipunuk ya manga uwak."

18

Ya pundinganan sa balu aw mag-ukumay

1 Pagkatigkas yan, piglongan ni Jisus ya kanan manga umagakan sa pundinganan pada palnauwan silan na gayed manawagtawag adti Tyumanem aw dili' magkalumay ya ginawa nilan.

2 Yanagaw miglong si Jisus kanilan, "Adti sambuk na syudad awun mag-ukumay na wala' ya

pagkallek sa Tyumanem aw wala' uman ya pag-pamasa nan sa manga utaw.

³ Dun uman ni syudad yan awun sambuk na kaubayan na balu na gayed migliku-liku' adtiasdangan na mag-ukumay aw nyanginayu' kanan, law nan, 'Tabangi aku beg adti sambuk na migdik-lamu kanak aw pakadyawa ya pag-usay kanami.'

⁴ "Na, madugay pigpalipaslipasan na mag-ukumay ya pigsekat nan, manang sa kadugayan nyilab sakanan sa pagpanginayu' na balu, aw miglong adti anenganeng nan, 'Pangkay wala' ya pagkallek ku sa Tyumanem aw wala' ya pagpamasa ku sa manga utaw,

⁵ manang asuntu na gayed gyumelgel kanak ya balu ini, yanagaw pakadyawun da ku ya pag-usay kanilan, kay kun dili' ku imo-un yeiy, gayed pa aku nan liku-liku-an aw mabus baling ya kanak pasinsiya.' "

⁶ Aw miglong pa uman si Jisus adti kanilan, "Anenganenga mayu ya piglong na mag-ukumay yeiy. Pangkay wala' sakanan dalug sa pagkaliman na Tyumanem manang matulid ya kanan pag-ukum.

⁷ Aw dakula' pa saba dun ya tabang na Tyumanem adti manga utaw na pigtani la nan na nyanginayu' kanan allaw aw gabi. Aw dili' nan palipaslipasan ya manga pigsekat nilan.

⁸ Paglongun ta kamu, maksay nan saba silan tabangan. Manang aku na Ise' na Utaw sa pagliku' ku kagaya asini tas na lupa', unu, awun pa ka' kitaten ku na manga utaw na awun pagpangintu-u?"

Ya pundinganan sa Parisiyo aw mangangublaay sa buwis

9 Na, awun manga utaw na migpatastas kay adti kanilan anenganeng, wala' ya sala' nilan, manang pigna-na' nilan ya kanilan manga eped. Yanagaw pig-ubat-ubatan silan ni Jisus sa pundinganan,

10 law nan, “Awun duwa ya utaw na nyadtu ni Témplo na un manawagtawag adti Tyumanem. Ya sambuk Parisiyo aw ya sambuk mangungublaay sa buwis.

11 Nyindeg ya Parisiyo na sayda nan, aw maynnini ya kanan pagpanawagtawag: ‘Kay Tyumanem, to-o aku migpasalamat kanmu na dili’ aku kasiling na manga utaw na matilimbungay aw malatay ya bet aw maglakadenen, aw dili’ aku kasiling na utaw iyan na mangangublaay sa buwis.

12 Kada simana makadwa aku magpuwasa. Aw nyatag aku kanmu sa kasampulu' na kadakula' na pagkamangan ku.’

13 “Manang ya mangangublaay sa buwis, nyindeg adti mawatawat, aw wala' sakanan langad adti langit. Pigbug nan baling ya aba nan kay to-o sakanan migselsel aw nyanawagtawag, law nan, ‘We.... Tyumanem, kallati beg aku kay makasasala’ aku.’

14 “Paglongun ta kamu: Sa pag-uli' da na mangangublaay sa buwis, pigdawat sakanan na Tyumanem kasiling na wala' da ya sala', aw wala' nan dawata ya Parisiyo. Kay pangkay singalan ya magpatastas, padalemen saba, aw ya utaw na magpadalem, pakatasen sakanan.”

Si Jisus aw ya manga mangayse'

¹⁵ Na, sambuk na allaw, awun manga utaw na nyandala adti kan Jisus sa mangkayantek na mangayse' nilan na un nan silan pan-awidan pada atagan silan na manga kadyawan. Manang sa pagkita' na manga umagakan nan, pigsagda nilan baling ya manga utaw na nyandala sa manga mangayse' nilan.

¹⁶ Manang pigtawag ni Jisus ya manga mangayse', aw piglongan nan ya kanan manga umagakan, "Pakadiya kanak ya manga mangayse' aw ya-i mayu silan pagtageni! Kay ya manga utaw na dyumawat kanak kasiling na manga mangayse' ini, silan saba ya maka-akup adti Kasakupan na Pighari-an na Tyumanem.

¹⁷ Matinaw saba ya un ku paglongun kamayu: Pangkay singalan ya dili' malim dumawat kanak kasiling na pagdawat kanak na manga mangayse' ini, dili' saba silan makaseled adti Kasakupan na Pighari-an na Tyumanem."

Ya utaw na mayaman

¹⁸ Na, nyusip kan Jisus ya sambuk na malangkaw na manga Judiyu, "Kay Magpalnauway na to-o madyaw,unu ya ka-ilangan ku imo-un pada matagtun ku ya ginawa na wala' ya katigkasan?"

¹⁹ Aw tyumubag si Jisus kanan, "Ananga' aku mu ngalanan na madyaw? Wala' saba ya utaw na madyaw. Sambuk da olo' ya tengteng madyaw, aw yan ya Tyumanem.

²⁰ Na, kya-edé-an mu ya manga sugu' dun ni Uldin: Dili' kaw maglakadenen, aw dili' kaw magpatay sa edep na utaw, aw dili' kaw magpanakaw, aw dili' mu pagmatinawun ya galu' adti asdangan na mag-usayay, aw pagbasaán mu ya kanmu ama aw ina."

²¹ Aw tyumubag ya eseg, law nan, "Alag da ku yeiy pigdalug lekat pa na pagkatagbi' ku."

²² Aw sa pagdengeg ni Jisus sa tubag nan, miglong sakanan, "Dakman sambuk ya imo-un mu: Galina ya kadég na nyatagtun mu. Tigkas yan, atagan ya kuwalta adti manga utaw na wala' ya pagkamangan. Kun imo-un mu yeiy, dun da kaw pagluduk sa ka-unan adti tas na langit. Aw pagkatigkas yan, liku' kaw adi aw dalug kaw kanak."

²³ Manang sa pagdengeg nan sa piglong ni Jisus, migkalat ya ginawa nan kay to-o sakanan mayaman.

²⁴ Aw sa pagkita' ni Jisus na migkalat ya ginawa nan, miglong sakanan, "Malug saba sa utaw na mayaman ya pagpaka-akup adti Kasakupan na Pighari-an na Tyumanem.

²⁵ Molas pa ya pag-agí na ayep na kamilyo adti gawang na dagem kay sa pagpaka-akup na utaw na mayaman dun ni Kasakupan na Pighari-an na Tyumanem."

²⁶ Aw ya manga utaw na nyakadengeg sa piglong ni Jisus, nyusip silan kanan, "Na, kun maynan, singalan ka' ya paluwa-en na Tyumanem?"

²⁷ Aw tyumubag si Jisus, "Ya dili' mabatug na utaw mabatug saba na Tyumanem."

²⁸ Aw miglong si Pédro kanan, "Inunuwa ya

kanami ini! Nyabus da nami pig-ayawan ya kadég na nyatagtun nami pada magad kanmu.”

²⁹ Aw tyumubag si Jisus kanilan, “Matinaw ya un ku paglongun kamayu: Pangkay singalan ya mag-ayaw sa balay nan, aw sa kaübayan nan, aw kaylug nan aw mangkatikadeng nan aw mangayse' nan, asuntu sa Kasakupan na Pighari-an na Tyumanem,

³⁰ na, makadawat ya utaw yan asini tas na lupa' sa to-o pa madég kay sa idtu na pig-ayawan nan. Aw adti kamoliyan kagaya na allaw matagtun nan uman ya ginawa na wala' ya katigksan.”

*Ya katlu na pagpa-edé' ni Jisus sa pagkamatay
nan aw pagkataw nan*

³¹ Pagkatigkas yan, pigtani ni Jisus ya sampulu' tag duwa ya umagakan nan, aw law nan kanilan, “Pada ka-edé-an mayu, migpasinan da kitadun adti Jérusalim aw adtu la katuman ya kadakula' na pigsulat na manga propita sa ma-imo' kanak na Ise' na Utaw.

³² Kay tumbay aku adti manga Héntil, aw odoy-odoyun aku nilan aw eleb-eleban,

³³ aw badasan labeten, aw tigkas yan, patayen aku nilan. Manang pagdateng da na katlu na allaw, mataw aku lekat adti pagkamatay.”

³⁴ Manang wala' na manga umagakan nan kalabeti ya kakawasan na piglong nan. Kay pigtagu' pa adti kanilan ya kakawasan.

Ya pagpaguli' ni Jisus sa utaw na buta

³⁵ Na, sa malapit da si Jisus adti syudad na Jériko, awun eseg na buta na nyingkud dun ni kilid na dalan aw gayed migsekat sa kuwalta.

³⁶ Aw sa pagdengeg nan sa madég na manga utaw na lyumabay dun, nyusip sakanan, “Unu yangadi?”

³⁷ Aw miglong ya manga utaw kanan, “Lyumabay si Jisus na taga Nazarit!”

³⁸ Yanagaw to-o sakanan migtatawag, “We... Jisus na buwadbuwad ni Dabid, kallati beg aku!”*

³⁹ Aw pigsagda sakanan na manga utaw na nyaka-una kan Jisus, law nilan, “Katinep kaw!” Manang to-o pa nan baling pigpakadakula' ya kanan tingeg, “We... Buwadbuwad ni Dabid, kallati beg aku!”

⁴⁰ Yanagaw tyumeneng si Jisus, aw syumugu' na pa-agad ya eseg na buta adti kanan. Aw sa malapit da sakanan, nyusip kanan si Jisus,

⁴¹ “Unu ya kaliman mu na imo-un ku kanmu?” Aw tyumubag ya eseg yan, “Kay Sir, kaliman ku beg na kumita salut.”

⁴² Aw miglong pa si Jisus kanan, “Kumita' da kaw. Asuntu sa pagpangintu-u mu kanak, kyaguli-an da kaw.”

⁴³ Aw dayaw sakanan kyumita' aw dyumalug kan Jisus na to-o migdeyen sa Tyumanem. Aw sa pagkita' na manga utaw sa nya-imo' yeiy, pigdeyen nilan uman ya Tyumanem.

19

Si Jisus aw si Sakiyo

¹ Na, syumeled da si Jisus adti syudad na Jériko.

---

* ^{18:38} 18:38 Maynan ya piglong na utaw na buta, kay pyangintu-uwan nan na si Jisus ya Misiyas na pigpadala na Tyumanem na nyaútaw lekat adti buwadbuwad ni Dabid.

² Dun ni banwa yan awun sambuk na eseg na pigngalanan na si Zakiyo. Sambuk sakanan na mangkatas na manga mangungublaay sa buwis, aw mayaman sakanan.

³ Aw kaliman ni Zakiyo na kumita' kan Jisus. Manang dili' nan mabatug kay magkagpa' sakanan aw madég ya manga utaw na nyakuna kanan.

⁴ Yanagaw dyumalagan si Sakiyo adti ma-una aw nyanik adti kawuy na sikamoro pada kita-en nan si Jisus kay dun sakanan agi.

⁵ Aw sa pag-agì la ni Jisus dun, lyumangad sakanan aw miglong, "Kay Zakiyo, kaksay kaw panog! Kay adun na allaw yeiy ka-ilangan na madtu aku ni balay mu."

⁶ Yanagaw maksay nyanog si Zakiyo aw migleya sakanan dyumawat kan Jisus adti balay nan.

⁷ Aw ya kadég na kyumita' kanan migpanggu-mudgumud silan na miglong, "Ananga' si Jisus lumaba' adti balay na utaw na makasasala'?"

⁸ Manang nyindeg si Zakiyo aw miglong, "Kay Magpalna-uway, atag ku adun adti manga utaw na makalalat ya katenga' na nyatagtun ku. Aw kun awun kyalimbungan ku na pangkay singalan, uli' ku kanan na upat ka pilu'."

⁹ Sa pagdengeg ni Jisus seiy, miglong sakanan, "Adun na allaw yeiy, ikaw aw ya ka-epedanan mu asini balay pigpaluwa' da kamu lekat adti pa-emel-emel na Tyumanem. Kay nyangintu-u la kaw, kasiling ni Abraham na kanaten tyugbulan.

¹⁰ Aw yan saba ya pigkadi na Ise' na Utaw asini tas na lupa' pada paliku-un ya manga nyaka-suway."

Ya pundinganan sa tulu ya sugu-anen

¹¹ Aw sa kenne' pa na manga utaw migpakanyeg sa piglong ni Jisus, mig-ubat-ubat sakanaan sa sambuk na pundinganan, kay malapit da sakanaan adti Jérusalim aw iman na manga utaw aw agpet da magpalekat ya Paghari' na Tyumanem sa Kasakupan nan.

¹² Yanagaw miglong si Jisus adti kanilan, “Na, awun dengganen na utaw adti sambuk na banwa. Aw nyanaw sakanaan adti mawat na banwa pada dumawat sa katundanan sa pagkahari' dun ni kanan kasakupan, aw tigkas yan, muli' uman sakanaan.

¹³ Manang sa wala' pa sakanaan indeg, pigpatawag nan ya sampulu' ya sugu-anen nan, aw pigtaliguwan nan ya tagsambuksambuk kanilan sa kuwalta. Aw piglongan nan silan, ‘Balikwata mayu ya kuwalta ku ini taman na pag-uli' ku.’

¹⁴ “Manang pigkalatan sakanaan baling na ginawa na manga utaw dun ni kanilan banwa. Yanagaw, sa pagpanaw da nan, awun manga utaw na pigsugu' nilan adti un nan kadtuwan na maglong, ‘Dili' kami malim na maghari ya utaw yeiy kanami.’

¹⁵ Pangkay maynan ya piglong nilan manang kenne' sakanaan ya pig-imo' hari'. Aw sa pag-uli' nan da nan, pigpatawag nan ya tagsambuksambuk na sugu-anen na pigtaliguwan nan sa kuwalta pada ka-edé-an nan kun pila ya nyabalikwat nilan.

¹⁶ Ya nyaka-una dyumateng, miglong sakanaan, ‘Kay Sir, ya kuwalta na pigtaligu mu kanak, nyakinansya aku sa sampulu'.'

¹⁷ Aw miglong kanan ya hari', 'Madyaw to-o ya pig-imo' mu! Madyaw kaw saba na sugu-anen. Na, asuntu na kasaligan kaw sa tagbi', atagan ta kaw sa pagdumala sa sampulu' ya syudad.'

¹⁸ Pagkatigkas yan, dyumateng uman ya kadwa na sugu-anen aw miglong, 'Kay Sir, ya kuwalta na pigtaligu mu kanak, nyakaginansya aku uman sa lima.'

¹⁹ Aw miglong kanan ya hari', 'Madyaw yan! Atag ku kanmu ya pagdumala sa lima ya syudad.'

²⁰ Pagkatigkas yan, dyumateng uman ya sambuk na sugu-anen aw miglong, 'Kay Sir, ini la ya kuwalta mu. Dayaw ku pigputus na panyu' aw pigtagu' ku pada dili' malagak,

²¹ ²¹ kay nyallek aku kanmu asuntu na maksay kaw magkadaman. Magpangamang kaw sa wala' mu talabahuwi aw pag-aniyen mu ya kana eped na beke' mu ya migtanem.'

²² Aw tyumubag ya hari', 'Wala' ya katukanan na pagkasugu-anen mu! Ya kanmu tingeg, yan uman ya gamiten ku sa pag-ukum kanmu. Kya-edea-an mu na maksay aku magkadaman aw magpangamang sa wala' ku talabahuwi aw pag-aniyen ku ya kana eped na beke' ku ya migtanem.

²³ Ananga' wala mu baling betangan adti bangku ya kanak kuwalta pada awun ginansya?"

²⁴ Pagkatigkas yan, miglong ya hari' adti manga eped na sugu-anen nan, 'Kamanga mayu ya kuwalta adti kanan aw atagan adti sugu-anen na nyakaginansya sa sampulu'.'

²⁵ Manang miglong silan, 'Kay Sir, awun da saba ginansiya nan na sampulu'.'

²⁶ Tyumubag kanilan ya hari', 'Paglongun ta

kamu: Ya utaw na migpakadyaw sa pigtaligu kanan, taliguwan pa uman sakanan sa madégo. Manang ya utaw na wala' nan pakadyawa ya pigtaligu kanan, pangkay ya tagbi' na pigtaligu kanan, kamangen pa lekat adti kanan.

²⁷ Aw adti manga po-on ku asini kanak kasakupan na dili' malim na maghari' aku kanilan, pagadan mayu silan adi aw pamataya asini asdangan ku.' "

Ya pagdateng ni Jisus adti Jérusalim

²⁸ Pagkatigkas ni Jisus maglong sa pundinganan yeiy, nyindeg sakanan aw migpadeleg sa panaw nan pasinan adti Jérusalim.

²⁹ Na, sa malapit da silan adti manga baranggay na Bétpagi aw Bétaniya dun ni kilid na Buntud na Manga Olibo, pigsugu' nan ya duwa ya umagakan na muna silan,

³⁰ law nan, "Kadtu kamu dun ni baranggay adti dipag. Aw sa pagseled mayu dun, kita-en mayu ya sambuk na nati na asnu na wala' pa kasakayi na utaw. Ubada mayu ya eket nan aw guyuda mayu adi.

³¹ Pagaw awun musip kamayu, 'Ananga' mayu ubadan ya nati yeiy?' Paglonga mayu sakanan, 'Ya Magpalna-uway ka-ilangan nan ya nati ini.' "

³² Yanagaw nyanaw ya duwa aw kyinita' nilan ya nati na asnu kasiling na piglong ni Jisus.

³³ Sa talana nilan pig-ubad ya eket, nyusip kani- lan ya manga tagtun sa asnu, "Ananga' mayu yan ubadan?"

³⁴ Aw tyumubag silan, "Awun katukanan na Magpalna-uway nami."

35 Aw pigguyud nilan ya nati adti kan Jisus aw pig-apidan nilan aw pigpasakay nilan si Jisus.

36 Sa pagpasinan da nan adti Jérusalim, migpansiladlad ya manga utaw dun ni dalan sa kadékgadég na yan ya palangad pagpamasa nilan kan Jisus

37 Aw sa pagtubang ni Jisus dun ni Buntud na Manga Olibo na malapit da adti Jérusalim, to-o madég ya manga utaw na dyumalug kanan, aw migpansideyen silan sa Tyumanem sa dakula' na tingeg asuntu sa manga milagru na pigpan-imo' nan na kyinita' nilan.

38 Miglong silan, “Ini la ya Hari' na Pigpadala na Tyumanem dun ni kanan ngalan aw umba' sakanan deyen! Awun kalinaw adti tas na langit, aw deyen ya Tyumanem!”

39 Na, dun ni kadég na manga utaw, awun manga Parisiyo na miglong kan Jisus, “Kay Magpalna-uway, patinepa ya kanmu manga umagakan.”

40 Manang tyumubag si Jisus kanilan, “Pag-longun ta kamu: Kun matinep ya manga utaw, batu baling ya magdeyen kanak.”

Ya pagsugaw ni Jisus asuntu sa manga utaw dun ni Jérusalim

41 Sa malapit da si Jisus adti Jérusalim aw sa pagkita' da nan sa syudad, migsugaw sakanan asuntu sa manga utaw na nyeya' dun,

42 aw law nan, “Kaliman ku galu na ka-edean mayu adun na allaw yeiy ya un maka-atag kamayu sa kalinaw. Manang adun, nyatagu' yeiy baling adti kamayu.

43 Un saba dumateng ya manga allaw na palibedan na manga po-on mayu ya syudad aw magimo' silan sa inalad pada dili' kamu maka-ag i aw dili' kamu uman makapalaguy.

44 Agba-en nilan ya kadakula' na syudad menda' na wala' da ya manga batu na pigilantulantu pangkay sambuk. Ka-ampugan kamu aw pangkatabunan dala ya mangayse' mayu. Alag yeiy ma-imo' asuntu na pigpalipaslipasan mayu ya pagkadi na Tyumanem na un magpaluwa' kamayu."

*Ya pag-alilin ni Jisus sa manga mamaligya-ay
adti Témplo*

45 Pagdateng da ni Jisus adti Jérusalim, syumeled sakanan adti pamanag na Témplo aw pigpalekat nan ya pag-alilin sa manga utaw na nyampamaligya' dun.

46 Aw piglongan nan silan, "Yeiy ya pigpasulat na Tyumanem asini muna, 'Ya kanak balay pagtawagen na panawagtawaganan.' * Manang pig-im o' mayu baling tagu-anan na manga mangkatakaw."*

47 Aw kada allaw migpalna-u si Jisus adti Témplo. Manang ya manga mangkatas na magdadugsu-ay, aw manga magpalna-uway sa Uldin, aw ya manga mangkalangkaw na manga Judiyu, byantakan nilan si Jisus na patayen.

48 Manang wala' silan pakaselat pagpatay kanan kay madég to-o ya manga utaw na migpakanyeg sa palna-u nan.

---

* **19:46** 19:46a Mabasa adti Isayas 56:7. * **19:46** 19:46b Lekat adti Jérémyas 7:11 ya piglong ni Jisus.

20

Ya usip kun ayin lekat ya katundanan ni Jisus

¹ Na, sambuk na allaw, migpalna-u si Jisus adti manga utaw dun ni pamanag na Témplo aw migpa-edé' sa Madyaw na Ubat-ubat. Aw dyumu-lud kanan ya manga mangkatas na magdadugsuay, aw ya manga magpalna-uway sa Uldin, aw manga magdadumalaāy sa manga Judiyu.

² Aw nyusip silan kanan, “Ubatan kanami: Unu ya katundanan mu na du-an pig-alilinan mu ya manga utaw asini Témplo? Aw singalan ka' ya nyatag kanmu sa katundanan na imo-un mu ya maynan?”

³ Aw miglong si Jisus kanilan, “Usipen ta kamu uman. Ubatan mayu kanak kun

⁴ ayin lekat ya katundanan ni Juan sa pagbautismu nan sa manga utaw? Unu, lekat adti Tyumanem aw olo' lekat adti utaw?”

⁵ Aw mig-usip-usipay silan, “Unu ya un tadun tubag kanan? Kun tubagen tadun na ‘lekat adti Tyumanem,’ maglong sakanañ kanaten, ‘Ananga’ wala’ kamu pangintu-u kanan?”

⁶ Manang kun tubagen tadun uman ‘lekat adti utaw,’ na, pamintuwun kitadun baling na manga utaw na batu, kay pyangintu-uwan nilan na si Juan propita sakanañ na Tyumanem.”

⁷ Yanagaw tyumubag silan kan Jisus, “Enday, Wala’ nami ka-edé-i.”

⁸ Aw miglong si Jisus kanilan, “Dili’ ta kamu uman ubatan kun singalan ya nyatag kanak sa katundanan na ma-imo’ ku ya maynan.”

Ya pundinganan sa malat na manga sa-up sa parasán

⁹ Aw migpalekat si Jisus mig-ubat-ubat sa pundinganan adti manga utaw, “Awun sambuk na eseg na migpatanem sa madég na balagen na paras adti lupa' nan, aw pigpasa-up nan ya parasan aw nyadtu sakanan adti sambuk na banwa aw nyeya' pa dun na madugay.

¹⁰ Pagdateng na allaw na migpa-ipu' da sa bunga na paras, pigsugu' na tagtun ya sambuk na kanan sugu-anen adti manga pigpasa-up nan sa parasan kay kaliman nan kamangen ya kanan bagi'. Manang pagdateng na sugu-anen nan dun, byadasan nilan pyanumbag, aw pigpa-uli' nilan na wala' ya dyala.

¹¹ Aw migsugu' da uman ya tagtun sa sambuk na sugu-anen nan. Manang byadasan nilan pyanumbag aw pigmulamula. Aw pigpa-uli' nilan na wala' ya dyala.

¹² Tigkas yan, pigsugu' nan uman ya katlu na sugu-anen nan, manang pigpali-an nilan baling aw pig-alilinan.

¹³ Pagkatigkas yan, miglong ya tagtun sa parasan, ‘Unu la ya un ku imo-un? Na, sugu-un ku baling ya kanak ise' na eseg na to-o ku pigginawaān pagaw yeiy ya basāān nilan.’

¹⁴ Manang sa pagkita' na manga sa-up kanan, migbalawbalaw silan na maglong, ‘Ini la ya ise' na tagtun! Na! Naten sakanan patayen pada matagtun da tadun ya parasan na un ayawan kanan.’

¹⁵ Aw pigdala nilan sakanan adti luwa' na parasan aw pigpatay nilan. Aw nyusip si Jisus

sa manga utaw, “Na, unu ya imo-un na tagtun sa parasan sa manga utaw na pigpasa-up nan?

¹⁶ Kadtuwan nan saba silan aw alag nan pamatayen! Aw pasa-up nan ya parasan adti eped na manga utaw.” Pagkatigkas ni Jisus maglong sa pundinganan yeiy, miglong ya manga utaw na migpakanyeg, “Dili’ yan tumbay na Tyumanem!”

¹⁷ Manang nyinunu si Jisus kanilan aw nyusip, “Kun maynan, unu saba ya kakawasan na pigpasulat na Tyumanem: ‘Ya dakula’ na batu na iman na manga panday aw wala’ ya guna, yan baling ya batu na sumalem na nya-imo’ tullukanan sa balay.”*

¹⁸ Ya utaw na pagsungkul adti batu yan aw pakadakdak, madugdug sakanan. Aw ya pangkay singalan na kolugan na batu yan, madupuk saba.”

Ya pagbayad sa buwis adti kan César

¹⁹ Pagdengeg na manga magpalna-uway sa Uldin aw manga mangkatas na magdadugsuay sa pundinganan ni Jisus, kaliman nilan galu dakepen si Jisus, kay kya-edé-an nilan na silan ya pigpalabet dun ni pundinganan nan. Manang nyallek silan sa manga utaw dun.

²⁰ Yanagaw gayed nilan pigbantayan si Jisus aw migsugu’ silan sa manga utaw na un manilib na sallong kunu madyaw ya tud nilan. Manang yan ya tengteng tud nilan na kalitagan si Jisus dun ni

---

* ^{20:17} 20:17 Mabasa uman adti Salmo 118:22-23. Asini pundinganan, si Jisus ya dakula’ na batu na pigkeleān na manga mangkatas na Judiyu, kay dili’ silan malim mangintu-u na si Jisus yan ya Kristu.

tubag nan, pada awun kalimanda nilan kanan aw tumbay adti gubirnador.

21 Aw nyusip ya manga nyanilib kan Jisus, “Kay Magpalna-uway, kya-edé-an nami na ya kadég na piglong aw pigpalna-u mu alag matinaw aw wala' ya pigkibang mu. Aw gayed mu pigpalna-u ya tengteng pagkaliman na Tyumanem.

22 Yanagaw ubatan kanami kun pigtumbay adti Uldin tadun na manga Judiyu ya pagbayad sa buwis adti kan César aw ya dili’?”

23 Manang kya-edé-an ni Jisus ya kapandayan nilan, aw piglongan nan silan,

24 “Pakitaán kanak ya kuwalta. Kan yeiy gya ya ini? Aw kan yeiy uman ngalan ya nyakasulat asini?” Tyumubag silan, “Kan César.”*

25 Aw miglong si Jisus kanilan, “Na, atagan mayu adti kan César ya umba' kan César aw atagan adti Tyumanem ya umba' sa Tyumanem.”

26 Yanagaw wala' nilan kabatug kalitagi si Jisus dun ni tubag nan. Manang nya-enneng-enneng silan baling sa tubag nan aw nyatinep da silan.

Ya usip na manga Sadusiyo sa pagkataw na manga utaw

27 Na, awun dyumulud kan Jisus na manga Sadusiyo. Ya manga utaw yeiy wala' silan

* **20:24** 20:24 Ya kaliman na manga Parisiyo na awun puliba nilan sa pagpatay kan Jisus. Yanagaw, kun tumubag si Jisus na dili' matag adti kan César, maglimanda silan adti gubirnu na taga Roma. Manang kun tumubag si Jisus na atag kan César ya umba' kan César, uman da silan maglong na pigpalna-u ni Jisus na simbaén si César. Kay pigsulat dun ni kuwalta na si César ya sambuk na tyumanem na manga taga Roma.

pangintu-u na awun pagkataw na manga utaw lekat adti pagkamatay.

²⁸ Yanagaw nyusip silan kanan, "Kay Magpalnauway, pigsulat kanaten ni Moysis ya sugu' yeiy adti Uldin tadun: 'Kun awun eseg na nyatay, aw kun wala' silan ya kaubayan nan paka-ise', kailangan pangugnanen na inulug na eseg ya nyabalu pada ya mangayse' nilan ma-imo' da buwad-buwad na inulug nan na nyatay da.'*

²⁹ Na, awun pitu ya mangkaylug na eseg. Ya magulang sa kadég nilan nyangugnan sa kaubayan, manang nyatay ya eseg yan na wala' silan paka-ise'.

³⁰ Yanagaw ya balu pigpangugnan na mangud nilan, aw nyatay da uman ya eseg yan na wala' silan paka-ise'.

³¹ Aw maynan uman ya nya-imo' adti katlu taman adti kapitu, alag silan nyatay na wala' paka-ise'.

³² Pagkatigkas yan, nyatay da uman ya kaubayan.

³³ Na, kun dumateng ya allaw na panmatawun ya manga utaw lekat adti nyangkamatay, singalan ya tengteng eseg na kaubayan yan? Kay awun pitu ya eseg na nyangugnan kanan."

³⁴ Aw tyumubag si Jisus kanilan, "Adun na manga allaw yeiy, nyampangugnan ya manga utaw asini tas na lupa'.

³⁵ Manang kagaya moli na allaw, dun ni kasakupan na Tyumanem, ya manga utaw na pan-

---

* ^{20:28} 20:28 Mabasa ya sugu' yeiy adti Déutéronomiyo 25:5.

matawun lekat adti nyangkamatay, dili' da silan mangugnan.

36 Aw dili' da silan matay, kasiling na manga anghil. Silan saba ya mangayse' na Tyumanem na pigmataw da.

37 Pangkay ya pigsulat ni Moysis sa pagtawag kanan na Tyumanem lekat adti tagbi' na kawuy na lyumaga, dun nan bangala na mataw uman salut ya manga utaw. Miglong ya Tyumanem kan Moysis, ‘Aku ya Tyumanem ni Abraham aw ya Tyumanem ni Isa-ak aw ya Tyumanem ni Jakub.’

38 Yan ya kakawasan nan, pangkay nyatay da silan manang adti asdangan na Tyumanem kenne' na utaw pa silan aw gayed nilan pigsimba ya Tyumanem.”

39 Aw awun manga magpalna-uway sa Uldin na miglong, “Kay Magpalna-uway, madyaw saba ya tubag mu.”

40 Aw wala' da silan paka-eles pag-usip kanan.

Ya usip kun singalan ya Kristu

41 Pagkatigkas yan, miglong si Jisus kanilan, “Ananga' silan gayed maglong na ya Kristu, yan ya buwadbuwad ni Dabid?

42 Si Dabid saba ya migsulat asini muna dun ni libru na Manga Salmo, law nan:

‘Miglong ya Tyumanem adti kanaken Pangulu:

“Ingkud kaw apit adi kalintu ku

43 menda' na mabus ku degen ya manga po-on mu aw alag ku silan betang adti salad na manga siki mu.”,*

---

* **20:43** 20:43 Mabasa adti Salmo 110:1.

⁴⁴ Na, dun da si Dabid paglong na ya Kristu yan ya kanan Pangulu. Yanagaw kun pigtawag ni Dabid ya Misiyas na ‘Pangulu’, pig-unu na Misiyas ya pagka-imo’ buwadbuwad ni Dabid?”

Ya pagpakatanaw sa bet na manga magpalnauway sa Uldin

⁴⁵ Aw sa talana pa migpakanyeg kanan ya madég na utaw, miglong si Jisus adti kanan manga umagakan,

⁴⁶ “Magpaketadeng kamu sa manga magpalnauway sa Uldin. Magkalim silan magsut sa malawig na sa-ul. Aw magleya silan kun pagbasaān silan adti palingki. Aw dun uman ni manga sinagoga aw manga dakula' na pista, pagkaliman nilan ya mag-ingkud adti pag-ingkudan na manga utaw na dengganen.

⁴⁷ Madugay silan magpanawagtawag pada kita-en na manga utaw, manang pig-agaw baling nilan ya ka-unan na manga balu. Ya manga utaw yeiy, to-o mabegat ya pa-emel-emel na Tyumanem kanilan.”

21

Ya pag-atag na balu adti Tyumanem

¹ Na, dun ni Témplo, talana ni Jisus migtandaw, kyinita' nan ya manga mayaman na mig-ulug sa kuwalta nilan adti uluganan.

² Aw kyinita' nan uman ya sambuk na kāubayan na balu na wala' ya pagkamangan na mig-ulug sa duwa ya sinsilyo.

³ Aw miglong si Jisus, “Matinaw saba ya un ku paglongun kamayu: Ya balu iyan pangkay

wala' ya pagkamngan nan, manang dakula' pa ya kanan pig-atag kay sa kadég na utaw na nyatag sa kuwalta nilan.

⁴ Kay ya pig-atag nilan, sobla la olo' na kuwalta nilan, manang ya kaübayan yeiy, pig-ubus nan pig-atag ya kadakula' na nyatagtun nan."

Ya pagpa-edé' ni Jisus na un kalaten ya Témple

⁵ Na, awun manga utaw na migbalawbalaw sa kanenggeya na Témple kay pigpakanenggeyáan na manga batu aw eped pa na pig-atag na manga utaw adti Témple. Yanagaw miglong si Jisus,

⁶ "Ya kadég yeiy na kyinita' mayu adun, dumateng ya allaw na mabus magkalat. Pangkay ya manga mangkabakla' na batu na pig-ilantulantu, ya kadég yeiy alag saba mangkagettan."

Ya manga pangilala aw kalugan na un dumateng

⁷ Aw pig-usip nilan si Jisus, "Kay Magpalnauway, kinunu katuman ya kadég na piglong mu kakayna? Unu ya pangilala na agpet da ma-imo' ya kadég yan?"

⁸ Aw miglong si Jisus, "Magpaketadeng kamu pagaw pasuwayen kamu, kay awun madég na un dumateng na dumala sa kanak ngalan aw maglong silan, 'Aku saba ya Kristu,' aw maglong silan uman, 'Dyumateng da ya allaw!' Manang dili' kamu magka-agad-agad kanilan.

⁹ Aw kun makadengeg kamu na awun manga dakula' na tanam aw pag-atu na manga utaw sa gubirnu, dili' kamu magkallek. Kay ya kadég yeiy ka-ilangan una ma-imo', manang beke' pa nan ya katigkasan."

10 Aw tigkas yan, miglong pa si Jisus kanilan, “Ya sambuk na nasud manubbuk sa eped na nasud, aw ya sambuk na kasakupan tumanam sa eped na kasakupan.

11 Awun dakula' to-o na manga linug aw getem adti madég na banwa, aw awun uman manga magkedel na magkalintapun na makamatay. Aw lekat adti langit, awun kita-en na manga kallekanan aw manga eped pa uman na pangilala.

12 “Manang sa dili' pa dumateng ya kadakula' yeiy, dakepen kamu aw pamulayaman, aw pa-agad adti sinagoga pada limanda kamu nilan aw kalabusuwun. Aw pa-agad kamu nilan uman adti asdangan na manga hari' aw manga gubirnador. Ya kadég yeiy imo-un nilan kamayu asuntu sa pagpangintu-u mayu kanak.

13 Aw dun da kamu pakaselat pagpa-edé' kanilan sa Madyaw na Ubat-ubat kanak.

14 Sa dili' pa yeiy ma-imo', dili' magkakamang ya kamayu ginawa sa un mayu tubag kanilan,

15 kay aku saba ya mag-atag kamayu sa kataadeng sa un mayu paglongun. Pangkay ya manga po-on mayu dili' nilan mabatug tubagen.

16 Aw dun uman ni allaw yan, pangkay ya manga mangkatikadeng mayu, aw manga kay-lug aw kadégan mayu aw ubaybay mayu, lubidan kamu nilan adti kamayu manga po-on. Aw patayen nilan ya eped kamayu.

17 Asuntu sa pagdalug mayu kanak, dumutan kamu na madég na manga utaw.

18 Manang dili' kamu magkallek kay tamengan kamu na Tyumanem aw pangkay ya sambuk na

lugay mayu dili' malagak.

¹⁹ Kun magpadeleg kamu sa pagpangintu-u kanak, matagtun mayu ya ginawa na wala' ya katigkasan.

Ya pagpa-edé' ni Jisus na kalaten ya Jérusalim

²⁰ "Manang kun kita-en mayu ya syudad na Jérusalim na pyalibedan da na to-o madég na manga sundalu, na, ka-edé-an mayu na malapit da kalaten ya syudad.

²¹ Yanagaw, kamu na awun ni Judiya, maksay kamu palaguy adti manga buntud, aw kamu na asini ni syudad, maksay kamu luwa', aw ya kadég mayu adti manga pawa', dili' da kamu magseled adti Jérusalim.

²² Kay yeiy ya manga allaw na pa-emel-emelen na Tyumanem ya Jérusalim pada matuman ya pigpasulat nan asini muna.

²³ Makalalat ya manga kāubayan na mabdes aw ya manga kalmukan dun ni manga allaw yan. Kay dumateng ya madég na kalugan asini tas na lupa', aw to-o malatay ya kagamakan na manga utaw yeiy asuntu sa kadaman na Tyumanem.

²⁴ Aw madég ya pamatayen magi sa kampilan, aw ya manga eped allangen adti madég na manga nasud. Aw ya syudad na Jérusalim, agawun na manga Héntil aw eya-an nilan taman na malingeb da ya piglong na Tyumanem."

Ya pagliku' ni Jisus

²⁵ "Aw awun manga pangilala na kita-en dun ni sega aw bulan aw manga bitun. Aw ya manga

utaw asini tas na lupa' to-o magkakamang ya ginawa nilan, aw mallek silan sa mangkabakla' na manga baled adti dagat.

²⁶ Magpanteneb ya manga utaw sa kakallekan nilan sa un dumateng adti kadakula' na banwa. Kay ya manga bitun aw kadég na pagkita-en na adti langit alag magkatangkeg aw dili' da silan magi dun ni dadan na agiyanan nilan.

²⁷ Aw dun da nilan kita-a ni labun ya Ise' na Utaw na lumiku' na ka-agadan na dakula' na kalalamdag aw katulus na pagka Tyumanem nan.

²⁸ Na, kun magpalekat da ya kadég yeiy, pakabagsega ya kamayu ginawa aw langad kamu adti langit kay malapit da ya pagpaluwa' kamayu."

Ya pundinganan sa kawuy na igira

²⁹ Aw miglong si Jisus kanilan sa pundinganan: "Tanawa mayu ya kawuy na igira aw ya kadég uman na manga kawuy.

³⁰ Kun kita-en mayu na manalingsing aw dumawun da, ka-edé-an mayu na agpet da ya manga bulan na to-o mapasu'.

³¹ Aw maynan uman, kun kita-en mayu ya kadég na piglong ku kamayu, ka-edé-an mayu na malapit da ya Paghari' na Tyumanem sa Kasakupan nan.

³² Matinaw ya un ku paglongun kamayu: Ya manga utaw asini tas na lupa' adun na allaw yeiy, dili' pa silan mabus mangkamatay menda' na magpalekat da ya kadég na piglong ku.

³³ Pangkay kun ma-uman ya langit aw ya kadakula' na banwa manang ya manga tingeg na piglong ku dili' saba ma-uman.

Ya pagtagilan sa un dumateng

³⁴ Migpadeleg si Jisus miglong, “Magpakatadeng kamu na dili' mayu kaāgadan ya pagka-utawun mayu adti pagpa-eyang dun ni pagpamista aw pag-inem menda' na mangkalangulangu kamu aw sa pagkaypeng sa kamayu pag-eya'. Kay pagaw kabigla-an kamu

³⁵ kasiling na iyalias na kyalitagan. Kay ya kadég na utaw na mig-eya' asini tas na lupa' kabigla-an saba silan dun ni manga allaw yan.

³⁶ Yanagaw gayed kamu pagtagilan sa kamayu pagka-utawun aw gayed kamu uman panawagtawag adti Tyumanem pada dili' kamu kaliputan na manga kalugan yeiy na un dumateng, aw mabatug mayu ya mindeg adti asdangan na Ise' na Utaw na wala' ya kamulamula.”

³⁷ Kada allaw migpalna-u si Jisus adti pamanag na Témplo, manang pagkagabi, magluwa' sakanan aw adtu maglagdeng ni Buntud na Manga Olibo.

³⁸ Aw sa to-o pa maselem, madég ya utaw na migkatipun adti Témplo na un magpakanyeg sa palna-u nan.

22

Ya palpa sa pagpatay kan Jisus

¹ Na, agpet da ya allaw na Pista na Pan na Wala' Patulina na pigtawag uman na Pista na Paglabay na Anghil na Tyumanem.

² Aw ya manga mangkatas na magdadugsu-ay aw manga magpalna-uway sa Uldin na manga Judiyu, gayed silan nyaninaw sa pa-agikun unun

nilan ya pagpapatay kan Jisus, kay nyallek silan sa manga utaw.

Ya pagpakang ni Judas na lubidan si Jisus

³ Sa talana pa nilan migpalpa seiy, syumeled si Satanas adti kan Judas Iskariyoti na yan ya sambuk dun ni sampulu' tag duwa ya umagakan ni Jisus.

⁴ Aw nyadtu si Judas adti manga mangkatas na magdadugsu-ay aw manga kapitan na manga magtatunggu-ay dun ni Témplo. Aw pigbalawbalawan nilan kun unun nan ya pagtumbay kan Jisus adti kanilan.

⁵ Aw to-o silan migleya, aw pigka-unawaān nilan na atagan si Judas na kuwalta.

⁶ Yanagaw tyumande' si Judas aw tyumagad sa selat pada lubidan nan si Jisus adti kanilan na dili' ka-edē-an na madég na manga utaw.

Ya pagtagilan sa pangiyambungay na Pista na Paglabay na Anghil na Tyumanem

⁷ Na, dyumateng da ya tagna' na allaw na Pista na Pan na Wala' Patulina. Yeiy ya allaw na magsi-iyaw ya manga Judiyu sa nati na karniro, kay yan ya un nilan kanen dun ni pangiyambungay sa Pista na Paglabay na Anghil na Tyumanem.

⁸ Yanagaw pigsugu' ni Jisus si Pédro aw si Juan, law nan, "Kadtu kamu aw tagilana mayu kanaten ya pangiyambungay sa Pista na paglabay na Anghil na Tyumanem."*

---

* **22:8** 22:8 Kada umay dun ni Pista na Paglabay na Anghil na Tyumanem, pig-anenganeng na manga Judiyu ya pagpaluwa' na Tyumanem sa manga tyugbulan nilan asini muna lekat adti nasud na Ihiptu.

9 Aw pig-usip nilan si Jisus, “Ayin apit ya kali-man mu na magtagilan kami?”

10 Aw tyumubag si Jisus, “Sa pagseled da mayu adti Jérusalim, sungunun kamu na sambuk na eseg na dyumala sa sibulan na nyatmu' na tubig. Agad kamu kanan adti balay na un nan kadtuwan.

11 Aw paglonga mayu ya tagtun sa balay, ‘Nyamene’ ya Magpalna-uway: Ayin kunu ya tambi' na un nan pagkanaan sa pangiyambungay sa Pista eped nan ya kanan manga umagakan?”

12 Aw yanagaw pakita' nan kamayu ya dakula' na gibalayan adti kadwa na kansad na balay na dadan da pigtgilan. Aw dun da mayu tagilana ya pangiyambungay tadun.”

13 Yanagaw nyanaw ya duwa na pigsugu' nan. Aw sa pagdateng nilan dun, kyinita' da nilan ya kadég na piglong ni Jisus, aw pigtgilan nilan ya pangiyambungay sa Pista na Paglabay na Anghil na Tyumanem.

Ya pagkan ni Jisus aw kanan umagakan sa pangiyambungay na Pista na Paglabay na Anghil na Tyumanem

14 Na, sa pagdateng da na udas na kuman da silan, nyingkud si Jisus eped na kanan umagakan dun ni lamisa pada kuman.

15 Aw piglongan nan silan, “To-o ku kaliman sumambuk kamayu kuman sa pangiyambung ini sa Pista sa dili' pa aku magti-is.

16 Aw paglongun ta kamu na dili' da aku kuman salut seiy menda' na malingeb ya kakawasan nan adti Kasakupan na Pighari-an na Tyumanem.”

17 Aw migkamang si Jisus sa tabu' na pigseledan sa bino na paras aw pigpasalamatan nan adti Tyumanem, aw tigkas yan miglong sakanan, "Dawata mayu ya tabu' aw pagsayusayu kamu inem.

18 Paglongun ta kamu: Dili' da aku salut minem sa bino na paras menda' na dumateng ya Paghari' na Tyumanem sa Kasakupan nan."

19 Aw migkamang si Jisus sa pan aw pigpasalamatan nan adti Tyumanem. Pagkatigkas yan pigtenga-tenga' nan ya pan aw pigpan-atag nan adti kanan manga umagakan, aw law nan, "Yeiy ya kanak lawas na pig-atag kamayu. Kana la mayu, pada gayed aku mayu ka-anenganengan."

20 Aw maynan uman, pagkatigkas nilan mangiyambung, pigkamang nan ya tabu' na syeledan sa bino, aw law nan, "Yeiy ya kanak dugu' na pa-iligen pada kamayu. Magi sa dugu' ku, yan ya magpa-iganget sa bagu na pakang na Tyumanem.

21 "Manang pakanyegi mayu ya un ku paglongun: Awun eped tadun na kyuman asini lamisa na un maglubid kanak.

22 Aku na Ise' na Utaw un saba patayen kay yan ya dadan pigpalpa na Tyumanem. Manang malatay ya un datengan na utaw na maglubid kanak."

23 Aw migpan-usip-usipay silan kun singalan kanilan ya maglubid kan Jisus.

Ya palna-u ni Jisus sa pagpadalem

24 Na, nya-imo' ya ayil na manga umagakan ni Jisus. Mig-ayil silan kun singalan ya to-o matas kanilan.

25 Yanagaw miglong si Jisus adti kanilan, “Kya-edé-an da mayu ya bet na manga hari' na wala' pagpangintu-u sa Tyumanem. Silan da ya gayed mighbaya' sa manga sakup nilan. Aw ya kaliman na manga mangkalangkaw nilan na magkadeng-ganen silan kay silan gayed ya magtabang sa manga utaw.

26 Manang dili' mayu silan pagsilingan. Ya to-o dakula' adti kamayu ka-ilangan masiling baling na to-o mangud. Aw ya magdumala, ka-ilangan masiling sakanan na sugu-anen.

27 Singalan ka' ya matas, ya pigbasaān sa kakan aw kun ya nyamasa kanan? Enda', yan saba ya matas ya pigbasaān? Manang ini aku saba na nyamasa kamayu.”

28 Aw miglong pa uman si Jisus kanilan, “Kamu ya gayed mig-agad-agad kanak dun ni manga kalugan na kya-agiyán ku.

29 Yanagaw, asuntu na pigtaliguwan aku na kanak Ama sa pagdumala sa kasakupan nan, taliguwān ta kamu uman kagaya sa kasakupan nan,

30 pada magdengan kitadun kuman aw minem adti kanak lamisa dun ni kanak kasakupan. Aw mingkud kamu adti manga trunu aw magdumala kamu aw mag-ukum sa manga buwadbuwad na sampulu' tag duwa ya ise' ni Isra-él na eseg.”

Ya pagpa-edé' ni Jisus na balyaw sakanan ni Pédro

31 Tigkas yan, miglong si Jisus kan Pédro, “Kay Simon, pakanyegi ya un ku kanmu paglongun: Pigsekat ni Satanas na tanda-en ya kamayu pagpangintu-u. Ya pagtanda' nan kamayu

kasing na pagbulus sa umay pada matani ya tipig aw ya awun seled.

³² Manang nyanawgtawag aku na dili' mu ayawan ya pagpangintu-u mu. Aw sa pagpaka-liku' da mu adi kanak, mabatug mu pakabagsegen ya pagpangintu-u na manga eped mu."

³³ Aw miglong si Pédro kanan, "Kay Magpalna-uway, magad aku kanmu pangkay adti kalabusuwanan aw adti pagkamatay!"

³⁴ Manang tyumubag si Jisus kanan, "Paglongun ta kaw, kay Pédro: Sa dili' pa tumaga-uk ya manuk kagaya na gabi, balyaw aku mu na makatlu."

Ya pagtagilan sa manga allaw na malug

³⁵ Pagkatigkas yan, miglong si Jisus kanilan, "Idtu na muna, sa pagsugu' ku kamayu, piglong-gan ta kamu na dili' kamu magdala sa pu-ut aw kabil aw manga sandal. Na, unu ka', migkapelek kamu?" Aw tyumubag silan, "Wala' saba."

³⁶ Aw miglong pa si Jisus, "Manang adun, pangkay singalan kamayu ya awun pu-ut aw kabil, dalāā la mayu. Aw pangkay singalan ya wala' ya kampilan, galinen nan ya kanan inabelan aw pagbayad nan sa kampilan.

³⁷ Kay ka-ilangan magi kanak matuman ya pigpasulat na Tyumanem asini muna: 'Adti anenganeng na manga utaw, ribildi sakanan.' Aw un da saba yeiy matuman."*

³⁸ Aw miglong ya manga umagakan nan, "Kay Magpalna-uway, tanawa! Awun duwa ya kampilan ini." Aw tyumubag si Jisus, "Umba' da yan."

---

* **22:37** 22:37 Mabasa yeiy adti Isayas 53:12.

Ya pagpanawagtawag ni Jisus adti Buntud na Manga Olibo

39 Aw lyumuwa' si Jisus adti balay aw nyanaw pasinan adti Buntud na Manga Olibo kay yeiy ya kanan kyanalaman. Aw nyagad uman ya manga umagakan nan.

40 Aw sa pagdateng da nilan, miglong si Jisus, "Panawagtawag kamu pada dili' kamu degen na pagtanda'."

41 Aw migpa-awat si Jisus kanilan, aw lyumuhud sakanan aw nyanawagtawag, law nan,

42 "Kay Ma', kun kaliman mu, kamanga beg kanak ya pagti-is na un ku ka-agiyen. Manang beke' na kanak pagkaliman ya matuman, kanmu saba pagkaliman ya matuman."

43 [Na, migpakita' kan Jisus ya sambuk na anghil lekat adti tas na langit aw migpakabagseg kanan.

44 Aw asuntu na to-o migkalat ya ginawa nan, nyatibulluk pa sakanan nyanawagtawag. Aw nyantagdu' adti lupa' ya init nan kasiling na dugu'.]

45 Pagkatigkas nan manawagtawag, nyindeg sakanan aw lyumiku' adti manga umagakan nan aw kyinita' nan na nyampakatulug silan kay to-o migkalat ya ginawa nilan.

46 Aw miglong si Jisus kanilan, "Ananga' kamu makatulug? Pagbangun kamu aw panawagtawag pada dili' kamu degen na pagtanda'."

Ya pagdakep kan Jisus

47 Sa talana pa ni Jisus miglong, dyumateng ya madég na manga utaw. Aw ya nyuna kanilan si Judas Iskaryoti na sambuk dun ni sampulu' tag

Luke 22:48

cli

Luke 22:54

duwa ya umagakan ni Jisus. Dyumulud si Judas adti kan Jisus aw aleki nan,*

48 manang miglong si Jisus kanan, “Kay Judas, ananga' mu lubidan ya Ise' na Utaw magi sa alek?”

49 Aw sa pagkita' na manga umagakan ni Jisus sa un ma-imo' kanan, miglong silan, “Kay Magpalnauway, unu, pantibasen nami silan na kampilan?”

50 Aw pigtibas na sambuk kanilan ya sugu-anen na pangulu na manga magdadugsu-ay, aw dayaw nya-ilap ya kalintu na talinga nan.

51 Manang pigsagda sakanan ni Jisus, “Umba' da yan!” Aw pig-uli' nan ya talinga na sugu-anen aw dayaw nyaka-uli'.

52 Na, ya manga nyagad kan Judas na un magdakep kan Jisus, yan ya manga mangkatas na magdadugsu-ay, aw manga magtatunggu-ay sa Témplo, aw manga magdadumalaāy sa manga Judiyu. Aw miglong si Jisus kanilan, “Ananga' kamu dumala sa manga kampilan aw manga babunal? Kasiling kamu na migdakep sa ribildi!

53 Kada allaw awun aku ni Témplo, aw wala' aku mayu dakepa. Manang yeiy da saba ya kamayu selat, aw yeiy da uman ya pagdumala na kangitngit.”

Ya pagbalyaw ni Pédro kan Jisus

54 Pagkatigkas yan, pigdulus nilan si Jisus aw pigpa-agad adti balay na pangulu na manga magdadugsu-ay. Aw dyumalug uman si Pédro kanilan, manang migpa-awatawat sakanan.

---

* **22:47** 22:47 Ya katanem adti banwa na Isra-él, ya kanilan pag-pangumusta, pag-alekan nilan ya kanilan ubaybay.

55 Adti pamanag na balay, migduluk ya manga utaw aw nyan-ingkud silan dun pada manalang. Aw migpalapit uman si Pédro aw nyingkud adti tampilid nilan.

56 Aw awun sambuk na sugu-anen na bubay na kyumita' kanan na nyingkud dun, aw pigtengtengan nan si Pédro aw miglong, "Ya utaw ini sambuk uman na edep nan!"

57 Manang migbalyaw si Pédro, law nan, "Kay Dé', wala' ku kilalaā ya utaw yan!"

58 Wala' kadugay, awun da uman eseg na kyumita' kanan, aw law nan, "Ikaw uman ya sambuk na edep nilan." Manang tyumubag si Pédro, "Beke' ku, kay Lew!"

59 Lyumabay da ya sangka-udas aw miglong pa uman ya sambuk na utaw, "Ya eseg ini, edep nilan saba kay taga Galilya sakanan!"

60 Manang miglong si Pédro, "Kay Lew, wala' ku ka-edé-i ya piglong mu!" Sa talana pa nan miglong, tigkan tyumaga-uk ya manuk.

61 Lyumingi' si Jisus aw pigtengtengan nan si Pédro. Aw dun da ni Pédro ka-anenganengi ya piglong kanan ni Jisus, "Sa dili' pa tumaga-uk ya manuk kagaya gabi, balyaw aku mu na makatlu."

62 To-o migkalat ya ginawa ni Pédro, yanagaw lyumuwa' sakanan aw to-o migsugaw.

Ya pag-odoy-odoy kan Jisus

63 Na, ya manga migtunggu' kan Jisus, pig-odoy-odoy nilan sakanan aw pigpanumbag nilan.

64 Aw pigtampeng nilan ya mata nan aw piglongan nilan, "Ubatan kanami kun singalan ya migsumbag kanmu!"

65 Aw madég pa uman ya tingeg na piglong nilan na pagmulamula kanan.

66 Na, pagkamaselem da, migkatipun ya manga magdadumalaay sa manga Judiyu, dala ya manga magdadugsu-ay, aw ya manga magpalna-uway sa Uldin. Aw tigkas yan, pigpa-agad nilan si Jisus adti pag-usayan nilan.

67 Aw miglong silan kan Jisus, “Ubatí kami kun ikaw ya Misiyas.” Manang tyumubag si Jisus kanilan, “Pangkay kun ubatan pa ta kamu, dili' aku mayu pangintu-uwan,

68 aw kun usipen ta kamu, dili' kamu uman tumubag.

69 Manang agpet da ya allaw na mingkud ya Ise' na Utaw apit adti kalintu na Tyumanem na To-o Matulus.”

70 Aw miglong ya kadég nilan, “Unu ka', ikaw kadi' ya Ise' na Tyumanem?” Aw tyumubag si Jisus kanilan, “Piglong da mayu saba.”

71 Aw miglong silan, “Ananga' pa kitadun maninaw sa edep na un magmatinaw? Dyenggeg da tadun saba ya kanan piglong.”

23

Ya pagtumbay kan Jisus adti gubirnador na si Pilato

1 Pagkatigkas yan, nyindeg ya kadég nilan aw pigpa-agad nilan si Jisus adti kan Pilato.

2 Aw pigpalekat nilan ya paglimanda kanan, law nilan, “Ya utaw yeiy, kyinita' nami sakanan na migpasuway sa manga edep nami na Judiyu. Aw pigpalna-uwan nan silan na dili' matag sa buwis

Luke 23:3

cliv

Luke 23:10

adti kan César. Aw miglong uman sakanan na yan kunu ya Kristu aw hari'."

³ Yangaw nyusip si Pilato kan Jisus, "Unu, ikaw ya hari' sa manga Judiyu?" Aw tyumubag si Jisus, "Piglong da mu."

⁴ Aw miglong si Pilato adti manga mangkatas na magdadugsu-ay aw kadég na manga utaw na miglimanda, "Wala' ya kyinita' ku na indeganan na limanda mayu ya utaw yeiy."

⁵ Manang to-o silan gyumelgel, law nilan, "Gayed nyagubut ya manga utaw asini kadakula' na Judiya asuntu sa palna-u nan. Migpalekat sakanan adti Galilya, aw dyumateng da uman asini Jérusalim."

Ya pagsadsad ni Hérodés Antipas kan Jisus

⁶ Pagdengeg ni Pilato sa piglong nilan, nyusip sakanan kun taga Galilya si Jisus.

⁷ Aw sa pagpaka-edé' nan na si Jisus taga Galilya sakup na pigdumalaān ni Hérodés Antipas, pigpataed nan si Jisus adti kan Hérodés kay dun ni manga allaw yan awun sakanan ni Jérusalim.

⁸ Sa pagkita' ni Hérodés kan Jisus, migleya sakanan kay madég ya pigdengeg ni Hérodés kanan aw kaliman nan kumita' sa milagru na imoun ni Jisus.

⁹ Yanagaw madég ya manga usip nan kan Jisus manang wala' nan tubaga.

¹⁰ Ya manga mangkatas na magdadugsu-ay aw manga magpalna-uway sa Uldin na manga Judiyu dun uman silan, aw pangkay unu la ya manga piglimanda nilan kan Jisus.

¹¹ Aw migpalekat si Hérodés aw manga sundalu nan mig-odoy-odoy kan Jisus, aw pigpasut nan na malawig na sa-ul na to-o manenggeya kasiling na kana hari'. Aw pigpaliku' nan adti kan Pilato.

¹² Na, dun ni manga allaw yan migka-ubaybay da si Hérodés aw si Pilato, pangkay matalapo-on silan idtu muna.

Ya pag-ukum kan Jisus na patayen

¹³ Na, pigpatawag ni Pilato ya manga mangkatas na magdadugsu-ay, aw manga magdadumalaāy, aw ya edep pa na manga Judiyu.

¹⁴ Aw miglong si Pilato kanilan, "Pigdala la mayu kanak ya utaw yeiy na pigdiklamu na migpasuway kunu sakanan sa manga utaw. Aw sa pagsadsad ku kanan dun ni asdangan mayu, wala' saba ya kyinita' ku na sala' nan na pigdiklamu mayu sakanan.

¹⁵ Pangkay si Hérodés wala' uman ya kyinita' nan na sala' na utaw yeiy, yan ya du-an na pigpaliku' nan adi kanak. Yanagaw wala' ya nya-imo' nan na malatay na umba' sakanan patayen!

¹⁶ Yanagaw palabet da ku olo' sakanan, tigkas yan paluwa-en."

¹⁷ [Na, awun katanem na gubirnador na kada umay dun ni Pista na Paglabay na Anghil na Tyumanem, ka-ilangan magpaluwa' sakanan sa sambuk na nyakalabusu.]

¹⁸ Manang nyamansag ya kadég na manga utaw, law nilan, "Pataya ya utaw yeiy! Aw paluwa-a kanami si Barabas!"

¹⁹ Na, si Barabas pigkalabusu asuntu sa paggagad nan sa manga Judiyu na nyatu sa gubirnu na

taga Roma dun ni Jérusalim, aw awun uman utaw na pigpatay nan.

²⁰ Kaliman ni Pilato paluwa-en si Jisus, yanagaw pig-usip pa nan uman ya manga utaw.

²¹ Manang gayed silan nyamansag na miglong, “Pakalabuwan sakanan! Pakalabuwan sakanan adti krus!”

²² Aw sa katlu la silan ni Pilato piglongan, law nan, “Ananga' ka'? Unu ya nya-imo' nan na malatay? Wala' saba ya kyinita' ku na pig-imو' nan na umba' patayen! Yanagaw palabet ku, aw tigkas yan paluwa-en ku sakanan.”

²³ Manang to-o la baling silan nyamansag na pakalabu si Jisus adti krus. Aw pig-atag kanilan ya pigsekat nilan.

²⁴ Tyumande' da si Pilato kanilan na pakalabu si Jisus adti krus.

²⁵ Pigpaluwa' nan ya utaw na pigkalabusu asuntu sa pag-atu nan sa gubirnu aw pagpatay nan sa utaw. Manang si Jisus pigtumbay nan adti kanilan pada ma-imo' ya kaliman nilan imo-un adti kanan.

Ya pagkalabu kan Jisus adti krus

²⁶ Sa pagdala na manga sundalu kan Jisus adti luwa' na syudad na Jérusalim, pig-isungun nilan ya sambuk na eseg na si Simon na taga syudad na Ciréné, aw pigleges nilan pigpapisan kanan ya krus aw gyumuyud sakanan kan Jisus.

²⁷ Na, awun madég to-o na manga utaw na dyumalug, aw awun uman manga kaübayan dun na migpansisugaw kay migkalat ya ginawa nilan kan Jisus.

²⁸ Manang piglingi' silan ni Jisus aw piglongan nan silan, "Kamu na manga kaübayan na asini Jérusalim, dili' aku mayu pagsugawan, manang yan baling ya sugawi ya kamayu pagka-utawun aw ya manga mangayse' mayu.

²⁹ Kay dumateng ya manga allaw na maglong ya manga utaw, 'Madyaw ya kana manga kaübayan na wala' paka-ise' aw wala' kautawi aw wala' ya pigpasusu nilan na ise'.'

³⁰ Dun ni manga allaw yan, paglongun na manga utaw ya manga buntud, 'Gettani kami!' Aw maglong silan uman adti manga kabuludan, 'Tabuni kami!'

³¹ Kay kun pig-imo' nilan yeiy kanak na wala' ya sala', to-o pa dun ya imo-un nilan adti manga utaw na awun sala'."*

³² Awun uman duwa ya utaw na ribildi na pigpa-agad nilan na un patayen eped ni Jisus.

³³ Aw sa pagdateng nilan adti Banwa na Pesa' na Ulu, dun da nilan si Jisus kalabuwi adti krus aw duwa ya ribildi adti manga krus nilan, ya sambuk apit adti kalintu nan aw ya sambuk uman apit adti kawala.

³⁴ Aw miglong si Jisus, "Kay Ma', pasinsiyayi silan kay wala' nilan ka-edé-i kununu ya pig-imo' nilan." Aw migbunutbunut ya manga sundalu kun singalan kanilan ya makatagtun sa tagsambuksambuk na kadégkadég ni Jisus.

³⁵ Aw mig-indeg-indeg ya manga utaw migbantay sa kadég na nyangka-imo'. Manang ya manga

* ^{23:31} 23:31 Adti eped na pag-ubad: Kun pig-imo' nilan yeiy adti kawuy na malunaw pa, to-o pa dun ya imo-un nilan adti kawuy na magdang da.

magdadumalaay sa manga Judiyu, pig-odoy-odoy nilan sakanan, law nilan, "Mabatug nan tabangan ya manga edep. Na, tabangan nan galu uman ya kanan pagka-utawun kun yeiy ya Misiyas na pigpadala na Tyumanem!"

³⁶ Aw pig-odoy-odoy uman na manga sundalu talana nilan dyumulud kan Jisus na un pa-inemen na bino na malagsing,

³⁷ aw miglong silan, "Kun ikaw ya Hari' na manga Judiyu, na, tabangi ya kanmu pagka-utawun!"

³⁸ Na, apit adti tas na ulu nan awun tabla na pigsulatan sa ini: "Yeiy ya Hari' na manga Judiyu."

³⁹ Aw mig-odoy-odoy uman kan Jisus ya sambuk na ribildi na pigkalabuhan dun, law nan, "Enda', ikaw saba ya Kristu? Na! Tabangi ya kanmu pagka-utawun aw tabangi kami uman!"

⁴⁰ Manang pigsagda sakanan na edep nan na ribildi na maglong, "Unu, wala' kaw kallek sa Tyumanem? Alag saba kitadun pig-ukuman na patayen.

⁴¹ Kita duwa ya umba' ukuman kay yeiy ya tandan sa imo-unun nate' na malatay. Manang ya utaw ini wala' ya pig-imo' nan na malatay."

⁴² Aw miglong pa sakanan, "Kay Jisus, aneng-nenga aku dun ni allaw na maghari' da kaw."

⁴³ Aw miglong si Jisus kanan, "Matinaw saba ya un ku paglongun kanmu, adun na allaw magad kaw kanak adti Para-iso."

Ya pagkamatay ni Jisus

⁴⁴ Pagka-alas dosi la, migkangitngit ya banwa seled na tulungka udas,

45 aw wala' silat ya sega. Aw nyakisay ya to-o madakmel na téla na piggaliben na awun ni seled na Témplo, aw dayaw nyatenga' na duwa.

46 Aw mig-ulangag si Jisus, "Kay Ma', tumbay ku kanmu ya kanak ispiritu!" Aw tigkas yan nyabugtu' ya ginawa nan.

47 Na, pagkita' na kapitan na manga sundalu na migtunggu' kanan, pigdeyen nan ya Tyumanem, law nan, "Matinaw saba na wala' ya sala' na utaw yeiy!"

48 Aw ya madég to-o na utaw na migkatipun mibabantay, sa pagkita' nilan sa nyangka-imo', nyan-uli' silan na migpansibug sa kanilan aba kay migkalat ya ginawa nilan.

49 Aw ya kadég na manga kyumilala kan Jisus dala ya manga kāubayan na nyagad kanan lekat adti Galilya, kyinita' nilan uman adti mawatawat ya kadég na nya-imo'.

Ya paglebeng sa lawas ni Jisus

50 Na, awun sambuk na utaw na si José na taga lunsud na Arimatiya sakup na Judiya. Sambuk sakanan na nyaka-akup adti matas na pag-usayan. Wala' ya pagsala' sa bet nan aw pag-basaān sakanan na manga utaw.

51 To-o nan pigtagadan ya Paghari' na Tyumanem sa Kasakupan nan, aw wala' sakanan tande' sa pagbaya' na manga eped nan aw sa manga pigpan-imo' nilan kan Jisus.

52 Ya utaw yeiy nyadtu ni kan Pilato aw pigsekat nan ya lawas ni Jisus.

53 Pagkatigkas yan, pigkamang nan ya lawas lekat adti krus aw pigbedbedan nan na téla na

linum. Aw pigbetang nan dun ni ilib na pigkutkutan dadan adti kilid na pangpang na wala' pa kabetangi na lawas na utaw.

⁵⁴ Na, yan na allaw, yan da ya pagtagilan na manga utaw sa Allaw na Paglagdeng.*

⁵⁵ Aw ya manga kāubayan na nyagad kan Jisus lekat adti Galilya, dyumalug silan kan José aw pigtandawan nilan ya pagbetang sa lawas ni Jisus adti ilib na piglebengan.

⁵⁶ Pagkatigkas yan, nyuli' silan aw migtagilan sa manga manimbo' aw lana na un pagdamus sa lawas ni Jisus. Manang sa pagdateng na Allaw na Paglagdeng, miglagdeng silan kay yan ya sugu' dun ni Uldin na pig-atag na Tyumanem kan Mysis.

24

Ya pagkataw ni Jisus lekat adti pagkamatay

¹ Pagkamaselem da na Linggo, pigkadtuwan na manga kāubayan ya ilib na piglebengan kan Jisus. Aw pyandala nilan ya manga manimbo' na dadan da nilan pigtagilan.

² Aw sa pagdateng nilan dun, kyinita' nilan na nyaka-anggin da adti kilid ya dakula' na batu na pigtampeng sa baka' na ilib,

³ manang sa pagseled da nilan, wala' ya kyinita' nilan dun na lawas.

⁴ Aw sa talana pa nilan nyabelengbeleng sa nya-imo', bigla' nyaka-indeg adti sayid nilan ya duwa ya eseg, aw to-o masilang ya kadékgadég nilan.

---

* **23:54** 23:54 Adti kana manga Judiyu, ya Sabado yan ya Allaw na Paglagdeng, aw ya Linggo yan ya tagna' na allaw na simana.

5 Aw to-o nyallek ya manga kāubayan, yanagaw dyumukduk silan. Manang miglong ya duwa ya eseg, "Ananga' mayu paninawun ya nyataw asini piglebengan sa nyangkamatay?

6 Wala' da sakanan asini! Nyataw da saba! Unu, kyalingawan da mayu kadi' ya piglong nan kamayu idtu muna sa kenne' pa nan adti Galilya?

7 Miglong sakanan na ka-ilangan na tumbay ya Ise' na Utaw adti manga utaw na makasasala', aw papatay nilan adti krus, manang pagkatlu na allaw matawun sakanan lekat adti nyangkamatay."

8 Aw kya-anenganengan na manga kāubayan ya piglong ni Jisus idtu muna.

9 Aw sa pagliku' da nilan lekat adti lebeng, pigdandan nilan ya kadég na kyinita' nilan adti sampulu' taggesya' ya umagakan nan aw adti manga eped pa.

10 Na, ya manga kāubayan na migdandan seiy adti manga apostolés, yan si Maria na taga Magdala, aw si Jo-ana, aw si Maria na ina ni Santiago, aw eped pa na manga kāubayan.

11 Sa pagdengeg na manga apostolés sa pigdandan nilan, wala' nilan pangintu-uwi. Iman nilan aw kasampetanen na pig-imo-imo' olo' na manga kāubayan.

12 Manang si Pédro nyindeg aw dyumalagan pasinan adti ilib, aw gyumukung syumilib aw yan olo' ya kyinita' nan ya manga téla na linum na pigbedbed sa lawas ni Jisus. Yanagaw nyuli' sakanan na nyabelengbeleng sa nya-imo'.

Ya pagpakita' ni Jisus adti duwa ya umagakan

nan

¹³ Dun ni allaw yan, awun duwa ya umagakan ni Jisus na nyanaw pasinan adti sambuk na baranggay na pigngalanan na Émaus, aw ya kawat nan lekat adti Jérusalim, sampulu' taggesya' ka kilomитro.

¹⁴ Aw pigbalawbalawan nilan ya kadég na nyangka-imо'.

¹⁵ Aw sa talana nilan migbalawbalaw, migpalapit si Jisus aw nyagad kanilan.

¹⁶ Manang wala' nilan sakanañ kilalāā kay wala' pa kanilan tumbayan ya pagkilala kanan.

¹⁷ Aw miglong si Jisus kanilan, “Unu ya kamayu pigbalawbalawan talana mayu nyanaw?” Aw tyumeneng pa silan dagawdagaw aw to-o migkabegat ya gya nilan.

¹⁸ Aw miglong ya sambuk kanilan na si Kliyopas, “Ikaw gya olo' ya lyumaba' adti Jérusalim na wala' paka-edе' sa nyangka-imо' adun na manga allaw yeiy!”

¹⁹ Aw pig-usip silan ni Jisus, “Unu ka' ya nyangka-imо'?”

Aw tyumubag silan kanan, “Ya nya-imо' saba adti kan Jisus na taga Nazarit! Propita sakanañ na migpakita' sa katulus na Tyumanem adti manga utaw magi sa manga pigpan-imо' nan aw sa manga pigpalna-u nan.

²⁰ Manang ya manga mangkatas na magdadugsu-ay dun ni Témplo, aw manga magdadumalaāy, piglimanda nilan baling sakanañ aw pictumbay adti taga Roma pada ukuman aw pakalabu adti krus!

21 Pig-iman nami na si Jisus ya magpaluwa' sa nasud na Isra-él. Manang katlu la baling na allaw adun lekat na pagkamatay nan.

22 Aw awun pa uman nyakapabelengbeleng kanami. Kakayna na to-o pa maselem, ya manga kaübayan na gayed nyagad kanami, pigkadtuwan nilan ya ilib na piglebengan sa lawas ni Jisus,

23 manang wala' nilan kita-a ya lawas nan dun! Aw maksay silan lyumiku' adti kanami, aw migubat-ubat na awun kunu migpakita' kanilan na manga anghil na miglong na nyataw da si Jisus!

24 Pagkatigkas yan, awun pa uman manga eped nami na nyadtu ni ilib. Aw kyinita' nilan na matinaw ya piglong na manga kaübayan. Wala' saba nilan kita-a ya lawas ni Jisus."

25 Pagkatigkas nilan magdandan yan, miglong si Jisus kanilan, "Tay sa kadugay na wala' pa mayu kalabeti. Ananga' malug adti kamayu ya pagpangintu-u sa pigsulat na manga propita?

26 Unu ka', wala' pa mayu ka-edé-i na ka-ilangan una pati-isen ya Kristu sa dili' pa liku' ya dengeg nan?"

27 Aw pigpalabet ni Jisus kanilan ya kadég na pigpasulat sa pagka-utawun nan, lekat adti pigsulat ni Moysis aw ya manga propita.

28 Na, sa malapit da silan adti baranggay na un nilan kadtuwan, iman nilan aw magpadeleg pa si Jisus adti panaw nan.

29 Manang to-o silan nyanginayu' kanan, law nilan, "Asini la kaw ni tampid nami kay ambung da to-o aw agpet da magabi." Aw nyagad si Jisus syumeled adti balay.

30 Aw sa un da silan kuman, kyumamang si Jisus sa pan aw pigpasalamatnan adti Tyumanem. Aw tigkas yan, pigtenga-tenga' nan ya pan aw pigatag nan kanilan.

31 Aw kyabukasan ya anenganeng nilan aw pigkilala la nilan si Jisus, manang bigla' sakanan nyalanas dun ni pag-inunu nilan.

32 Aw miglong silan, “Tamanta migkagaān ya ginawa tadun kakayna adti dalan dun ni pagpade' nan kanaten sa pigpasulat na Tyumanem.”

33 Aw dun ni udas yan, maksay silan lyumiku' adti Jérusalim. Aw dun da nilan kita-a ya sampulu' taggesya' ya umagakan ni Jisus aw ya manga eped nilan na migkatipun.

34 Aw miglong ya kadég nilan adti duwa, “Nyataw da saba ya kanaten Magpalna-uway! Migpakita' sakanan adti kan Simon!”

35 Aw tigkas yan, pig-ubat-ubat uman na duwa adti manga eped nilan ya nya-imo' dun ni dalan pasinan adti Émaus, aw ya pagpasilala kanilan ni Jisus dun ni pagtenga' nan sa pan.

Ya pagpakita' ni Jisus adti kanan manga umagakan

36 Aw sa talana pa nilan migbalawbalaw sa kadég na nya-imo', bigla' migpakita' si Jisus dun ni tengen' nilan aw miglong, “Ya kalinaw gayed magad kamayu!”

37 Manang migteneb silan aw to-o nyallek kay iman nilan aw kalaluwa ya kyinita' nilan.

38 Aw miglong si Jisus kanilan, “Ananga' kamu mallek? Ananga' magduwaduwa ya kamayu anenganeng?

39 Inunuwa mayu ya manga palad ku aw kanak manga siki! Awidi aku mayu aw ka-edé-an mayu na beke' aku saba na kalaluwa, kay ya kalaluwa wala' ya pesa' aw wala' ya unud."

40 [Aw pigpakita' nan kanilan ya manga palad nan aw siki nan.]

41 Pangkay to-o silan migleya aw nya-enneng-enneng, manang kenne' na malug kanilan ya pagpangintu-u sa kyinita' nilan. Yanagaw pigusip silan ni Jisus, "Unu, awun pa kakan mayu asini?"

42 Aw pig-atagan nilan sakanan na isda' na abus da pasagi,

43 aw pigdawat nan aw pigkan nan dun ni as-dangan nilan.

44 Pagkatigkas yan, miglong si Jisus kanilan, "Idtu na migka-iyeped pa kitadun, yeiy ya piglong ku kamayu: Ka-ilangan matuman ya kadég na pigsulat sa pagkadi ku, dala ya pigsulat dun ni Uldin na pig-atag na Tyumanem kan Moysis, aw ya pigsulat na manga propita aw dun ni Manga Salmo."

45 Aw pigbukasan ni Jisus ya kanilan aneng-a-neng pada kalabetan nilan ya pigpasulat na Tyumanem,

46 aw miglong sakanan kanilan, "Ini saba ya pigpasulat asini muna: 'Ka-ilangan magti-is ya Kristu aw dun ni katlu na allaw mataw sakanan lekat adti pagkamatay.'

47 Aw dun ni kanak ngalan ka-ilangan ubat-ubat adti kadég na manga nasud na kun magselsel ya manga utaw sa kanilan manga sala', lanasen saba

na Tyumanem ya kadég na sala' nilan. Aw ya pag-ubat-ubat yeiy, magpalekat asini Jérusalim.

48 Aw kamu ya magmatinaw adti kadég na manga utaw sa manga nyangka-imó'.

49 Pakanyegi mayu ya un ku paglongun: Un ku padala kamayu ya pigpakang na kanak Ama, manang katingen pa kamu asini Jérusalim menda' na madawat mayu ya katulus na lekat adti tas na langit."

Ya pagka-engat ni Jisus adti tas na langit

50 Pagkatigkas yan, pigpa-agad silan ni Jisus adti Bétaniya. Pagdateng nilan dun, pigpatas nan ya kanan manga tullu' aw migsekat adti Tyumanem na atagan silan na manga kadyawan.

51 Talana pa nan nyanawagtawag, maya-maya' sakanan nya-engat lekat dun ni tampid nilan pasinan adti tas na langit.

52 Aw pigsimba nilan sakanan aw lyumiku' silan adti Jérusalim na to-o migleya.

53 Aw kada allaw adti Témplo, gayed nilan pigdeyen ya Tyumanem.

**Tagakaulo New Testament
Tagakaulo: Tagakaulo New Testament (New
Testament+)**

copyright © 2024 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Tagakaulo)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-07

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 6 May 2025 from source files dated 7 May 2025

2c6ee867-af65-55fd-9a0f-013d07e6a971